

~~Se vor pune la dispozitie materiale, te vor trece doc. org.
cu date exacte, cu certitudine, precum si deosebita
atentie, nu sunt doar documente, ci sunt si practica,
va vor fi ale serviciilor de documente ale
Programei.~~

~~ANEXA A~~

~~Documente din comuna Bogdand~~

~~- La 1671 Bogd. le numiri in lot obiectele
vorde un doc. de orghe, acol cu cutii, pre-
ata curmuri de argint.~~

~~Din Doc. XXXIII, retez ca casul 3,
parohi erau pe 1689.~~

~~Prin acti. data cu locuri la
de la incley pentru catimii lumeni expus
principale ne regulare.~~

- "Cana grău, cana sacru" ...

- "Cisnici multe le păpăduș - și în
vă înainte de sine - păpăduș în Tatările, numea
perioada - păpăduș în Văcărești" ...

Norme de transcripții

p. 1221 et seqq.

dela joi mar, iunie

X = â

H = ă și â

A = î, la începutul cuvintelor

E = é

Î și A = ia

O = iu

H și I sau Ï = i

Y = ei, ce

U = ū

III = s

III = st

II = ge, gi

Ж = j

Dacă te văd pe printre tute,
preferindu-le mai multe de
morală, părtășește asta cu la Bog
prin cumpărătură și dăruie(?) ...

nu s'a făcut o călătorie
în Muntenia, - săptămână că
prin Bogdanovici nu și
bine. Poate, anii răscumpări
păratul ce apusește la bătrâ

Punctuația s'a lăsat întocmai ca în docum. originale.
Initialele numelor proprii sunt scrise cu litere mari. Lo-
curile ne cetibile s'aș însemnat prin puncte, iar iscălitu-
rele cu propriul condeiu s'aș subliniet.

= Se va face un tablon de numele cu
care să nu facă confuzie de pe măsură, ca
o altă preluare. În modul ochetă să vorbe-
(te va consemna la transcrizor. Cior. Horațiu).

ANEXA A

Documente din comuna Bogdana

În anexa A sunt înscrise documente care au servit ca sursă de informații și date privind situația socială și economică a locuitorilor comunei Bogdana.

*Norme de transcripțuni
pentru originalele scrise în românește.*

X = â

ă și **â**

Ă = î, la începutul cuvintelor

ă = é

ă și **ă** = ia

iu = iu

i și **I** sau **î** = i

ci, **ce**

ț

s

șt

ge, **gi**

j

Punctuația s'a lăsat întocmai ca în docum. originale.
Inițialele numelor proprii sunt scrise cu litere mari. Locurile ne ceteibile s'aū însemnat prin puncte, iar iscăliturile cu propriul condeiū s'aū subliniat.

I.

Suceava, 1453 Iunie 2.

Alexandru Voevod miluește pe slugele sale, Sima Tunsul, Băloș Horjăscul, Ștefan Tunsul și Ioan Horjăscul, cu un sat Horjăști pe Bogdana, pentru slujbele săcute cu credință. De asemene le întărește și cumpărătura satului Tunșești, ce li se vândusă de Iuga (Ilga) cu 83 zloti ¹⁾.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, Domn țării Moldovei, înștiințare facem ou această a noastră carte tuturor, cui vor vedea-o sau o vor audî cerindu-li-se; iată că aceste adevărate slugi ale noastră, anume Sima Tunsul și Băloș Horjăscul și Ștefan Tunsul și Ioan Horjăscul, au slujit nouă cu dreptate și credință, pentru cari noi văzînd dreapta și credincioasa slujbă către noi, ne-am milostivit din deosebita noastră milă și le-am dat lor în țara noastră un sat pe Bogdana anume Horjăști, care le-a.....înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Iuga de bună voe și le-au vîndut lor din al său uric un sat pe Bogdana anume Tunșești drept 83 zloti acela tot scris mai sus (?) să fie lor uric și cu toate veniturile, lor deplin și copiilor lor deplin și nepoților lor și strănepoților lor și restrânepoților lor și la tot neamul lor nerușuit nică odinioară în veci. Iar hotarul aceluia sat pe vechiul hotar pe unde din vechi a umblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrise Alexandru Voevod și credința boerilor noștri, credința panului Braevici dvornic, credința panului Manoil, credința

1). Se imprimă, acest uric, cum și cele-lalte trei (dela Ștefan cel Mare, Ștefan cel Tânăr și Petru Rareș), ce urmărează, mai de parte, după traducerea publicată cu textul original în Arhiva, organul Societății Științifice-Literare, din Iași, din 1930, No. 1 și 2, 5 și 6,—de către Domnul Gh. Ghibănescu, profesor la Școala normală „Vasile Lupu”, din Iași. S'a trecut însă aice ca dată a acestui Doc. Iunie în 2, în loc de 12, și la Doc. dela Ștefan cel Mare, Oct. 20, în loc de Oct. 25,—după cum este în uricele originale.

panuluș *Stanciu*, credința panuluș *Petru parcalab*, credința panuluș *Oană Pîntece*, credința panuluș *Cozma Sandrovici*, credința panuluș *Coste Oriș*, credința panuluș *Coste Danovici*, credința panuluș *Șandru de la Hărălău*, credința panuluș *Todor Vascovici*, credința panuluș *Todor Moca*, credința panuluș *Hodco Crețevici*, credința panuluș *Găurici*, credința panuluș *Radul Piscu*, credința panuluș *Goian paharnic*.... iar după viața noastră.... să nu strice... dania noastră, ci s'o întărească și s'o împuternicească.... cu dreaptă și credincioasă slujbă. Iar spre mai mare tărie a tuturor celor scrise mai sus am poroncit credinciosului nostru pan *Mihail log.* să scrie și pecetea noastră s'o adârne la această carte a noastră.

Scris'a Luca în Suceava la anul 6961 (1453) Iunie 2.

NOTE. Uricul scris în limba slavonă pe pergament,—având 20 rînduri, înălțimea 23 c. m. și lățimea 30 c. m. Pelea pergamentului este scorțosă și într'un loc rósă de șoricel; parte de desupt este ruptă și deci lipsită de șurul și pecetea domnescă, care s'aș perdut.

Alătura cu originalul există și o traducere vechiă, sub care se vede următoarea însemnare: „Din limba Sârbască pe limba Moldovenescă s'aș tălmăcit de mine Ioniță Stanate biv vel Pitar, în Iași, la „1814 Iunie 18^a.

Originalul îl cam șters și de aceea prezintă greutăți la certire. Unele cuvinte, precum și rîndurile dela 14—17, nu se pot ceta de loc,—pentru care le-am înlocuit cu puncte. Literele din cuvintele „Tunsești drept 83 zloți”, sunt negrite cu condeiul, de o altă mână; mai ales Tunsești este scris în totul, ca din nou. De asemene, și literele din numele *Iuga* sunt negrite. Presupun că aceasta s'a făcut—de traducătorul din 1814,—pentru ca acele cuvinte să fie mai vizibile.

Aci am de obisnuit următoarele: în uricul acesta dela Alexandru Voievod se spune că Tunsești s'aș vîndut cu 83 zloți, pe când în uricul dela Petru Vodă (Rareș), din 1546 Martie 23 (e dat mai departe la No. IV),—vorbindu-se de această vînzare, deși o pună ca făcută pe timpul Mareluș Ștefan, pentru motivele ce vom vedea.—Iarătă prețul 300 zloți.

În ce privește numele *Iuga*, cred că trebuie să fi fost *Ilga*. Numele *Ilga* nu se destinge bine acum nicăieri în uricul original dela Petru Rareș; însă aşa l'a citit Evloghie Dascalul, în acest document, în anul 1766, după cum se vede din traducerea ce dînsul a

făcut atuncișă, când se putea desigur că și mai bine, — și de care traducere se va face mențiune la locul cùvenit.

Trebuește însă să știm că, dela vîcoul al XV și pînă în al doilea deceniu a celuil XIX, după cum se constată din hărțiile rezeșilor din satele Bog lan și Tunsești, pe care le-am studiat, nă s'a făcut întrebuiñtare nică o dată și de către nimene de uricul dela Alexandru Vodă, din 1453, ci în tot-dăuna numai de acel dela Petru Vodă, din 1546.

Abia după traducerea uricului dela Alexandru Vodă, făcută după cum am vîdut, de Ionîță Stămati, în 1814, posesorul respectiv, Mihalachi Dimitriul (probabil dascal la vre-o biserică din Iași) a oblicit, se vede, că moșia Tunsăștii, de care se vorbește în el, aparține Medelnicerului Gh. Oprîșan (Paharnic și Spătar mai tardiu) și a dobândit *tolacul*, dela acest boeriu, în anul 1818, de 55 *leî* (vechi), după cum se constată din următoarea scrisoare:

„Mihalachi Dimitreul fiul dascalului Dumitrul dău acestă scrisoare a me dumisali med-lui Gheorghi Oprîșanu, precum să să știi că un uric sărbăse cu tălmăcire lui, din vîlet 6961 Iunie 2, dela Alexandru Voivod, în care să cuprindă doă sati, anumi „Tunsăștii și Horgeștii, găsânduși la mini și ne fiindumi trebuin-„cioase, ca un lucru ce nu este al meu. i lam dat d-lui, căci d-lui „este stăpân moșilor arătate; și colacul meu dat, cinci zăci și cinéi „lei, și spre încredințare am îscălit însumi cu mâna me“.

1818 Ghenari 5

Mihalachi Dimitru

Ioniță Stămati Pitar mam
intâmplat față.

Vasile Docan Pah: martur.

(O semnătură în grecește, ne discifrabilă).

„Acestă scrisoare am scriso cu zisa arătatului mai sus și sunt martur“.

„Vasili Brăescu“.

De ce ște să fi rămas, acest document, ne știuț atâtă vreme și nică a fost întrebuiñtă în pricinile de judecată, — ca acel dela Petru Rareș?

Falș nu poate fi, pentru că feliul scrisorei, lista boerilor Divanului Domnesc și celelalte criterii interne îi dovedesc autenticitatea. Atuncișă . . . ? Mă voi încerca să disloc această enigmă.

Să știe că Alexandru II a fost în mare dușmănie cu Bogdan II, tatăl lui Ștefan Cel Mare. Prin uricul în cestiune, pe lângă întărirea unei vinzări, se răsplătește și sărviciile făcute cu credință a 4 locuitorî din Horgești și Tunsești. Din care pricină se vede că, nu numai aceștia, dar nică filii lor, nă au avut curajul să se

presintă la Marele Ștefan pentru a li fnoi uricul, după obiceiū, trebuind să arăte pe cel cu buba dela Alexandru Vodă. De aceia nepoții cumpărătorilor s'aū presentat—și încă tocmai la Petru Rareș,—în anul din urmă al domniei acestuia, și atuncea aducând ca motiv că *dresurile de cumpărătură* dela Ilga, ce Ion Tunsul, tatăl lor (nu Sima, bunicul lor) aū avut dela Ștefan Vodă (nu dela Alexandru Vodă) „*le-au ars (tătarii sau turci) când au ars tot satul*”. Ba, Petru Rareș, presupunând, se pare, că ar mai fi vre-un document dosit, se exprimă, în uricul amintit, însă numai cu privire la predecesorul său, astfel: „*iar dacă s-ar afla niscaș-va direase dela acel Ștefan Voievod, poreclit Lăcustă, acele direase să nu aibă nică o dată vre o lege înainte privilegiilor noastre*”.

Dobândindu-se astfel de familia Tunsu uricul acesta dela Petru Vodă,—dela sine se înțelege că, acel dela Alexandru II Voievod, a rămas răsleț și rătăcit printre hărțiile de moșie ale rezeșilor din Tunsești și Horgești,—și cu mai multă probabilitate la cei din Horgești. Moșia Horgeștilor (căci satul cu asemenea numire nu mai există de mult) se învecinăză cu moșia Suceveni, așa că, în decursul timpului, locuitorii respectivi aveau porțiuni de pămînt și dintr'un hotar și dintr'altul. În anul 1697, Sandul Bolat, dăruind lui Vasile Pleșca 3 logofet, un bâtrân întreg din moșia Suceveni, se menționează, în zapisul de danie (care act se va vede mai de departe la anul respectiv), și următoarele: „*și am dat dumisale și uricul satului*”. Presupun că aice nu poate fi vorba de vre un alt document, decât de acela dela Alexandru II Voievod; căci Suceveni n'aū avut nică o dată vre un uric de aceste vechi,—după cum se va vede din 2 liste de documente a moșiei Suceveni, edate mai de parte sub ani 1794 și 1833.

Cum păñă la anul 1697, așa și de atuncea păñă la 1814,—când a fost tradus de Ioniță Stamati, nu știm nimic mai mult de uricul dela Alexandru II Voievod. Atât putem dica că, în acest răstimp, a stat rătăcit, pe la urmașii său moștenitorii lui Pleșca, în Iași,—păñă când a ajuns în posesiunea lui Mihălachi Dimitriu, care, după cum am vădut, l'a dat, în 1818, lui Gh. Oprisan. Documentul acesta, împreună cu acel dela Petru Rareș, mi s'aū încredințat de domnul Căpit. Boldur-Costachi, fost proprietar, acum nu de mult, al moșiei Tunsești.

doc. CC XIII, 353). Aceasta reîntărește h' mo' mește
vîrghina cî bolat m'a dat la flacă a cărui fător peatr. Suceve
pe acel al Horgeștilor. —————— Iași, 1468 Octombrie 20.

Ștefan cel Mare întărește învoiala săcută între Tóder
Zvișteală și trei surori ale lui, Stana, Marena și Marușca,

—ca cel întâi să ţee satul Zviștelești, iară cele de al doilea satul Șarbănești,—ambele pe Bogdana.

Cu mila lui D-zeu Noi Ștefan Voevod, Domn țării Moldovei, înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui vor căuta pe dinsa, ori vor auzi-o cetindu-li-se, cui va fi de trebuință să știe; iată că aŭ venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri a mari și a tineri (mici) și de nime siliști sluga noastră credincioasă pan Toaderu Zviștală și cu trei surori ale sale cu Stana și Marena și Marușca și s'aū învoit toti la un loc și de istov de bună voia lor și aū lăsat fratelui lor pan Toader Zviștală, un sat anume satul Zviștelești, unde ît este casa, pe Bogdana, iar celor trei surori ale sale, Stanei și Marenai și Marușcăi să le fie un sat anume Șerbănești pe Bogdana. Deci noi văzind între ei de bună voie tocmai pentru aceasta, și noi aşijderea le-am dat și le-am întărit lor tuturor, panului Toaderu Zviștală pe acel sat Zviștelești, unde ît este casa, pe Bogdana, iar surorilor sale să le fie lor de la noi uric cu toate veniturile nerușuit mici și dănuoară în veci lor și copiilor lor și nepotilor lor și strănepotilor lor și preastrănepotilor lor și la tot neamul lor, care li se va alege mai de aproape. Iar hotarul acestor sate să fie pe vechiul lor hotar pe unde din veclă umblat. Si la aceasta este marea mărturie a însăși Domniei meale mai sus scrise Noi Ștefan Voevod și a prea iubitului său Alexandru.... boeră pan Stanciu parcalab Belgradului și fiul său p. Mîrza, și p. Vlaicu și fiul său p. Dumă staroste de Hotin, p. Goian parc. Chilie și p. Isac vorn.... și pan.... părcălab Belgradului.... pan Albul parcalab Niamțulu, i pan... parcalab Chilie.... p. Ciocărlie, și pan... Iuga postelnic, pan Negrilă pahănic, p. Luca stolnic, pan Neagu comis și aū fost și alții din boerii noștri moldoveniști a mari și a mici. Iar spre mai mare țarie a tuturor celor ce s'a scris mai sus am poruncit credinciosului nostru pan Toma logofăt să scrie și pecetea noastră s'o atîrne și pecețile boerilor noștri să le atîrne la această carte a noastră.

A scris Stetco în Iași, la anul 6977 (1468), Oct. 20.

NOTE Uricul în slavonă, pe pergament, scris pe 18 rânduri, înalt de 23 c. m. 8 m. m., lat 39 c. m. 5 m. m.; este ros și rupt în 6 bucăți, de aceia se cetește cu greutate; dela al 13—14 rând însă nu se poate ceta de loc.—tocmai la lista boerilor. A avut 6 pecete,—rămânând numai bortele triunghiulare, de unde au fost legate, cum și niște bucațe de șnur, albastre și roșii. Sigilul Voevodat lipsește.

Satele Zvăștelești și Șarbănești nu mai există de mult; cu niciunul din aceste sunt cunoscute astăzi, în com. Bogdană, simplu 2, trupuri de moșie.

Dominul profesor Ghibănescu, publicând acest uric, cu textul original, în Arhiva, face următoarea observație: „Documentul e scris de Stetco, unul din cei mai rare caligrafi ai timpului. Stetco era rușean, dăvădă rutenismele sale din text, cum și stilul său propriu în formularul oficial al actului. Stetco a întovărășit pe Stefan cel Mare în multe orașe, în cel 20 ani căt a fost diacon” (Arhiva, Iași, 1900 No. 1 și 2, p. 86—88).

III.

Huș, 1518 Ghenarie 28

Stefan Vodă cel Tânăr întărește împărțala satului Șarbănești, ce se află pe Bogdana, în trei părți: o parte să o țee Nistor cu soru-sa Tudora, fectorii Stanei; altă parte să o țee ruda lor Varvara; și cea-l-altă parte ruda lor Anușca.

Cu mila lui D-zeu Noi Stefan Voevod, Domn țării Moldovei, înștiințare facem cu această carte a Domniei noastre tuturor cui vor căuta pe dinsa sau o vor auzi cel tindu-li-se; iată cău venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri ai Moldovei, slugă noastră Nistoru și sora lui Tudora, copiii Stanei și rudele lor Varvara și Anușca, ne poate de soră lui Zvăștelă, de bună voea lor, de nime și liți, nici asupriți și cău împărțit între sine a lor dreaptă oineā din a lor drept uric din privilegiile cele le-a avut de la bunul domniei mele sfint răposatul Stefan Voevod, un sat anume Șarbănești pe Bogdana, din trei părți s-au covenit slugii noastre lui Nistor și surorii sale Tudorei o parte de sat din Șarbănești de pe Bogdana, iar rudei

sale Vărvarei i s-a cuvenit ca parte, altă parte din sat
din Șarbănești, și în fine celelalte rude Anușcăi i s-a cu-
venit a treia parte din sat din Șarbănești. Deci noi vă-
zând a lor de bună voie împărțală, și noi așijderea și de
la noi i-am dat și i-am întărit slugii noastre lui Nistor,
și surorii sale Tudorei și rudelor sale Vărvarei și Anușcăi
acel de mai sus scris sat anume Șarbănești pe Bogdana,
ca să-i fie lui și de la noi uric și cu toate veniturile, lui
și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răs-
trănepoților lui și la tot neamul lui ce i se va alege mai
de aproape, *dar ste-care cu partea sa nerușuit nică o dă-*
năoară în veci. Iar hotarul aceluia sat anume Șarbănești
pe Bogdana să fie din toate părțile după vechiul hotar
pe unde din vechi a umblat. Si la aceasta este credința
domniei noastre mai sus scrisă, Noi Stefan Voievod, și cre-
dința *prea iubitului nostru frate Petru și credința boia-ri-*
lor noștri, credința panului Isac, credința panului Petru
dvornic, credința panului Șandru, credința panului Negrilă,
credința panului (Cozma), credința panului Vasca, credința
panului Grincovici și panului Talabă parcalabî de Hotin,
credința panului Coste și panului Condre parcalabî de
Neamț, credința panului Petricu și panului Toader parcalabî
de Novograd, credința panului Luca Arbore portar Su-
cevei, credința panului Hrană spatar, credința panului E-
remija visternic, credința panului Sarpe postelnic, credința
panului Sacuian pahârnic, credința panului Stârce stolnic;
credința panului Cațelan comis, și credința tuturor boe-
rilor Moldoveniști a mari și a mici..... am poroncit cre-
dinciosuluî nostru boer jupăn Tòtrușanu logofătul a scris
și atîrna pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Oanță în Huși la anul 7026 (1518) luna
Ghenar 28 zile.

NOTE. Pe pergament, în slavonește, având 14 rînduri. Fiind
rupt, este lipit de un alt pergamen pentru a se pute păstra. Șnurul
și pecetea au cădut și s-au pierdut.

Posed și o traducerere veche cu supra-scrierea: „*Suret de pe*
uricu dela Stefan Vodă, din 7026 Ghenar 28“. Nu se spune de cine e
făcută această traducere.

IV.

Vasluiū, 1546 Martie 23.

Petru Voevod (Rareş) întăreşte stăpânirea lui Stanciul și fraților acestuia, Lazar și Gavril, și surorile lor, Ilca, asupra satului Tunsăştii, cumpărat de tatăl lor Ion Tunsul dela Ilga, cu 300 zloți tătărăști,—probând cu marturi înaintea Mării Sale că dresele și privilegiile ce le-aș avut tatăl lor, dela Ștefan cel Mare, le-aș perdut când a ars tot satul.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, Domn țării Moldovei; înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui vor căuta pe dinșa sau o vor auzi cetinduse; iată că aș venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri moldovenești, slugile noastre Stanciul și frații lui Lazar și Gavril, și sora lor Ilca, copiii lui Ion Tunsul, și s'aș tînguit nouă cu mare jalobă, cu mare mărturie de la megieșii lor de prin prejur, zicind cum că dresele și privilegiile, ce le-a avut tatăl lor Ion Tunsul de cumpărătură de la parintele domniei mele, dela Ștefan Voevod, pe satul lor Tunsești, pe care l-a făst cumpărat tatăl lor de la Ilga (?) cu 300 zloți tătărăști; dar că acele direse le-a pierdut, cînd a ars tot satul. Deci noi vazînd că lor mare jalobă cu mare mărturie, că ni-a mărturisit nouă cu megieșii lor de prin prejur, și noi aşijderea de la noi, le-am întărit slugilor noastre lui Stanciul și fraților săi Lazar și Gavril și surorii lor Ilca acel de mai sus scris sat Tunsești ce-s pe Bogdana, ca să-i fie și de la noi uric și cu toate veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor, care li se va alege mai de aproape nerușuit nică odinioară în veci. Iar hotarul aceluia sat de mai sus scris anume Tunsești să fie dinspre toate părțile după vechiul hotar, pe unde din veci a umblat. Iar dacă s-ar astă niscăi-va direase de la acel Ștefan Voevod, poreclit Lăcustă, acele

direase să nu aibă nici-o dată vre o lege înaintea privilegiilor noastre. Și la aceasta este credința Domniei noastre mai sus scrisă Petru Voevod și credința prea iubiților fiilor Domniei mele Iliaș și Stefan și Constantin și credința boerilor noștri, credința panului Huru vornic, credința panului Hamza, credința panului Borcea și panului Sturzea parcalabii de Hotin, credința panului Huru și panului Mireș, parcalabii de Neamț, credința panului Șandru și panului Tătăpa parcalabii de Novograd (Roman), credința panului Văticovică portar de Suceava, credința panului Iuriia Spătar, credința panului Moghila Visternic, credința panului Hrăbor postelnic, credința panului Petrașco ceașnic, credința panului Neagul stolnic, credința panului Plaxa comis, și credința tuturor boerilor noștri Moldovenesci a mari și a mici. Iar după viața noastră, cine va fi Domn țării noastre a Moldovei, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau pe ori-care l-ar alege Domnul să fie în țara noastră a Moldovei, acela nici într-un fel să nu strice dania și întăritura noastră ce le-am întărit și împunerit, pentru că noi le-am dat și le-am întărit ca să le fie lor dreaptă ocină. Iar spre mai mare tărie și împunerire a celor scrisă mai sus, am poruncit credinciosului nostru boer pan Mateias logofăt să scrie și pecetea noastră să atîrne la această carte a noastră.

Mihailă Borra a scris. In Vaslui la anul 7054 lună Mart 23 zile.

NOTE. Originalul în slavonește, pe pergamant, înalt de 26 c. m., lat de 45 c. m., conținând 16 rînduri. Pecetea s'a pierdut; a rămas numai șourul roșietic de mătasă.

Am și o veche traducere a acestui uric cu sub-insemnarea: „Tălmăcit de mine Evloghie Dascalu Velet 1766 Iunie 3^a. Pe partea din afară a doc. este o notă astfel: «A d-lui Vorn Ion Palali, de Tun-săstii».

V.

Iași, 1580 Septembrie 4.

Iancu (Sasu) Voevod întărește schimbul făcut între Sima și pan Gheorgie fost mare logofăt, ca cel întărit să iee

jumătate din satul Zviștelești la obârșia Bogdanei; iar cel de al doilea, din tot satul Băilești a patra parte jumătate, din partea de sus, ce este pe Racova.

Io Iancul Voevod cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldovei; iată a venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Sima, fiul Solomie, nepotul lui Ghindea, strănepotul bătrânelui Bailă, de a lui bunăvoie și de nime nevoie și ne silit, și-a schimbat a să dreptă ocină și moșie, cu al nostru credincios boeriu pan Gheorghie fost mare logofăt și i-a dat lui din tot satul Băilești din a patra parte jumătate din partea de sus, ce este pe Racova și cu mori pe Racova, din uricul de danie ce a u avut strămoșul său bătrânelui Bailă; iar al nostru credincios boeriu pan Gheorghie fost mare logofăt a dat slugei noastre Sima, fiul Solomie, nepotul lui Ghindea, strănepotul bătrânelui Bailă, schimb pentru schimb, a să dreaptă ocină și cumpărătură, jumătate din satul Zviștelești la obârșia (isvorul) Bogdanei și cu moră pe Bogdana, ce acea jumătate din satul Zviștelești, fostă cumpărătură credinciosului nostru boer pan Gheorghie fost mare logofăt, de la Sora, fata Magdei, și de la nepoții de frate a ei, Simion și Mihail, și de la sora lui (lor) Antemia, fișii lui Nistor, nepoții Magdei, pentru trei sute și opt-deci zloti tătarasti. Deci noi vădend a lor schimb de bunăvoie, și tocmai po trivită, asemenea și noi am dat și întărit slugei noastre Sima, fiul Solomie, acea sus numită jumătate din satul Zviștelești, la obârșia Bogdanei și cu mori pe Bogdana, ca să-i fie lui și de la noi de pretutindenea cu tot venitul și altul să nu se amestece. În Iași, veleat 7089 Septembrie 4. Domnul a dispus.

(L. P. D.)

Stoici Vel Logofăt ucil, *iscal Stroics Tonasco.*

NOTE. În limba slavonă, pe hârtie cu linieturi, finală de 32 c. m., 5 m. m., și lat de 21 c. m., 4 m. m., având marca de fabrică o

anoară. Tradus în 1887 Sept. 9, de domnul G. P. Samureanu, interpret pentru limbile slave în Minist. de Externe, în București. De și rupt în 9 bucăți, se poate ceta bine.

Dedesubt și drept la mijlocul actului, a rămas numai cera roșie și vata, lipsind hârtia pe care era aplicată pecetea. Sub locul sigiliului, este însemnat cu mâna, care a scris documentul și tot cu litere chirilice: Stroici Vel Logofătul ucil, lângă care apoi iscălește însuși acest boeriu cu mâna sa și cu litere latine: *iscal Stroicz*. Mai jos de iscălitura lui Stroici, și ceva mai la dreapta, se citește: *Ionasco*, diacul care a scris documentul.

Pe o veche traducere a acestui act, ce o posed, se vede următoarea sub însemnare: «*Miron Gafenco uricar am scris Vîlet 7240: Mai 29.*

1732

VI.

Bârlad, 1582 Aprilie

Giurgea Soltuzul cu 12 pârgari din târgul Bârladului, intărête un act de vîndare pe care Sima, pentru niște porțiuni de pămînt din satul Viștelești, și Naga, fata lui Vișteală, pentru a patra parte de sat din Horgești, l'dau la mâna lui Vlașin cumpărătorul.

Suret de pe sapis la vîlet 7090.

Giurge Siltuz cu 12 pârgari ot târgul Bârladului, adică au vinit înainte noastră acești omeni anume Sima de nime nevoieit nici asuprit nici împresurat ce de a lui bună voe și au vândut a sa cumpărătură din sat din Vestelesți a patra parte aşijdire parte lui Fărmachie și a Băsului iarăs de acolo aceste parti le au vândut lui Vlașin de-nainte noastră și dinainte a mulți omeni buni și bătrâni aceste părți iau vândut lui Vlașin dreptu 110 florintă tătarăști aşijdere Naga fata lui Vistală de nime nevoieită nici împresurată, ce de a ei bună voe au vândut parte sa de ocină a patra parte din sat din Horgești lui Vlașin ce mai sus scrie. aciastă parte iau vânduto drept 40 de florintă tătarăști de-nainte a multă omeni buni și bătrâni Bunbară și Vasilie și Ionită de Suceveni și Sucevan de

acole. și Toader Bechi otam și Ion Botăș ot Sărbănești. și Simion Buile și Zaharie Amolos otam noi toți știm cum au luat Naga acești bani. 40. de florințâ tătărăști de au dat în mâna bărbatului ei așjdere. dacă am văzut noi de bună voe lor tocmai și plată deplin ca săi hie lui Vlașin dreptă ocină și moșie. noi am făcut zapis și scrisore spre mai mare. credință am pus pecete orașului.

Ap (April ?)

(O însemnare din anul 1760, Sept. 2.) Acest suret de zapis este bun și matca acestei scrisori este la Glegorăș priotul ot Cățărbași sîn popei lui. Stefan Bostaca, de care având și acest răzăs Săcărești (?) și Stefan sîn Ionifă și acești frați a lui trag din Bahluianu și Vasilie Bahluianu să trage din Vlașin din care răspunde această scrisore. Si când sa întreba zapisul cel vechiu la feciorii popei Bestacăi să nu fie tăgăduit de dângii căci sau vrut și de noi acea scrisoare de zapis și pentru acea am îscălit și eu acest suret. cei făcut de pe acel zapis vechiu a lui Vlașin.

(Iscălit) Constantin Jora sulger. Velet 7269 (1760) Sept. 2.

NOTE. Actul de față este o copie de pe zapisul original din anul 1582, adeverit de sulgerul Const. Jora, prin însemnarea autografă, ce se vede puse în josul ei, în anul 1760 Sept. 2.

Zapisul acesta a fost întărit de Soltuzul (Primarul) și 12 Pârgari (tîrgovetî fruntaș, consilier comunali), din orașul Bârladului, de unde se vede că jurisdicțiunea acestuia Soltuz și cu Pârgarii săj, se întindea în cestiunea de proprietăți, hotărnicii, notarii și asupra satului Viștelești sau Bogdana de astă-dî.

Satul Suceveni este și acum, în partea despre răsărit a com. Bogdana; Horgestî nu mai există. Cu numirea do Horgestî este cunoscut numai un trup de moșie, ce vine la sud de satul Suceveni și deci în partea de meadă-dî răsărit a com. Bogdana.

VII.

1591 Iunie 10.

Petru (Schlopul) Voievod dă dreptate lui Gavril și respinge pâra adusă asupra lui de feciorii lui Coste păharnicul, Ionașco și Vasilie, cari voiau a întorce jumătate de sat din Zviștelești, cumpărat de Gavril de la Sima.

Suret dî pe ispisocul sărbăscu de la Pătrul Vodă, din velet 7099 Iunie 10.

Adeca au vinit înainte noastră și înainte boerilor noștri Ionășco și Vasilie feciorii Costei păh. și sau părât cu Gavril pentru giumătate de sat de Zvâștelești cu mori pe Bogdana în tînțul Tutovii. zicând precum au cumpărat Gavril ajoa giumătate de sat și au fost a lor moșie și vre ei să întoarcă banii. iar Gavril au zis precum au fost mai denaște cumpărătură răposatului Gheorghie ce au fost logofăt mare și au schimbato cu Sima pentru altă parte din sat din Băilești și Gavril au cumpărato de de la Sima drept șepțe sute de zloti tătărăști. și și-au vândut 105 stupi astă primăvară pentru acea moșie și după aceia îndoit mai mult au roit acei stupi. și ei atunce la aceia vreme nau vrut să o răscumpere când au cumpărato Gheorghie logofătul de la Sora fata Magdii. și de la Simion și Mihail și de la Antemia feciorii lui Nistor nepoții Magdii. Deci noi i-am giudecat și am aflat cu dreptate giudețul precum nu li se vine lor ai întoarce lui banii. una căci au fost eșit la schimbare mai denaște vrepă a doua pentru căci șiau vândut Gavril acei de mai sus scriși stupi și au avut multă pagubă roind stupii și n'au vrut să opriască atunce păna a nu cumpăra de la niamurile lor. și au cumpărato Gavril de la Sima. care iau fost lui schimbătură. pen (tru a) cee Gavril sau îndreptat înainte noastră și au pus fierâe. 24. zloti. iar acei de mai sus numiți Ionășco și Vasilie ei au rămas și de acum înainte să nu mai aibă a părâ nici a dobândi moșie în veci și altul să nu se amestice peste această carte a noastră.

Miron Gafenco uricar pist vlet 7240 Mai 29.

NOTE. Documentul original ne găsindu-se, se publică în toamă după acăstă traducere făcută de uricarul Miron Gafenco, la anul 7240 (1732) Mai 29.

VIII.

1394 Martie 31.

Zapisul de vîndare dat de Sămion Dumnezeu lui Costantin Sătariul, pentru trei porțiuni de pămînt.

Suret de pe zapisul Căpitanului Vasile Busâlă, ce s'a scos asemenea
de pe cel vechi. — 1800 Maiu 31.

Adeca eu Sămion Dumnezău din Pătrășcani scriu și mărturisesc cu acest zapis al meu de nime nevoit nici presurat, ce de a me bună voe eu Sămion Dumnezău am vândut dreaptă ocină și moșie din sat din Sărbănesti jumătate de un bătrân și din Baloșesti asijdere jumătate de bătrân, asijdere și putna de pe gârla din coace den sus din brâniște jumătate de bătrân și aceste moșii eu le-am vândut Domniei sale Costantin Sătariul drept 17 taleri bătuți și un bou de negoț am luat de la Costantin Sătariu pe căte trei moșii carele mai sus scriu ce am vândut dintraceste moșiiile căte scriu, căte 17 taleri și căte un bou, și am vândut vatra satului și din tarină și din rădiuri din câmp și din fânătă, și din grădină și din păduri și din tot venitul cum esteurgere moșilor, așa mam tocmit cu Costantin Sătariul și meu (mi-a) plătit deplin înainte a lui Junchetin din Pătrășcani și a lui frate, și a lui Mereute din Suceveni și a lui Mafteiu din Horgesti și a lui Neculaiu Te(n)chiu și a lui Neechisor Te(n)chiu și a lui Gheorghe din Baloșesti și a Lucăi din Coroesti și a lui Sămion Lehan de acolo și alți oameni buni megiesi, precum au fost la tocmai să vânzare care mai sus scrie, pre mai mare credință și mărturie ne-am pus pecetele și degetele ca să se știe.

7102 Mart 31.

DE LA ISPRĂVNICIA TUTOVEI

Acest suret sau scos după cel vechiu aice la Isprăvnicie înaintea noastră care său încredințat și de cătră noi.
(Nediscifrabil)

1800 Maiu 31.

IX.

1633 Aprilie 27.

Miron Movilă Barnovschi Voevod dăruește satele Giurcani și Râșcani, din jud. Fălciumu, drepte moșii ale Măriei-Sale, lui Constantin Sătariul (din Bogdana) pentru a lui dréptă și credinciósă slujbă.

Copii di pi Suret di ispisoc sărbăsc dila Miron Moghilă Barnoschi
Vodă din Velet 7141 : Apr : 27.

Adică Domnul me mam milostivit și am dat, și am miluit sluga Domnului meli pi Costandin Sătariul cu un sat anumi Giurcanii cu Râșcanii di pi vale Elanului ce sănt la ținut Fălciumui care aceste sate au fost drepte a Domnului mele drepte moșii pentru a lui dréptă și credinciósă slujbă ci au slujit Domnii meli iară după a noastră viață și Domnii pi cini va alegi Dumnezău nimine să nu strice a noastră danii și miluire pre sar (iar cine s'ar?) ispiți să o strice să fie ni ertat de Domnul Dumnezeu care au făcut ceriul, și pământul, și de a lui pre curată maică și de toți sfintii. Drept aceea că să i fie cu tot venitul ni răsluit, în veci de veci, și altul să nu să amestece. =

Eu Gheorghe Vrabie lagofăt ot Divan am scos acest suret = cum și eu Dumitachi sin Diecon Chirică cu zisa moșului Costandin Stayăr mam iscălit. Dumitruș Sătariu iscălet, și eu am scris cu zisa lor și sănt marturu Moisăiu Mailajurău. Gheorghe Mailajurău.

1791 Decem. 3.

(Cu aceiași scrisore se continuă mai departe nota următoare)

Isvod de niamuri de pi Tecla Sătăroe ce au ținuto Costandin Sătar. Tecla fiind fată Petrii Cetinan Comis.

Tecla au făcut pe Toadir, pe Ștefan, pe Candachie, pe Har (?) pe Ștefanie pe Vasilca.

Toder au făcut pe Ștefaniță i pe Grozivie pe Anița.

Ștefaniță au făcut pe Obreji i pe Vasile.

Ștefan au făcut pe Vasile, pe Alicesandru pe Dumitruș i pe Ioana pe Nastasie pe Vasilca ci si trag al di Trokin (Sătariul).

Gahie au făcut pe Costandin pe Bejanu pe Stavâr.

Costandin sin Gahie au făcut pe Anghelina pe Stratiea.

Stavâr au făcut pe Vasili i pe Ana ci să tragi moș Costandin Stavâr. Din Ana să tragi popa Dumitrachi.

Bejan au făcut pi Costandin i pe Sanda.

Ștefanie au făcut pe Gheorghiți i pe Budacu i pe Tosana la care moșa noastră Mărie ci au ținuto Căpitan Andreiu Pleșu ot Fălciov este nepot lui Costandin sin Gahie ce au făcut pe Anghelina și pe Stratina.

Acest izvod care am dat noi răzășii nepotului Ioniță Tomșa mam iscălit. Costandin Stavâr.

(Tot cu aceiași scrisore urmăză mai departe).

Noi Ilie Bejan, Costandin Cernat din Onțești (Unțești) la giudecata ce am avut am primit suret și cu izvod de nemuri cel adunarat arătat mai sus dela d-lui Vornicu de poartă Ion Buța pe care ni mandatorim al aduci într-o lună de zâle iarăși înapoi fiind drept a d-lui dorovem și noi nu avem a da zmintelă pentru care niam pus degetele în loc de iscălituri.

1842 Iunii 15.

● Eu Costandin Cernat

● Eu Ilie Bejan vom urma.

NOTE. După o copie din 1842, în care, după cum se vede aice, se cuprindea: traducerea uricului dela Miron Barnovschi Voevod, și o spătă a nemului Sătăresc din Bogdana. Ambele servise desigur în procesul ce Sătăreștili aū avut cu răzășii de Giurcani și Rășcani,—proces pe care cei d'intăi l'aū perduț în 1798, pentru că dinși dela data uricului (1633) și pénă atunccea (1798), afară de câte-va slabe încercările, nu s'aū făcut stăpâni în acele moșii. La pertractarea procesului fnaintea Divanului Domnesc, după cum se va vede mai departe în actul de sub anul 1798.

ANEXA B.—Sătăreștili aū presentat și uricul original,—care acum nu se știe unde va fi.

De acea saū acele copii s'aū servit și doi răzășii din Unțești (plasa Simila, județ. Tăuțova), în 1842; nu se știe însă în ce anume proces.

Moșiiile saū satelor amintite aū fost dăruite de Miron Barnovschi Vodă, lui Constantin Sătariul,—probabil pentru servicii făcute în timpul domniei întăi (1626—1629),—pentru că în 1633, când a fost ales a doua óră, de abia a venit din Polonia, la Iași, și aice, întemeiat pe dragostea ce i-o arăta poporul,—de și ne înțărit de Pórtă, a făcut se vede óre-care acte de Domn,—între care

și dania acesta dela 27 Aprilie 1633. Sărta insă, după cum se știe, i-a fost protivnică,—pentru că mergea, după aceia, la Constantiopol, peste căteva luni, în Iunie, a fost decapitat.

Acăstă iute și ne așteptată întâmplare ne explică de ce Sătărești n'așa intrat de atunci în stăpânirea moșilor Giurcani și Rășcani; iar slabelor încercări ce urmașii lui Const. Sătariul, au făcut mai pe urmă, său pus capăt prin perderea procesului de către dinșii în 1798, cum s'a spus mai sus.

X.

Bârlad, 1636 Maiu 26.

Ilie Soltuzul cu 12 pârgari ai orașului Bârlad, adveresc vînzarea ce face semeia Belmezoae, cu fețorul ei Ionașcu și cu fratele său Pascal, a părței sale din Sucoveni, rămasă dela tatăl său Ignat Bulmezu, câtă se va alerge cu oameni buni, către Costachie din Foltești, drept 23 galbeni.

† Ilie Soltuzul cu 12 prâgari, și popa Zăgan de Corlătești, și popa Buguta ottam și Ionașco de Foltești scriem și marturism, cu ciastă mărturie, a nostră cum au venit în naștere nostră ciastă famée Belmezoae, și cu fețorul ei Ionașco și cu fratele său Pascal din Sucévéni, de nimene siljți, nici asupriți, ce de a lor bună voe sau vândut, parte lor ei, câtă să va alerge cu oameni buni rămasă, dela tatăl său Ignat Bulmezu din sat din Sucévéni, din câmpu și din pomete, și din tarină, și din grădini, și din tot ce vor alerge oameni buni, și din tot locul, cum scrii carte Mării Sale lui Vodă că sau parăt iai de ii răzésii ei, și o au vândut..... lui Costachii de Foltești drept 23 de galbeni..... ca să fie lui ocina dirépta, și lui și fețorilor săi iar de vor vré să întoarcă, cineva dintr-o răzésii lor, ei să aibă, ai na bașii, dar mai sus scrie în ciastă mărturie dela noi, ce iam făcut, iar de nui vor întoarce ei .... să aibă așă ținé ocina lui ciau cumpărat, pănăcându-și va face și dirése domnești, și mai pre mare credință.

pusam și pecete orașului. Întraciasta mărturie și zapis să să știe.

(L. P. O.)

Vt. 7144 Mai 26.

NOTE. Zapisul e scris în românește pe o fōe de hārtie riglată, având altă fōe lipită în dos, mai pe urmă, cu cocă, spre a se putea păstra mai bine. Din acéastă cauză însă nu se poate constata marca fabricel. Înălțimea acestuī act e de 26 c. m. și lățime de 19 c. m. 6 m. m. și în mare parte se poate ceta cu multă ușurință.

Pecetea orașului este întipărītă cu fum de lumânare și constă din 3 circumferințe concentrice; în prima coroñă circulară dela margine, se citește: „*f Peciata trāga Brālad*“; în a doa coroñă circulară sunt 3 pesti, așezatī unul după altul, și având între spațiurile dintre ei căte o steluă; iar pe suprafața cercului interior (centrul pecetei) îl făcut sōrele. Forma deci și mărimea acestei pecete este ca acea reprezentată în facsimile de d-l Alex. Papadopol Calimah în *Notișă istorică despre Bârlad*, pag. 82, din editura tip. Cațafany, Bârlad, 1889. Liniile circumferințelor, scrierea și totē chipurile de pe pecete, sunt arătate în alb, pe câmpul negru al fumului de lumânare, care este bine întipărīt pe act; iar diametrul acestuī sigil este de 3 c. m. 5 m. m.

XI.

Iași, 1636 Septembrie 27.

Vasile (Lupu) Voevod întărește lui Constantin Sătariul și neamurilor lui dreptul de stăpânire asupra a jumătate de sat din Zvâștelești, pentru care trăsesese în judecată pe Nichifor Tenchiu și pe niște neamuri ale acestuia.

Io Vasilie Voevod cu mila lui Dumnezeu domnitor tărei Moldovei. Adecă au venit înaintea noastră și denainte a tuturor alor noștrii moldovenești boeri, a mari și a mici, slugile noastre Constantin Sătariul și feciorul lui Toader și ginirile lui Dumitrașco și cu nepoții săi Dura și fratele lui Constantin și sora lor Dorofteia, nepoții lui Gavril, și strenepoții lui Toader Zvâșteal, și s'au părît de față înainte noastră cu Nichifor Tenchiu și cu feciorul său Luca,

feciorul Simei, și cu altă seminție a lor, toți nepoți și stră-nepoți lui Bailă, pentru giumătate de sat Zvâștelești ce este pe Bogdana în ținutul Tutovei, zicând slugele noastre de mai sus scriși precum este a lor driaptă ocină și moșie. Si au arătat înainte noastră urice de moșie, de la bătrânul Stefan Vodă și de la Petru Vodă, și alt spisoc de judecată de la Petru Vodă, cum sau părît atuncea părintele lor Gavril cu Sima tatăl lui Nichifor, pentru ace giumătate de sat Zvâștelești și deci atunce au fost rămas pe Sima, și i-a întors el banii ce au fost dat pe ace giumătate de sat și au luat Gavril însuși a să dreaptă ocină și moșie; iar sluga noastră Nichifor și feciorul lui Luca și siminția lor, ei nu au avut nici un dres pe această giumătate de sat Zvâștelești... și au rămas denainte noastră și denainte întregului nostru sfat și din toată lege pământului; iară slugele noastre mai sus scrise Constantin Sătariul și feciorul său Toader și ginerile său Dumitrașco, și nepoții săi Dura și fratele său Constantin și sora lor Dorofteia fiili Dragăi și cu siminția lor, toți nepoți și stră-nepoți lui Gavril și Toader Zvâșteal, ei sau îndreptat și au pus însuși ferăe în visterie Domniei mele. Drept aceia diacum înainte să naibă a să mai părî pentru acest lucru nici o dinăoară în veci, și nime altul să nu se amestece înainte acestei adevărate a noastre cărți. În Iași, veleat 7145 Sept. 27. Însuși Domnul a poruncit.

(L. P. D.)

Gavril Mateias Vel Logofăt
(O însemnare posterioară)

Comu au dat Toderu Sitar de au (în)
torsu ocina de Vestelești 13 ughi au dat
cheltoeală.

Dumitrașco.

NOTE. În slavonește, pe hârtie riglată, înalt de 39 c. m., lat 26 c. m., 7 m. m.; scris pe 17 rânduri, din care, cel al 11 fiind ros, din pricina îndoiturei hârtiei, nu se poate citi. N-am putut distinge ce înfățosază marca de fabrică; are înălțime 3 c. m. și în lățime 4 c. m.

Se imprimă după o veche traducere, a cărei sub-insemnare

Este următorea: „Tănasă logofăt za taină am scris acest suret la Velet
n 7247 (1739) Iunie 25 scoțândul de pe sărbie”.

XII.

1637 Ghenarie 20.

Vasile (Lupul) Voevod întărește lui Nechisor Tenchiū, medelnicerul, cumpărătura făcută dela Lazor, feciorul Anghelinet, nepotul Scutăriței, — asupra a șesa parte din jumătate de sat, Vâștelești, partea de din sus.

Suret scos rumânește din Ispisocul Sîrbescu de la Vasile Voevod
din vîlă 7145 Ghenar 20.

Noi Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeau domn țărei Moldaviei. Iată au venit înaintea Domniei meale, și înainte tuturor veliților boiari a domniei méle, Nechisor medelnicerul din Vâștelești, și au adus înaintea noastră un zapis de mărturie de la mulți oameni buni, ~~nume~~ Bucalan paharnicul din Călimănești și înaintea lui Costisor din Banca, și a lui Andronic din Vâștelești și a preotului Grigorie din Corlătești, și înaintea lui Vasile Bahluianul și a mulți oameni buni, scriind cum că au venit înaintea lor Lazor, feciorul Anghelinii, nepotul Scutăriței, de a lui bună voe, de nimenea silit nici asuprit și au vândut a lui parte de ocină și de moie din jumătate de sat de Vâștelești din partea din sus, însă a șasa parte, cu parte de vad de moară și cu loc de prisacă, pre acée au vânduto din preună cu niamul lui, mai sus numitului Nechisor medelniceru, drept zece galbeni buni, cu loc de fanață, din vâmp și pădure, și din tot locul cu tot venitul. Pentru acée și Domnia mea dacă am văzut a lor bună învoială între dânsii, și zapisu făcut înaintea a mulți oameni buni și slugi domnești însumi și Domnie mea mam încredințat, și de la noi încă am datu și am întăritu slugii noastre lui Nechisor Tenchiū medeln pre acee de mai sus zisă parte de ocină, din jumătate de satul Vâștelești din partea din sus, a șasa parte, ca să fie și de la noi uric și moie cu

tot venitul, lui și feciorilor lui, și a tot némúl lui ce se va alége mai aproape, nerușită și neclătită nici odinieară în viaci, și altul nimene să nu se améstecă preste hrisovul domniei mele. Însumi domnie mea poroncesc.

Sau tălmăcit hrisovul acesta de pe Sârbie rumânește, de mine Pricopie Dascalul ot Mitropolie, în cursul anilor : 7273 Ghen. 3.

NOTE. Se imprimă întocmai după traducerea făcută de pe original de Procopie Dascalul de la Mitropolia din Iași, în anul 1765 Gheneare 3, cum se vede în însemnarea ce pună dinsul aice dedesubt.

XIII.

Iași, 1637 Ghenar 21.

Vasile (Lupul) Voevod întărește lui Nechifor Tenchiū răscumpăratura săcută de la Cârste Vătămanul, din Băcani, seciorul lui Gavrilașco, asupra a șasa parte din jumetate de sat Văștelești, partea de din jos.

Noi Vasile Voevod, cu mila lui Domnezeau Domn cărei Moldaviei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor veliților boiari a Moldaviei noastre, sluga noastră Nechifor din Văștelești, și au arătat înaintea Domniei mele un zapis de mărturie de la un Cârstia Vătămanul din Băcani, făcut înaintea a mulți oameni buni, Nicolai fratele lui Chicoșu ce au fost sătraru mare, și a Eremiei din Băcani, și a lui Vasile Bahluianul din Coruști și a lui Dumitru Slean și a lui Gavril Verdes și înaintea a mulți oameni buni și bătrâni, scriind întru acel zapis de mărturie cum au venit înaintea lor, mai sus numitul Cârstea, feciorul lui Gavrilașco, de a lui bună voie de nimenea și litu, nici asuprit și au vândut partea lui de moșie din jumătate de satul Văștelești, partea din jos, însă a șasa parte, și cu vadu de moară ce iaste în părăul satului, preaceea au vânduto lui Nechifor Tenchiu. De vreme că pre

aceea parte de moșie au fostu cumpărato mai înainte vréme, tatăl Cârstei, de la Tenchiu tatăl lui Nechifor, deci acum iarăși au răscumpărato Nechifor pre acea parte de moșie a tătărescău lui Tenchiu, drept opt galbeni buni. Drept acée și datoria mea deoă am văzut acel zapis făcut înaintea a mulți oameni buni și bătrâni, și slugi domnești, neam incredințat și însumi Domnie mea, și am dat și am întărit slugii noastre lui Nechifor Tenchiu, ca săi fie uric și întăritură pre aceasta de mai sus zise parte de moșie, din satul Văștelești, însă a șasa parte cu vadu de moară ce easte în părăul satului ce au răscumpărato de la Cârstea, feciorul lui Gavrilașco, cu tot venitul, nerușuită nici odinioară în viaci, și altul nimenea să nu se amesteece preste hrisovul Domniei méle. Însumi demnia mea poroncesc.

U Ias vlt 7145 Ghen. 21.

† *Focé*

NOTE. În l. slavonă, pe hârtie riglată, având înălțimea sau lungimea de 33 c. m. și 2 m. m.; lățimea nu i s'a putut constată, din cauă că o parte din mijlocul actuluș, cât ține înălțimea sau lungimea, lipsește. Cred însă că, la un loc cu această parte, va fi fost lat cam de 20 c. m.

Sigilul domnesc, ce a fost imprimat pe céră, îscălitura Vel Logofătului și marca de fabrică a hârtiei lipsesc, pentru că au fost pe partea din mijloc a actuluș, de să răupt și perduț.

Actul de față se imprimă după o traducere, făcută în anul 1765 și semnată de traducător astfelui: «Sau tămădit de pe Sirbie rumânește de mine Procopie Dascalul ot Mitropolic, în curțul anilor: II. 7173 Ghen. 3». Am înlocuit însă Coruști, cum am găsit în această copie, cu Coruști, din original.

XIV.

Iași, 1638 Martie 15.

Ion Vasile (Lupu) Voevod dă carte de împuernicire lui Nechifor (Tenchiu), din Văștelești, că să opriască pe feciorul Faulei din Coruști dela folosința de pe o portiune de moșie din Tunsăști.

† Ion Vasile Voevoda bojieu milosteiu gospodar zemali Moldavscoi. dali esmi sest list gospodvami. Sluzé

naș (dat-am noi) această carte a domniei mele slugii nôstre) Nechifor ot Vestilesti, spre că să hie tari și putiarnic, cu cartia Domniei miali, să oprescă pre feciorii, Taulei din Coruști, săi oprescă de pre parte Cozmei lui, Nastia, din Tunsăsti sau săs ia banii, ce vor zice, oameni buni, cu ale sale suflete, cau dat ei pre acel loc, însă din bătrân nului, Tauloae, ot Tunsăsti, aje mu se ipet oriv oni stanet za lițiam préd gospodvami, Gospodinu reci (iar cui s'ar păre cu nedreptul, acela să stia de față înaintea domniei mele, Domnul a dis).

u Ias 7146 Mrt 15.

(L. P. D.)

† *Vel logofăt ucil*

† *Cămrazan*

NOTE. Originalul pe $\frac{1}{2}$ colă hârtie riglată, înalt de 30 c. m. 8. m. m. lat de 19 c. m. 6 m. m. fără marcă de fabrică.

XV.

Fără dată (probabil anul 1640).

Bejan Gheuca și Esrem, vornicii de Bârlad, dau carte de mărturie lui Toader Sătarul și altor răzeși din Vâștelești, ca numai aceștia să se folosiască de heleșteul ezat de meșteri aduși, iar nu și răzeșii cei-l-alți cari n'aú contribuit.

Bejan Gheuca și Efrim vornicii de Bârladu. Adeca au vinuit înainte noastră și în (ain) té a mulți boiari și neguitori, Toader snâ Setaru den Vestelesti, și Ionasco diacul, și Milici snâ Draga și Stefan brat Toader și Neculai snâ Bole, și Toderel snâ Rodoe, și Toader Ghélbe, și Strătulat snâ Vlad, și Ionășcuță snâ Ses, și Zăvantie, snâ Moloșco, și Popa Buguța, și au adus niște ruși (ruși) ce leu ezită un halășteu, la sat la Sărbănesti, pre apa Bogdanei, rusie (ruși) meșterii anume Ivan și Barbă și Ungurul și altu Ivan, și Ionasco și Iona și Ianco, de au

mărturisit înainte noastră, cum au tocmai cu Toader să
cu Ionașco, acel hălașteu de cept săsă zeci de zloți bani
gata, să se săpte zeci de merță de pâni, să păste, să brânză,
să untu, să două poloboci de brah, să carnea a două
vaci să a unui mascur, și o pile (pele) de vacă de opince,
și două cără cu opt boi, deu ezit săpte săptămâne. Deci
ieu plătit Toader Setaru și Ionașco deiacul, să aște (a-
cești) râzași a lor toți căți-s scriși mai sus tot deplin de-
naintea noastră banie și celelante bucate, și au adus Toa-
der să Ionașco să o carte domnescă, scriindu ca să strângă
toti răziasei, cen (cine) are moșie să dé bani să bucate,
și boi și car, și cē a trebui la meșteri. Deci unie den ră-
ziasei lor nau vrut să dé nici bani nici bucate nici boi
nici cără ce altă nimic. Deci dé acmu să aibă a ținé acel
hălașteu cu tot venitul Toader să Ionașco să cu acești
răziasei carie mai sus scriu, iar cine nau dat, ca să nu mai
aibă trébă să amesteca la hălașteu, pentru căci nici au
fost mai denainte hălașteu, ce au ezet den pajeste. De
ceasta scrim să ne am pus și iscăliturăli și peceteli pre
acestu zapes.

Bejan Gheuca Vornic

NOTE. Originalul scris pe o singură fōe de hārtie cu riglie-
tură îngăbenit de vechime și fără semn de fabrică.

Ne având veleat, am dat zapisului de față ca dată anul
1640, întemeiat, pe numele vornicilor, cum și pe lipsa bătrânlui
Constantin Sătariul, care ne vădendu-se amestecat și aice ca pénă
la 1636, în cestiuni de răzeșie, în frunte rudelor și a rădeșilor, pro-
babil că el nu se mai afla pe la 1640 în viață. La acesta mă îndreptăște și zapisul cu data 1642, ce se vede mai departe, cum
și alte acte de după acéstă dată, în care, numele lui Constantin
Sătariul de asemene nu se vede.

Actul de față emană, după cum vedem, de la cel două vör-
nică (mai mică) din Bârlad, cară tineaă locul *Marelui Vornic al țerei*
de jos, pentru că acesta trebuia se stee în capitala țerei pe lângă
Domn. Numai o iscălitură se vede, pentru că actul este ros și rupt
în parte de jos.

Din *heleșteul*, de care se vorbește aice, se cunoște astădi, pe
părăul Bogdana, numai niște resturi de ezătură, în partea de méză-
di răsărit a satului Bogdana și în apropiere de vatra fostulu sat
Sărbăneștil.

XVI.

1642 Maiu 7.

Toader Sătarul întorce o parte de ocină, din satul Văștelești, dela Tenciu.

Adeca noi Ionașco de Corăuști (Coruști) și Andonie de acolo și Strătulat de Văștelești și Toderițe de acolo și Ionașco Ses de acolo și Totul de Băloșesti și Chirila Streche de acolo și Costachi feciorul lui Ursu de Sucevianî și mulți oamini buni și bâtrâni di pri pregiur megiști scriem și mărturisim cu cestu zapis al nostru cum au vinit înainte noastră Toader Sătarul de Văștelești și au întorsu o partia de ocină din sat den Văștelești parte frăținiseu lui Sanson feciorul lui Andronic care parte de ocină o au fostu vândut el lui Tenciu drept trei sprezecete galbinî și iau întors Toader acești bani ce mai sus scriem toți întru mâinile lui Tenciu denainte noastră și denaintia a mulți oameni buni, pentru căce (căci) nu lau mai întrebăt pre Toader cându șiau vândută acé partia di ocină din giumătate de sat aşasa partia partia unui frate cu casă și cu 2 livezi una de perji și alta de fieri și eu vadă de pio și cu o săpătură de fănetă și cu tot vînîtul ce va fi pre ace partia acéia au întorsu Toader cu femeia sa cu Costanda ca să fii lui driaptă ocină și și feciorilor săi și nepoților și să aibă ași face și drese domnești și pintru mai mare credințe ne am pus și pecetele și eu Necula diiacol am scris să să știiia Vlt. 7150 Maiu 7.

(L. P.)

NOTE. Pe o jumătate colă de hârtie riglată, înaltă de 31 c. m. 6 m. m., lată de 19 c. m. 7 m. m., îngălbenită de vechime și fără semn de fabrică. La sfârșitul acestuia act se observă numai o mică pecete, puse cu cerneală, și fără a se putea cunoaște ce este pe ea; apoi urmează cinci întipărituri, tot cu cerneală, ce seamănă mult cu puneri de deget, arătate aice cu puncte negre.

Alăture cu originalul posed și o copie cu data din 1793 și cu suprascrîerea: *Suret de pe zapisul lui Samson, care este semnată de copietor astfelii: „Eu Gheorghe Talpeș am scris acest suret leat 7301 April 2”.* În această copie, envîntul pio, din original, este înlocuit cu moară. Pe partea de deasupra și la un colț a zapisului este o însemnare: «*Vlost Tuteova na rété Bogdanova*».

XVII.

Iași, 1644 Sept. 1.

Vasile (Lupul) Voevod hotărăște ca Nichifor să-și stăpâniască cumpărătura, jumătate de sat, a șesa parte, din parte de din jos a satului Văștelești și respinge pâra adusă asupra lui de Toader Sătarul.

To Vasile Voevod bojiu milostiiu Gospodar zemle Moldavscoi (cu mila lui D-zeu Domn țărei Moldovei). A-decă au venit înainte noastră și înainte tuturor boierilor noștri celor mari și celor mici. Toader ficiarul Sitarului den sat den Văștelești ce iaste în ținutul Tutovei, pre Bogdana. de au părât de față înainte Domnii mele. pre Nechifor de Văștelești pentru o parte de ocină ceau cumpărat Nechifor de la Crâsté. ficiarul lui Gavrilaș. den parte den gios. den giuematate de sat. așesia parte. așe au dîs Toader cum au fost acé ocină a lui. iar Nechifor. au arătat derese domnești. cum au fost a lor deréptă ocină și moșie. ceau fostu vândută de Sima Jianchiu. apoi ei. au răscumpăratuo de la Cârsté ficiarul lui Gavrilaș. cum am vădut și Domnii me și derese de cumpărătură. intra (tra) céia Domniiia me și cu tot sfatul Domnii mele. giudecatuiam pre dânsii pre direptate și după legia tărâi. și așe am aflat lor lége. ca să aibă Nechifor așe tiné. a sa deréptă cumpărătură. den sat den Văștelești. den părte. den gios den giuematate de sat așesia parte den tot venitul. și sau indereptat și sau pus herăe (...) taleri în vîstériul Domnii mele. iar Toader ficiarul lui Sitaru și alte rude a lor. ei. au rămas dennainte noastră și den toată legia tără (i). deci de acmu înainte ca să nu mai

aibă a pârâ. Toader pre Nechifor nici pre feciorii lui nici a dobândi pentru ceasta pârâ nici dâna oară în vîci. iar de se vor ivi cându va nescari derése. să nu să credă, tocă pișem gdvmi (Acăsta scriem domnie me). Sam gospodină velél (însuși Domnul a poruncit).

U Ias vlt 7153 Sept. 1.

(L. P. D.)

Toderasco Vel Logofăt iscal

Dumitrașco Cara.

NOTE. Pe o colă hârtie riglată, având înălțimea 29 c. m. și 5 m. m. și lățimea de 20 c. m. 1 m. m. În limba română, afară de titulatura domnescă și câteva cuvinte la sfârșit, în slavonește, cum s'a arătat aice în copierea textului. Marca de fabrică este o circumferință, cu înălțimea și lățimea de 4 c. m. 5 m. m.; și care are la mijloc, după cât se zerește, o șie, iar d'asupra circumferinței este o cruciliță formată din 3 globulete mici.

Să poată ceti forțe bine, afară de numărul talerilor puși în visterie, unde actul este ros, din cauza îndoiturei hârtiei; *Sima Tenchiu*, ce am subliniat în text, este scris cu litere ceva mai mici de o altă mână, pentru care scriitorul actului lăsase anume loc.

Sigiliul domnesc, în diametru de 4 c. m. 8 m. m., a fost pus cu céră roșie, care a cădut, rămânându-i numai urmele.

În acest act, ori de câte ori z se derivă din d, este scris cu zélo, — de aceia l'am transcris pe acesta cu d.

XVIII.

1652 Maiu 12.

Flore și Male daū zapis la mâna fratelui lor, Fanul, pentru moșile ce aū vândut acestuia din Văștelești, Șarbănești și Tunsești.

† Adeca eu Flore și eu Male sănâ Durâ. ijiha ego (fiii lui Dura și femeei lui) Avramia nepoți lui Gavrilașu făcutam zapisul nostru la mâna fraținei nostru Fanului pe cum să să știi cam vândut părțile nos tre de moșe din Văștelește ~~cū loc de prisacă~~ fi piscou cu pometi osabil de alți răzăși din câmpu și din padure cu via cu halasteu

cu tot vînitorul. așijderele am mai vândut. 2. părți din Șerbănești cu nu vad de moră deosăbit de alte 2 părță am mai vândut din Tunsești din parte mămă noastră a Avramii de la moșu nustru Verdeșu cu tot vînitorul și din cîmpu și den pădure și cu loc de prisacă în margine cu pometi și peceste 3. moșe din 3. șileștă din 3 hotără neu dat. 20. lei. 30. mieră de grău șam vân dut de-nainte a mulți omini buni și bătrâni și tine (ri) den tustrele săleștele a-nume Sitarul i Costantin ot Vesteleski i Tănasă ot i Negulaiu otam i Strătulat i Ionașcu noi acește omini văzând tocmai bună (între) frați și plată deplină pentru mai mare credință nem pus și degeteli ca să fie de credință să aibă așă faci drese ei.

Sitarul	Costantin
Negoiaiu	Dăminu
Gavrilăsu	Israilei
Ionascu	

Tănasă
Nerilofan
Strălat

160 Maiu 12.

Eu Gligorăș pis zapisul

NOTE. Rupt în 6 bucăți, scris pe hârtie riglată, înalt de 36 c. m. și lat de 27 c. m. Marca de fabrică nu s'a putut constata, din cauza că în dosul actului, este lipită o altă hârtie.

În dosul acestuia act se află următoarea însemnare: „Irei Costantin (probabil Sătaru, din Buda) a dat acestă zapeză în mâna preotului Ionifă (probabil—Buciumaș) din Bogdana“. Ambii acești preoți au trăit în a 2-a jum. a sec. 18-le și în primele decenii ale celui al 19-le.

XIX.

Iași, 160 August 6.

Ștefan Vodă (seciorul lui Vasile Lupu) împuterniceste pe Apostol și Istratie să stăpâniască partea de moșie, din Vășteleski, cumpărată de Nechifor Tenchiu.

† Io Stefan Voievoda, bojiu milostiiu Gospodar zemli Moldavscoi, Datam carte. Domnii mele, lui Apostol, și lui

Istratie, spré c ea ca să fie tar și puternici cu cărté Domnii mélé aș tîné parté de ocină de satu, de Văstelești, a sésa parte, ce au cumpărat Nechifor Ténchiu, den țarini, și den fănațe, iar cine va vré, să oprescă, cu nest cari urice, ca sa aibă aș lua di cu acéea săși aducă uricul a treia di, să fie, cu uricul de față, aciasta scriem, întralt chip să nu fie. Sam gospodin velél (însuși Domnul a poroncit).

U Ias let 7168 Aug. 6.

(L. P. D.)

NOTE. Scris în românește pe un petic de hârtie riglată, având la început titulatura domnescă, iar, la sfîrșit câteva cuvinte în slavonește. Sigiliul domnesc, care este întipărit cu negru, se cunoște foarte bine, cindu-se de jur în prejur: *Io Stefan Voevod bojiu milostiu gospodar zemli Moldavscoi*; la mijloc are capul de bou și dedesubt semnat anul 7168, cu cifre chirilice.

Pe contra pagina actului stă scris: „*Carte gospod ot Stefan Voevod de Văstilești să se stie*“.

XX.

Iași, 1660 August 29.

Stefan Voevod (feciorul Lupulu) poroncește lui Io-naș din Coruești să iee un boū dela Vâlcu din Bârlad, luat de acesta pe nedreptul și să'l dee lui Stefan din Văstelești.

Io Stefan Voevoda, bojieu milostio gospodar zemli Moldavscoi. Scriem Domnija mia. la sluga noastră. la Io-nașco den Coruești. dămui știre că Domniei miale. sau jă-luit. Stefan den Văstilești. pre Vâlcu ceau fost deregător la Bârlad. dicându că iau luat doi boi făr de liage. și făr de ispravă. și un bou iau întorsu. iar cu altul iau rămas. cum niau arătat și carte de la Ghica Vodă. Pentru céia déca vei vedea cartia domniei miale. iar tu să iai un bou. de la Vâlcu. și săl dai pre mâna lui. Stefan. iar lui dei va păré. cu strâmbul. să le dai di să vie. de față. înaintia

Mihai

16
- 83

— 32 —

dómniei miale. Toe pișem (Acésta scriem). Saam gospodin velél (Însuși Domnul a poruncit).

U Ias, l. 7168 Aug. 29.

(L. P. D.)

NOTE. Pe o jumătate colă hârtie riglată, înaltă de 31 c. m. lată de 21 c. m.,—pe care nu se vede marcă de fabrică.

XXI.

1661 Septem. 10 dile

Bejan din Ferești, vinde lui Toder Sătarul a cince parte din Șerbănești, parte lui Ghedeon, drept 4 lei.

Adeca eu Bejan de Ferești. scriu și măratore săscă. cu acesto zapis al miu com am vânădot dreptă mușie și ocenă dreptă mușie. de sato de Șirăbănește. parte lui Ghedeon. a cence parâte de Șirăbănește. și am vânădot domise lui Toderă Sitarolui. drepto patru lei ca să fie dretă mușii și ocină. în veci de vecâ. și lui și cuconeloră lui pentru credență mi po și cetil (mi-am pus și pecete). și la tocu mara nostră au fusto Costantin Bodaco. și Strătolată deacole. și Istratii Cenăschi. și Fanu de cole. și Filufie Cărăușul. și mulți omeni buni și bătrâni.

vlt 7170 Sept. 10 dn.

Bejan iscal

(De aice în jos este rupt și percut).

NOTE. Zapisul se află astă-dă numai pe un rest de foaie hârtie riglată, cam galbue, ruptă în 5 bucăți, fără îscăliturile marturilor prezente și marca de fabrică, pentru că partea actului, unde aș fost ele, lipsește.

XXII.

1662 Februarie 11.

Eastratie Dabija Voevod întărește lui Vrăncianu din

3
u i d a m i a

Puntișeni patru cumpărături de moșie din satul Băloșești, de pe Bogdana.

Copie

Toadir Sătariu și Ionașcu Foale de Băloșești și Chirila diacolo și Grigorie din Streșinești și Pătrașcan din Banca și dela mulți oameni buni, așa scriu în acel zapis, cum au venit înainte lor Andrei ficiar lui Pătrasco și Arion ficiar lui Gheorghie Alău cu frate său Cozma din Băloșești, cum ei de nime nevoiți, nici asupriți, ei de a lor bună voe au vândut a lor driaptă ocină și moșie, giumătate de bătrân din sat din Băloșești, din parte Negrei ci este pri Bogdana în ținutul Tutovii, acie parte di ocină au vânduto ei slugii noastre lui Vrăncian și femei sale Anghelinii, drept cinci spre zăci lei: bătuți: și au plătit acii bani: toți deplin: 15: taleri bătuți în mâinile lui Andriiu ficiarul lui Pătrasco: și lui Arion și frăținisău Cozmii ficiarul lui Gheorghie Alău. Așijdire au arătat sluga noastră Vrăncian alt zapis dela oameni buni: Toadir Sătar din Viștelești: și Ionașco Foale și Chirila, și Andrii și Pătrașcan din Banca și dela mulți oameni buni: scriind cum au venit înaintea lor: Anisié fata Petrii lui Fărmac: cu feciorii ei: de bună-voe lor au vândut parte ei: de ocină: iar dintră cila sat: din Băloșești a trié parte din bătrânul lui Surtă acié parte de ocină au vânduto e slugii noastre lui Vrăncian și femeii sali Anghelinii drept săptă taleri buni. sau plătil ei. acei bani toți deplin: 7 taleri buni intru manuli Anisai: și ficiarilor ei: așijderi au arătat înainte noastră sluga noastră Vrăncian alt zapiz dela oameni buni anumi Nichifor Ghinghe de Corlătești și Ionașco di acolo, și Ionașco Alău și Băloșești și Toadir Kimbi (?) diacolo și Chriți (?) diacolo și alți oamini buni scriind întracel zapis cum au vinuit

înainte lor : Vasâli și fratesău Obrejii și soră lor : Măria : ficiorii Martii nepoții Teclii: de nimi nevoiți au vândut a lor diréptă ocină : și moșie parte lor iar dintracela sat din Băloșesti : a patra parti din bătrânul : lui Vasâlii : acia parte de ocină au vândutu slugii noastre lui Vrâncian, și fimei sali Anghelinii drept cinei taleri bătuți și au plătiți ei acii bani : 5 : taleri buni toți deplin : întru mânușii lui Vasâlii : și lui Obreji : și Mării ficiorii Martii nepoții Teclii : asijdere au arătat sluga noastră Vrânceanul înainte noastră : și alt zapis di danii : dila Brâzde nepotul lui Liondar Vameșul cum el di bună voia lui au dat și au dăruit : o parte de ocină iar dintracela sat din Băloșesti care parte au fost cumpărătură lui Liondar : Vameș dila lorco logofătul un bătrân întreg : anumi : Zbântul, acia parte de ocină au dat și au dăruit Brâzde nepotul lui Liondar Vameș : slugii noastre lui : Vrâncian și fimei sali Anghelinii : pentru suflétul său și a unchisău lui Liondar : Vameș acisti părți toate cât mai sus scrisi din sat din Băloșesti sănt cu tot vinitul din vatra satului și din țarină și din câmpu și cu loc de fânaț și di prisăci și cu vad : de moară pre apa Bogdanii cât să va alegi în tot hotarul acelui sat : pi aceli părți : cât mai sus scrisi : pentruțeia și Domnia (mea) dacă am văzut și a lor bună voi tocmai și deplin (ă) plată întraceli zapisii dila oamini buni : am crezut : și delanoi încă am dat și am întărit : slugii noastri lui Vrâncian și fimei sali Anghelinii : cu acile părți di ocină cu cât mai sus scrisi di satu di Băloșăști ci sint pri Bogdana ca să li fi lor și ficiorilor săi dreptă ocină și cumpărătură și (lipsă) și uric și întăritură cu tot vinitul neclătit : in da se ne umișaet.

Vîlto 7170 : Meseța Fev. II.

NOTĂ. Transcris după o copie veche, — scosă de pe original cam pe la 1850. Nu se știe unde va fi originalul.

XXIII.

1662 Februarie II.

Eustratie Dabija Voevod întărește împărțala de moșii

săcută între Bejan și Stavăr, — rămânând ca cel întâi să stăpânească părțile din Scântești, Costești și din Borăști, iar cel de al doilea — părțile din Viștelești; în ce privește însă moșiile Rădăești, Giurcanii și Rășcanii să le stăpânească frătește.

Io Istratie Dabija Voevoda boj. milost. gospodar Moldavscoi. Adeca au venit înainte Domnii mele și a băs-
rilor noștri a Moldovii Bejan din Viștelești și cu fratele
jui Stavăr, și au arătat că au câteva părți de ocini de pe
maica lor Gafie în tinut Tutovii pe apa Bogdănii, anumi
în Viștelești de pe Costantin Sătarul și în Horgești și în
Brănești și în Ciungi de pe Dușca soție lui Petre Comisu
și în Tunșești și în Tomșești tij și pe apa Horieștii în
Scântești în Costești și în Borăști, și ne-au arătat că de
a lor bună voe sau împărtit, adeca Bejan au luat
moșie în Scântești în Costești și în Borăști, tot de pe
Dușca soție Petrei și cerură spre vecinica lor tărie împăr-
țala lor să li să dei carte de volnicie, pentru aciasta Dom-
nie me după ce am văzut a lor de bună voe împărtenie
le-am dat și am întărit adică Bejan să stăpâniască și să
zăciuiască părțile lui în Scântești și în Costești și în Bo-
răști. Asideré și Stavăr, părțile de pe apa Bogdănii pre-
cum sau arătat sus, fără să împresura ei unu pe altu sau
alte niamuri a lor. Iar pentru moșie Rădăeștii și Giurcanii
și Rășcanii au rămas săi stăpâniască frătești, și pentru ca
să fie de credință sau întărit cu a noastră domniască pecete.

(L. P. D.)

1830 Febr. 11.

Copie acesta scoțândusă întocmai di pi ce adevărată am dat preutului
Panainte Parfeni ca săi răspundim (loc înegrit de un punct gros de cernelă)
ce adevărată când va veni să o ia.

1835 August 28.

E (u) Neculaiu Ion (nediscrabil) martur

(Altă însemnare autografă)

Ispisocul cel adevărat, mă îndatorește cu săl aduc până în 12: zile fără
smintială, dela locul unde să astă, și pentru credință am iscălit

1836 Apr. 14.

Panainte Parfeni preut

NOTĂ. Extras după o copie ce e scosă de pe original în 1835; nu se știe însă unde va fi originalul. Preotul Panainte Parfeni a slujit la biserică din Coruști.

XXIV.

Iași, 1664 August 20.

Evstratie Dabija Voievod întărește lui Toader Sătarul două zapis, unul pentru răscumpărarea a a șesa parte din Văștelești, drept 15 galbeni, și altul pentru cumpărătura a a cincea parte din Șarbănești, drept șese lei (vechi).

Io Evstratie Dabija Voievod bjeiu milostiiu gospodarâ zemli Moldvscoi: Adeca au venit înainté noastră și înainté a toți boiarii noștri sluga noastră Toader Sitaru din sat din Văștelești și néu arătat un zapis de la multe mărturii anume Ionașco de Corăești. și Andonie décolo și Strătulat de Văștelești. și Toderiță décolo. și Ionașco Ses décolo. și Toțul de Bălosești. și Chirila Streche décolo. și Costachi de Suceviani. și mulți alți oameni buni. scriind acești martori și mărturisindu: cum au venit înainté lor acesta Toader Sitaru ce scriem mai sus. și sau învoit și sau tocmit cu Tenchiu din Văștelești care li au fostu cumpărat din tot satul din Văștelești din giumatate de sat a șesa parte din liveți cu pomi din sapături. și vad ce iaste în țănutul Tutovei. pre valé Bogdanei. care parte au fostu a lui Samson frateli lui Toader Sitariulu: aceasta o au fost cumpărat Tenchiu de la Samson fără stiré fratelui ~~sen~~ lui Toader drept treisprădece galbeni: întorsuiau toți banii aceștia 15 ughi: bani de argintu cu chieltruială ceau mai făcutu. Deci Domnia mea dec am vădut de la a-tățe martori zapis cum au întorsu bani gata lui Tenchiu. acei 15. ughi am credut lor. pentru căia ca să fie și de la Domneia mea cu tot venitul: acea a șasa parte de sat de Văștelești ce mai sus scriem: aşijdiri au venit înaintia noastră și a toți boiarii noștri—Toader Sitaru: și néu arătat și altu zapisu de cumpărătură dela Constantin Bu-

daculu, și Strătolat și Istratie Cinschi, și Fanul décolo și Hilufie Cărăușul. Scriind și mărturisindu întracel zapis cum au venit înainte lor Bejan nepotul lui Ghedeon, de a lui bună voe, de nime nevoit nici silit: sau văndut a sa dréptă ocină și moșie, din tot satul din Șerbănești, a cincé parte partia din (loc alb), ce iaste în ținutul Tutovei pre valé Bogdanei: din vatra satului, și din câmpu, și din tarină, și din pădure, și din livezi cu pomeți: și din vii și din prisăci, și din săpături, și din trapă. și din tot venitul: drept sese lei bătuți, și sau sculat sluga noastră Toader, și cu femeia sa Costană și au plătit tot deplin aceşté bani ce scriem mai sus: întru mănuli acestor văndători: pentracéia și Domneia mé décam vădut, de a lor bună voe tocmai. și deplină plată: denainte a multe mărturie am credut lui: datam șam întărít slugii noastre lui Toader Sitaru, și femeei sale Costandei, cu aşasa parte din Văștelești: parte din (loc alb) și cu a cincé parte din Șerbănești: ce săntu în ținutul Tutovei: cu tot venitul din tot locul cum scriem mai sus, ca să le fie și de la Domnia mé dréptă ocină și moșie lor și feciorilor lor: nepo-colé nicolije na véchi: i indasé na umișaet: șam gospodin velél. (nu pěnă la un timp, ci pentru tot-déuna și nime altul să nu se amestece: Însuși Domnul a poruncit).

U las vlt 7172 Aug. 20.

(L. P. D.)

Racoviță Cehan Vel Logofăt.

† Apostol.

NOTE. Pe hârtie riglată, îngălbénit de vechime, având înălțimea de 31 c. m. și lățimea de 21 c. m. 5 m. m. Este scris românește, afară de titulatura domnescă și un număr de cuvinte la sfârșit.

Sigilul domnesc, în diametru cam 5 c. m., a fost intipărit pe ceară roșie care a căzut, rămânându-l numai urmele. Marca de fabrică nu s'a putut constata, fiind că actul are în dos lipită altă hârtie, pentru a se pute păstra.

În dosul documentului, se află următoarea însemnare în slă-

Feb. 14 / 1

venesc: spisoc zapovrădenă naceat selove Vestelești Șerbănești ol Tu-
ova (Act de întăritura făcut pentru satele Vestelești și Șerbănești
din Tutova).

Cu
d. l.

XXV.

Iași, 1667 Martie 4.

Zăvantie, fîciorul lui Tôder Molușcă, vinde ocina și
moșia sa, jumătate din a treia parte din Negrilești, de pe
bătrânul Măria, sora lui Viștelă Vornicul, — lui Neculai
Buhuș, logofătul cel mare, drept 100 lei (vechi).

† Adeca noi Zăvantie fîcior lui Todir Molușcă nipotii
lui Veștală Vornicul și cu femiaia mia Nastasia și cu
toți fîciore noștre Necula și Irina și Măriia strănișoți lui
Veștală Vornicul, și cu sorumia Izmărandă tij fata lui
Tôder Molușcă nipota lui Veștală Vornicul scriem și mărturisim
cu cestu adivărat zapis al nostru de nimii nevoiți
nici asupriți. ce de a nostră bună voe am vândut a nos-
tră draptă ocină și moșie din sat din Negrilești din na-
trei parte di sat giu[mătate de bătrânul Mărei (Mărieu-
saū Măria) sora lui Veștali Vornicul. aciasta o am
vândut dumesali lui Neculai Buhuș logofătul cel mari
direptu o sută lei bătuți și ne au făcut dumnilui plată
deplin întru mâna nostră de acești bani ce mai sus
scriem 100 lei bătuți aciasta o am vândut dumsali
din vatra satului și din țarini și din câmpu și din
fânață și din păduri și cu hălaștiae și cu locuri di pri-
saci. și cu tot locul și venitul ce sa alégi pe acia giu-
mătate din bătrân din bătrânul Mărei sor lui Veștală
Vornicul. Dici ca săi fii dumisali diraptă ocină și moșii
în viaci și giupănesei dumisali și și cu conilor dumsali și
întra ciasta să facă dumnilui și diriase domniști pe
acel loc. și fu tocmai nostra sau tamplat Stefan Sătariul
di Vistiliști și Ariton tij de acolo și Ionășcul ottaam. și
Vlasie din Docolina și Apostolachei diacolo și Pârvul și

Misia la Rn.
da, ce

Gâlcă și Ionașco di *Iunișăști* (?) și alți mulți oameni buni tineri și bătrâni și pentru credința ne am pus și pecețili ca să să știe.

U Ias lt 7175. Mart. 4.

† Zăvantie	† Nastasié	† Izmărandă
† Necula	† Stefan Sătar	† Ariton
† Ionașcul	† Strătulat	† Vlasie
† Postolachei	Az. Pârvul	Ionașcul

Az. Vasile Gâlcă iscal

NOTE. Pe o colă hârtie riglată, înaltă de 30 c. m. și lată de 21 c. m., având ca marcă de fabrică o figură ce reprezintă vîrfurile a 3 degetele (de copil), acele dela mijlocul mânei, ținute întinse; parte de jos a acestei figură însă nu se poate observa bine, pentru că tocmai acolo, în dosul hârtiei, — și care, când acel este strâns sau însoțit, se află d'asupra, — pe această parte este scris conținutul lui astfelii: „*Zapis dela Zăvantei și dela sorusa Izmărandă pe giumătate de bătrânul Mărei din Nigrilești. 7175*“.

XXVI.

1677 Martie în 5.

Neculaț, fețorul Rucsandei, nepotul lui Constantin Sătariul, vinde lui Stefan Corne, din Costești, părțile sale de moșie, din Sărbănești și dela Înpușita, drept 10 lei.

Adecate eu Neculaiu fețorul Riucsandii nepotul lui Constantin Sătariul scriu și mărturisesc cu acest adevărat zapis al meu cum de nimea silit nici asuprît ce de a me bună voe am vândut a me driaptă ocină și moșie ce am avut la sat la Sărbănești ce este pe Bogdana. așijderile am mai vândut și altă parte de moșie ce am la Înpușita de pe moșime Sătăroe. aceste părți de moșie le am vândut dumisale lui Stefan Cornii de Costește și femei sali

și copiilor și nepoților, ca să le fie dăriaptă ocină și moșie în veci și on (am) vândut drept 10 lei bani gata și vădindu plata deplin o am vândut toată parte maicăme Riucsandii den cămpori și den vetre de sat și din fâniaturi și din păduri eu vad de mori din Sărbaňești din tot locul cu tot vinitul locului cari mai sus scrie și de pe zapisul meu să aibă așă face și drese domnești. și la această tocmai sau prilejit mulți omuni buni cari mai gios sau pus degitili în loc de peceți.

Let 7185 Mart 5.

Vasile Parascanu ●	Nechifor ● Ghelbe
Iftimie ● săn Areon	Iftodie ● săn Neculai
Gorie săn ● Toderiță	Nechifor ●
Vasile Talpiș ●	Ion Gangur ●

Si eu Andronic săn Bâtcă am scris zapisu.

NOTĂ. Zapisul original se află pe o singură fōe de hârtie riglată, îngăbenită de vechime și fără semn de fabrică. Punctele negre de la numele celor ce semnează acest act, sunt punerī de degete.

XXVII.

1678 Iulie 6.

Nepotele lui Holban vînd parte lor de moșie, din Văștelești (a șesa parte), lui Lupan, în 5 galbini buni.

Suret dîpi zapisul nepotelor lui Holbanu

Adeca eu Todosea și Lupa fetili Marii nepoatili lui Holban și Todosie cu feciorii mei scrim și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru precum noi silite de nime ce di bună voe noastră am vândut dumisali giupânului Lupanul parte noastră ce să va alegi din silisti di ța Veștelești în cinci galbini buni, ci să va alegi parte noastră cu vatră de satu și cu livezi de pomi di peri și di meri și perji și cu ovaș de fân și loc de țarină și cu vad de moară și cu săpături și din paduri și cu tot vinitul ce să va alegi parte noastră din parte lui Holbanu ca să fie dsale draptă ocină

*Atac. XII
N. A. 44.*

și moșie și fectorilor dsali și nepoților și strănepoților dumisali ocini și moșii în veci ne clătită și la tocmai noastră sau prilijit Chiriac sin Pătrășcanu și Arsenii Cehanu ot Coruești și Apostol sin Stoicăi ot Horiiata și Vasili sin Laurit otam și Parfeni și Gavril ot Rădăești și dinainte a mulți oameni buni și bătrâni și pentru credința niam pusu degetili.

Let 7186 Iulie 6.

Todosca ●	Lupa ●	Todosie ●
<i>Chiriacu săn Pătrășcanu</i>		<i>Vasilachi săn Stoica</i>
<i>Arsenie Cehanu</i>	<i>Gavril</i>	

(O însemnare) *Acetă surăt la măcosu dî pi zapisul cel vechiu în frica lui Dumnezău cu Gheorghe Talpiș leat 7301 April 2.*

NOTĂ. Prezentul zapis este o copie făcută de pe original de G. Talpiș, în anul 1793 (7301) Aprilie 2, după cum se vede din suprascrierea actului, precum și din însemnare puse aice dedesubt.

XXVIII.

1684 Martie 10.

Vasilca, fata Ghelbei, datorind costul a 30 ocă de unt lui Lupan, se învoește cu acesta a-i plăti căte un ort (cam 9 bani) pe ocă și-și pune zălog pentru două săptămâni, terminul de plată ce i s'a îngăduit, părțile sale de moșie din Suceveni și Botășăstă.

† Adeca eu Vasilca fata Ghelbei femea a lui Todorită, scriu și mărturisescu cu acestu adevărat zapis al meu. p(r)ecum am mâncat eu treizăci de ocă de untu a dumisali a lui Lupan. Deci dumnelui, au mărsu la vornici în Bârlad și au luat nește slugi vornicești, și au venit la mine ca să mă ducă la închisoră, și ne avându eu cu ci plăti untilul dumisali, acele treizăci de ocă de untu, deci niam socotit noi cu dumnelui dinainte a oameni buni și miau lăsat oca căte un ortu carii faci 7 lei bani buni și pol. și mam apucat să plătescun untilu în doo săptămâni.

din. 10. dină (*dile*). a lui. Martu și mi-am pus zălog parte
mă de ocina din *Soceveni*, și din *Botășăști*. ce să va
alége parte mă. ca să le tie dumnelui pără fi voi plăti
bani. iară dacă fi voi da banii. în doo săptămâni să aibă
eu a ține ocina mă. și dumnelui săș e banii. și la tocmal
nbastră sau prilejât fratele meu Nechifor Ghelbe și Ion sna
Necoră și Vasilachi sna Lavric. și Postolachie sna Cos-
tachie. și Alecsandru. și Lupul stolnici. și alți oameni
buni. și pentru credință. nem pus și degeteli în loc de
peceți ca să să știe. Vlet 7192 Mșta Mart în 10 dini.

Vasâlca	Nechifor	Ion Ne	Vasă
●	Ghel ● be	co ● ră	la ● chie
Posto	Alecsandru	Lupul	
la ● chie	●	●	

(Aci e o semnatură cu proprietatea condeiului
ne discifrabilă, din cauza îndoiturei și ru-
peret hârtiei).

NOTĂ. Scris pe o jumătate colă hârtie riglată, îngălbeneată
de vechime; are înălțime de 27 c. m. și lățime de 19 c. m. și 5 m. m.
Marca de fabrică nu se cunoște bine, fiind lipită în dos niste
hârtie cu coacă, pentru păstrarea acestuia act.

XXIX.

1686 Febr. 2 dile.

*Savin și Hărăban dănuesc lui Lupan partea lor de
moșie, a patra parte, din trupul Negrileștilor, din bătrânul
Petrică, pentru că dânsul le-a săcut bine cu 16 lei (vechi).*

Adecă eu Savin și Hărăban. fiorii lui Strătulat.
cu femeile noastre și cu fiorii noștri. scriem și mărtu-
risăm cu acestu adevarat zapis al nostru. p(r)ecum eu (noi)
de nimă siliți nici asupriți ce de bună voe noastră am
dat daniia dumisali lui Lupanu. a noastră driaptă ocină
și moșia. din siliște din Negrilești. ce este pe apa Bog-
danii. ce să va alége parte noastră a patra parte. din

bătrânul Petricăi, pentru căce niau făcut duminelui bine, cu 16 lei, apoi noi încă iam dat dumisali și noastră driaptă ocină și moșia din siliște Negrilești cum mai sus scria, ce să va alegi partea nostră cu vatră de sat și vad dimoră și cu cămpu de țarină, și cu avă de fân și cu liveni de pomi de perji și de meri și nuci și cu viila bătrână, și cu săpături și cu păduria și cu tot viințuile ce să va alege, parte noastră, ca săi hia dumisali driaptă ocină și moșia, cu conilor dumisali și nepoților și străne-poților dumisali ocină și moșia în veci ne clătită, însă fără viila lui Hărăban ce au făcuto cu mâna lui și fără doo liveđi ce săntu lăngă gardul vii, să să știi, iară cine să va ispiti din sămânță noastră să strice a noastră daniia, să hia afurisit și anaftema și cu Iuda și blăstămat de 318 oteți ije vă Nicheli (Părinți cei în Nechia), și la daniia noastră, sau prilejit mulți oameni buni și bătrâni, anume, preutul Andrei ot Pătrășcani, și Vasilachi snâ Lavric, și Alecsandru Muntianulu, i Carpăng ot Bogdana, i Ghelbe, i Apostol snâ Stoica ot Horăiată, și Gavril Pălici ot Bogdana, și pen mai maria credință, niam pus și degetile în loc de peceți da sia znaet (ca să se știe).

Vlet. 7194 Msfa Făv. 2 dn.

Savin iscalu

Hărăbanu

Vasilachi Lavric

ot Horăiată

Alecsandru

Apostolu ot Horăiată

Ion snâ Necoră

Gavril Pălici

Carpănu

Ghelbe ot Bogdana

Az popa Andrei

NOTE. Săris pe o colă hârtie riglată, înaltă de 30 c. m. 2 m. m., lată de 20 c. m. 4 m. m., îngăbenită de vechime. Marca de fabrică se va arăta la finele lucrării în tabloul de façsimile.

Din cei ce îscălesc acest zapis, numai Savin și preotul Andrei din Pătrășcani, scriu cu propriul lor condeiu, — cei-l-alți și pun degetele.

Negrilești sunt un trup de moșie (între Viștelesti și Sărbănesti), ce se împarte pe trei bătrâni: Filip, Petrică și Maria.

XXX.

1686 Maiu 24.

Nechifor Ghelbe, cu soția, feciori și nepoții săi, vând lui Lupan ocina și moșia lor din Negrilești și din Înputita, din bătrânu Petrică, câtă se va alege, în 10 lei (vechi).

Adicăte eu Nechifor Ghelbe cu fimie me Mărie cu ficiorii mii și cu nepoții mii. Mărie și Anton scriu și mărturisesc. cu acest adevărat zapis al mieu picum eu de nimi silit nici asuprit. ci di bună voe me. am vândut dum. lui Lupan a me driaptă ocină și moșii. den siliști din Negriști (Negrilești) și din Puțita (Împuțita). parte me și a nepoților mii. a Măriei și a lui Anton ce să va alegi. den bătrânu Petrică. aciastă parte ce să va alegi parte noastră. în (=10)=lei bani buni cu tot vinitul. ce să va (alege) parte noastră. cu săliști den săt cu vad de mori și cu câmp—din țarini (și cu emaș de fân). cu livezi de pomi (di perji și di meri și nuci). cât să va alegi parte noastră din bătrânu Petrică cum mai sus scriem să fii dsale. driaptă ocină și moșie cuconilor dsale și nepoților și strănepoților dsale. în veci neclătit. și la tocmala noastră sau prelijit. Vasălachi snâ Lavric ot Horăiata. și Apostol snâ Stoica ottam. și Parfeni snâ Buicele—și Ion snâ Apostol (și Ion snâ) Necoară. și Lupul Stolnicu. și Ivașco Stolnicu. și alți oameni buni și bătrâni și pentru credința niam pus degetili das znait (ca să se știe).

let 7194 Maiu 24.—

Nechifor	Mărie	Ivașco Stolnicu
Ghelbe snâ Milici	Parfeni Buicele	Vasile snâ Lavric
Apostol snâ Stoica	Ion snâ Apostol	
Ion snâ Necoară	Lupul Stolnicu	

(De aice în jos este rupt)

NOTE. Zapisul original e scris pe o colă hârtie riglată, îngălbeneată de vechime. Fiind rupt nu i se poate constata înălțimea;

—lățimea este cam de 22 c. m. De asemene, din caușă că e lipit de o altă hârtie cu cocă, spre a se pute păstra, nu i se poate constata nicăi marca de fabrică.

Cuvintele, ce nu se pot ceta în original și care sunt puse în parenteze, le-am complectat cu ajutorul unei copii, scoasă în anul 1825, — când zapisul era desigur în stare mai bună.

XXXI.

Iași, 1686 Iulie 26.

Palițe Vasilache, fost rob la tătar, dăruește Hatmanul Velicicu Costin și giupânește d-sale Anișei, partea de moșie ce i se va cuveni din Băloșești, — și o vie cu pivniți și pomți la Văleni, cu condițiune de a-l îngriji cât va trăi.

Adeca eu Vasilachi ficiarul lui Gavril Scutariul nepotul lui Vrăncianu Căpitanul *ceam* fostu rob. scriu și martirescu cu acestu adevărat săn credințat zapis al meu precum eu de nime silit nici asuprit cea dé a mé bună voe. am dat și am dăruit dumisali lui Velicicu Costân Hatmanul. și giupânișăi dumisali Anișii a mé driaptă ocin și moșie ce am de la părinții mii în Băloșești pre Bogdana la ținutul Tutovii toată parte mé ce să va alegi. din vatra satului. și din câmpu. și din țarini. și cu vaduri de moară. și cu locuri de prisacă. și cu pomeți. și cu o vie la Văleni cu pivniți și cu pomeți. acéste toate cu tot venitul liam dat și liam dăruit dumilor sali ce mai sus să pomeneșcu. ca să le hie dumilor sali drepte ocini și moșii în veci și cu conilor dumilor sali și a cini dintru dumnelor Duminedău va alegi. și ca să aibă dumnilor aș face și direse Domnești pre aciastă ocină și moșie. iar altu nime din frații mei. și din rudeniali méli ca să naibă a să amesteca nici a strâca danie aciasta sintăritura ciam făcut dumisali. iar cini să va ispiti să strâci aciastă danie sintărită ciam dat dumilor sali ca să hie ne ertat de Dummul Duminedău ceau făcut ceriul și pământul și de Maica sa precurată Precista. și să hie afurisit di cii. 318. Oteți. ces

în cetaté Nechii. și lăcașul lui să hie cu proclétul Ariia
întru făr de veci ne sfârșiți Amin. Însă dumnéiui Hatma-
nul. până cându voi hi eu viu. ca să aibă a mă socoti și
a mă griji. și a să puni pentru mini deci (dupăcum) îm *
vor hi nevoie. și a mă înbrăca. și a mă milui căci sintu
un om sărac și scăpat din robie tătarâlor. și acestu ade-
vărat zapis lam făcut denainte a mulți boeri. și oamini
buni. carii mai gios dumnilor toți sau iscălit și sau pus
degetili. și eu singur pre acestu adevărat sincordintăt za-
pis al meu mi-am pus pecété mia. ca să hie dumisali de
mare credință.

U Ias. Vlto 7194. Iuli. 26.

(L. P.)

Tudosă Dubău
vel logof iscal

(Nediscifrabil)

Az Pavăl Bughi
vel sulgiar iscal

Az Gheorghie Clucer
iscal

† Palite Vasilachi
ficiarul lui Gavril

Scutariul

Az Panainte . . . .

Az . . . . . vel jignicer iscal

Vasilie Demian 3: logof
iscal

NOTE. Pe o colă hârtie riglată, înaltă de 31 c. m. 2 m. m.,
lată de 21 c. m. 7 m. m. Marca de fabrică a se vede pe tabloul de
facsimile.

Băloșești este un trup de moșie în partea de međă-di a com.
Bogdană.

Documentul acesta este a d-lui Em. Pallady, mare proprie-
tar, din Bârlad.

XXXII.

1689 Iulie 21.

Mați mulți locuitoră daū mărturie la mâna lui Cos-
tantin Budacul spre a-i ține loc de zapis pentru cumpăra-
rea părței de moșie a Tutovenilor, din Văștelești, — fiind că

numitul și perdusă actul de proprietate, din cauza prădilor urmate în țară.

Adeca eu Fanul, și eu Gavril Pălici și eu Ursul Bole, și Neculaiu fratele său: și eu Stavăr, și eu Safta de Bogdana. scriem și mărturisim noi, precum știm cu sufletele noastre precum au cumpăratu. Costandinu Budacul, toată parte. Tutoveniloru câtă să va alege, din sat diu Văștelești ce este pe apa Bogdanii din tot locul, cu tot vînitorul din vatra satului, și din câmp, de țarină și din ovaș, de fănat, și din pădure, cu cât să va alege parte lor: și am văzut, și zapisu din mâna lor și sfînd prăzi în țară, au perit zape-
săle lor. Deci perind zapesul acelor vă (n) zători noi am făcut această mărturie să fie în locu de zapesu precum știmu noi cu sufletile noastre, și pentru credința neam pusu și degetele, ca săi fie de credință.

1697 Iulie 21.

<i>Eu Ion Părcălabul martor:</i>	<i>Eu Fanul am pus</i>
<i>Eu Gavril Pălici am pus degetul</i>	<i>degetul</i>
<i>Neculaiu și Ursu Bole</i>	<i>Eu Stavăr am pus</i>
<i>Eu Safta de Bogdana</i>	<i>degetul</i>

NOTE. Pe un petic de hârtie riglată, fără marcă de fabrică. Prin prăzi în țară, trebuie să înțelegem aice jacurile când Leșii, din anii 1685 și 1686 (Letop. Mold., t. II, pag. 232),—despre cari se și pomenește anume în doc. următor XXXIII.

XXXIII.

1689 Iulie 21.

Mărturia dată de cății-va rezesci lui Constantin Budacul, prin care se atestă că acesta a cumpărat partea de moșie a lui Ionăscută Șes și a lui Toderiță din iazul Șarbănești, cum și partea Cojocii, din acel iaz, și că zapisele de cumpărătură ce le-ați avut, au perit cu prilejul jacurilor făcute de Leși.

Adeca eu Gavril Pălici, și Ursul Bole, și Nicolai Bole, și Stavăr, și Safta ot Bogdana. scriem și mărtu-

risim noi cu sufleteli noastre, pe cum au cumpărat dumnelui Costantin Budacul, parte lui Ionâșouță snâ Ses, și a lui Toaderiță, toată parte lor cătă să va alege din iaz din Sărbănești, parte despre apus și mai având d-lui parte dela Safta, că au cumpărat dumne(lui și parte) Cojocii iară din iaz dintracela (din parte apusului) parte lui cătă să va alege, că (dumnelui) au avut și zapis de la dănsăi și apoi.... *acele jacuri când Leșii*, deci (așe știm și aşa martu) risâm cu sufletele, noastre precum că au cumpărat dumnelui Costandin Budacul și pentru credința niam pus degeteli.

Vălet, 7197 Iuli 21.

Az popa Alecse pisal

Gavril Ursul Neculai Stavâr Safta

NOTE. Mărturia originală este scrisă frumos de popa Alexe pe un petic de hârtie riglată, fără marcă de fabrică. Din acest act se vede că *Leșii sau Poloni* pe la 1685 și 1686,—când aǔ prădat prin Moldova, aǔ jăcuit și pe locuitorii din Bogdana,—cu care prilejurii Costantin Budacul și-aǔ perdit documentele moșiei sale.

Fiind că o parte din mărturie este ruptă și perdută, cuvintele ce lipsesc și care sunt puse în parentes, s'aǔ complectat, în cea mai mare parte, cu ajutorul unei vechi copii; în acesta de asemenea lipsesc câteva cuvinte,—arătate aice în text, prin puncte.

XXXIV.

Iași, 1697 Dec. 8.

Sandul Bolat dăruiește lui Vasile Pleșca, logofătul al 3-le, un bătrân întreg din Suceveni,—pentru mult bine ce i-a făcut,—dându-i cu acest prilej și uricul satului.

† Adeca eu Sandul ficiarul lui Dumitrașco Bolat și Irinii nepotul lui Ștefan din Banca, scriu și mărturisescu cu acestu adevărat zapis al miei precum să să știe că eu

dă nim(e) silit nici asuprit ci dentru a mă bună vose am dat danie a mă driptă ocină și moșie. un bătrân întreg din sat din Suciveni ci sint pe Bogdana la ținutul Tutovii cări acestu bătrân iaste de pri moșul mieu Ștefan tatăl mănume Irinii. lam dat danie dumisali lui Vasili Pleșca tretii logofăt. pentru multu bini ci miau făcut și dum-nelui ca săi hie de la mini dumisali dreptă ocină și moșie în vice și giupânesăi dumisali și cuconilor și nepo-tilor să toată săminție dumisali (c)ât sar alege pe acestu bătrân din vatra satului și din câmpu și din țarini și din fânați și din păduri cu loc de prisăci și cu pomăt și din tot locul și vinitul cât sar alege pe acist bătrân sam dat dumisali și uricul satului—ca să aibă aș faci dumnelui și dres domnesc. și acistu zapis lam făcut dinainte dumilor sali boiarelor celor mari să mici carii mai gios sor iscăli și eu pentru credința mai gios mi-am pus degitul și eu Niculai Circhiz diacul de cămară am scris.

U Ias lt 7206 Dich. 8.

Sandul Bolat

Vasilie Costachi vel vornic (nedescifrabil)

Mihălache Racoviță vel spătar

Az Ion Paladi vel med
Sandul Krupenschi . . . .

NOTE. Scris pe hârtie riglată, având înălțimea 29 c. m. 5 m. m. și lățimea 20 c. m. 5 m. m. Marca de fabrică nu i se poate vedea, lipită fiind în dosul acestuia act o altă hârtie, spre a se pute conserva mai bine. Se imprimă cu literă deosebită semnătura lui Mih. Racoviță, pentru știință că acesta a fost înăl pe urmă domn în Moldova.

Zapisul acesta face parte din actele de moșie a d-lui Nicu Horisiadi, proprietarul Sucevenilor.

XXXV.

1715 Sept. 5.

Vasilie și Alecsandru, seioriț lui Șefan Sătariul,
nepoți lui Costanțin Sătariul, vînd lui Ion Paladi Vel

Spatar, mai multe părți de moșie din trupurile: Șarbănești, Băloșești, Tomceaști, din ținutul Tutovei; așijdere numiți vînd împreună cu toți frații lor, tot Vel Spatarului Ion Paladi, și alte părți din Șarbănești, Băloșești, acelaș ținut, cum și din Bătrânești, ținutul Putnei. Tote aceste părți de moșie—drept 22 lei (vechi) și 10 parale.

Suret de pe zapisul căpit. Vasile Busilă ce sau scos asemenea de pe cel vechiu acum, 1800 Maiu 31.

Adeca eu Vasilie și cu fratele meu Alecsandru feciorii lui Stefan Sătariul nepoții lui Costandin Sătariul din sat din Văstelesti din Bogdana. scrim și mărturisim cu acest adivărat zapis al nostru de nimine silit nicii asuprît ce de a noastră bună voe am vândut dumisali lui Ion Paladi: Vel Spat: a noastră dreptă ocină și mosie ce avem de la părintii nostri din sat din Șarbănești ce se va alegi parte tatului nostru lui Stefan Sătariul din tot locul și cu tot venitul din câmpu din șesuri din fănaț din trapă cu iaz cu vad de moară din vatră de sat din păduri cu locuri de prisăci cu pomeți ce este pe apa Bogdanii în ținutul Tutovii așijdere am vândut d-sali Spatariului părțili noastri ce se vor alegi dintre frații noștri ce se vor alegi dintre frații noștri din sat din Băloșești din bătrănu nostru iar pe apa Bogdanii în ținutul Tutovii din tot locul și cu tot venitul din câmpu din țarină din șesuri cu fănaț din trapă cu iazuri cu vad de moară din vatra satului din păduri cu locuri de prisăci așijdire am vândut d-sali Spatariului parte tatălui nostru ce se va alegi parte din sat din Tomceaști ce se numește și Tunsești ce avem den moșul nostru Costandin Sătariul din bătrănu lui Petre Coțman și despre apus și despre răsărit este pe apa Bogdanii în ținutul Tutovii din tot locul și cu tot venitul din câmpu din fănaț din trapă cu iazuri cu vad de moară din păduri cu locuri de prisăci din vatra satului acesti părți dintraceste siliște leam vândut d-sali Spatariului

Y
S 100
Stefan
Agapie

dreptu ( ) și neu dat d-nelui bani gata aşijdere am vândut d-sali Spătarului cu totii frații împreună anume Stefăniță Sătariul Vasale Sătariul Alecsandru Sătariul Sămion Cărlan Anghelina fata lui Costandin și Stratina giu-mătate de bătrân din sat din Sărbanesti și giu-mătate de bătrân din Băloșești tij pe apa Bogdanii și giu-mătate de bătrânu din Bătrânești în ținutul Putnii pe gârla Putnii din coaci ce esti cumpărătură moșul nostru lui Costandin Sătariul de la Sămion Dumnezău cum arată zapisu de cumpărătură în tot locul și cu tot venitul aceste leam vândut d-sali Spatarului drept atâtă bani 15 lei bani și neu dat d-lui Spatariul plata deplin și când am făcut această toemală tămplatusau Toader Bujoranul vornic Agapie Pălici vornic de Suseni și Andreiu Bole de Suceveni Stefăniță Sătariul Pavel săn Saftii și alți oameni buni și bătrâni megiesi de prin prejur cari sau pusu pe cetile și iscăliturili mai gios.

Let: 7224 Săpt. 5.

Stefan ● Sătar Vasile ● Sătar Alecsandru ● Sătar

Si acești bani iam dat eu Agapie Păliciu cu poronca d-sali giupănului fiind eu Vornicel în Suseni 15 lei bani bătuți în mâna preotului Toader și a lui Vasile Sătar ca să împărță cu toți frații pentru moșiele ce scrie în zapisul cel vechiu ce au cumpărat Costandin Sătariu cel bătrân de la Sămion Dumnezeu și osebit am mai dat lui Vasale Sătariu și lui Alecsandru sapte lei zăci parale pe alte părți a lor ce să scrie prin zapisu mai sus.

DE LA ISPRĂVNICIA TUTOVEI

Acest suret sau scos după cel vechiu aice înainte noastră care sau încredințat și de cătră noi.

(Ne discifrabil)

1800 Maiu 31.

NOTĂ. Se imprimă acest zapis întocmai după copia făcută de pe original în 1800 Maiu 31, și adevărată după cum se vede, de Isprăvnicia ținutului Tutovei.

XXXVI.

1715 Octom. II.

Ion Mijloc și Stefan Metreș, gineriț lui Costantin, care era feciorul Gahie, și acesta fată lui Costantin Sătariul, vînd Vel Spătarului Ion Paladi parte a socrului lor, din sat din Tomcești, ce se chiamă și Tunsești, înce vin pe apa Bogdanet, în ținutul Tutovei.

Adeă eu Ion Mijloc și cu fămée me Stratie și Ștefan cu fămée me Anghelina fetele lui Costantin feciorul Gahiei fetii lui Costantin Sătariul. Scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru de nime. siliți. nici asupriți. ce de a noastră bună yoe am văndut a noastre drépte ocini și moșii. dumisali lui Ion Paladi Vel Spatar. din sat din Sărbașești. de pre apa Bogdăni din ținutul Tutovei. parte socru nostru lui Costantin feciorul Gahii nepot lui Costantin Sătariul. ce se va alége dintralți frați din tot locul și cu totu venitul. din vatra satului din cump de țarini. di ses cu fănat. din pădure cu locuri de prisăci cu pometi din trapă cu iaz și vad de moară ajijderé am văndut dumisali Spătarului. iară parte socru nostru lui Costantin ce să va alége dintralți frați. din Băloșești tij pe apa Bogdăni în ținutul Tutovii. din tot locul și cu tot venitul. din vatra satului din țarină din fănat din pădure din trapă cu iaz și vad de moară. ajijderé am văndut dumisali Spătarului. iară parte socru nostru lui Costantin feciorul Gahii nepot lui Costantin Sătaru. din sat din Tomcești. ce să chiamă și Tunseștii. și despre apus și despre răsărit ce este de la Costantin Sătariul. din bătrânul Petré lui Coțman. aceste părți lem văndut dumisali Spătarului cu tot vinitul și din tot locul din vatra satului din cumpu de țarini cu ses de fănat din pădure cu locuri de prisăci cu pometi. în trapi iaz cu vad de moară. aceste părți lem văndut dumisali Spătarului drept ( ) și néu dat dumneului bani gata. denainte vornicului Toader Buj(o)ranul. și Agapie Pălici din Bogdana Vornic de Suseni.

Stefăniță Sâtariu și Vasile Sâtariu, și Andrei Boile și alți oameni buni și bătrâni megieși din pregiur carii mai gios sau iscălit și sau pus pecețile. Deci noi carii mai sus sănțem scriși vădându tocmai bună și plată deplină, pentru credința nem pus pecețile și iscăliturile ca să fie de credințe.

Vlt. 7224 Oct. 11.

Ionu Mij loc Stefan Metreșu

Toader Bujranul Vornic

Si eu Toaderu preut ot Suseni am scris zapisul

NOTE. Zapisul scris pe hârtie cu linieturi, având înălțimea de 30 c. m. 8 m. m. și lățimea de 21 c. m. Nu se poate cunoaște marca de fabrică.

Locul, unde trebuie să se arête, în acest zapis, suma plătită, este alb, și de aceea l-am pus în parentesă.

XXXVII.

Iași, 1718 Iunie 7.

Mihai Racoviță Voevod dă carte de volnicie lui Andrei Boile, ca să poprască fânațele de pe hotarul Sucevenilor și de pe unde va fi mai având.

† Io Mihai Răcoviți Voevod, bojiu milostiiu gpdară zemli Mold. Datam carte Domniei miali lui Andrei Bolia ca să fii volnic cu cartia Domniei. a popri fânațili, di pe hotarul Sucevianilor din ținutul Tutovil de pe Bogdana. și din hotarul (rupt aice) ci ar hi părțili lui. (și) pe aiure de pe unde ar hi mai având. și nime să nu aibă a sta în potriva cărții mele. iar de ar ave a răspunde ceva să vîl de lată.

U Ias lt 7226 Iuni 7.

(L. P. D.)

NOTĂ. De pe un petic de hârtie, sub care e lipit un altul spre a se pute păstra, din care pricină nu se poate constata marca fabriciei. Micul sigil domnesc e întipărit cu roș și în aşa fel, că nu se poate distinge aproape nimic ce este scris pe el.

XXXVIII.

1722 Februarie 26.

Hotarnica moșilor : Viștelești (cu Horgești, Suceveni și Băloșești), Coruești, Vlădești, Rădăești (pe Bogdana), Streșinești (pe Horoiata) Hălărești (pe valea Tutovei) și Băltenei (în județul Vaslui), făcută de o comisiune,—în urma jeluirei rezășilor respectiv că li s'aū răpit și ars scrisorele (documentele) de Tătari.

• *Copii di pi ce adivărata înpărſiri*

Si să ſtii cum am vinit noi di am hotărât moșile mai gios însămnati după jaloba celor ci zice—că leu luat Tătarii scrisorile si leu ars : (loc alb) și întăi am vinit noi la Coroești. și la Vlădești în ținut. Tutovii pi apa Bogdănii și am strânsu toți răzășii anumi Parfeni Beecele și Andrieș Bole și Ștefan Corne și Apostolachi Talpiș vornic de poartă și alți răzăși și omini străini și după ci sau strânsu aciștie cu toți am mers la moșie Vișteleștii și au arătat răzășii o hotarnică dela Toadir Diacul Vel logofăt: din let: (loc alb) ci scrii că au vinit de au hotărât moșie lui Toadir Viștelă și au pus hotar tari la dumbrava de gios și au trecut spre soari răsari în zare délului Bogdăniții și în sus alăture cu Vlabnicul și în rugul Racovii și spre asfințit la fundul Gădesii și în gios la gura Gădesii și spre răsărit la piscul nalt și mai gios la fundul Similișorii și la dél în piscul Crucii și spre răsărit la hotarul tari = și în mijloc sau găsit înpărțit: în : 10 : părți pi Săs, și pi Nega. și Vlașin: și pi Andronic. și pi Holban. și Dura: și Draga. pi Sitariul. și pi Susan (Samson). și pi Tutovan și Solonca (Solomia ?). și au arătat că Vlașin și Nega au vândut parte lor lui Bahluian din Horgești. Si am întrebat cum să împarti parte lui Bahluian și au arătat că să (în)parti în patru părți—apoi am făcut funii de: 24: de pași. și pasul de: 6: palmi. și am măsurat. din moșie Sucevenii în gios până în moșie Băloșăstii. și am

găsit funii 113: și am dat 43: funii parte Drăcutej: 43 funii parte lui Loghin, 43: funii parte lui Vasile brat ego = împărțânduse pi aciștie și parte fratelui lor Andonie arătând că au vândut părțile lor din Viștelești lui Lupan lipsândusă din Horcești și au zis și Dabijă Scârlat un zapis că au cumpărat o parti di moșii a lu Samson și a lui Costandin fiorii lui Stefan Bahluijan: în: 120: lei sau ales parte lor: 10: funii: 18 pași și au mai arătat și Bâteă un ispisoc dela Vasile Vodă: din let 7196: Februar: 2: ci scrii că au vândut Ștefana fata lui Bahluijan parte ei din Horcești lui Gavril Bâtoevici diac di cămară sau vinit parte ei: 5: funii: 9: pași și au arătat d-lui Vătavul Lupan un zapis că au cumpărat tot dela Ștefana fata lui Bahluijan parte ei din Înpuțita sau vinit parte ei: 5: funii: 9: pași: și Mănilă Ghigă un zapis din let: 7144: Mai: 1: iscălit di unul Ilii Șoituțul și de doisprezăci pârgari di Bârlad ci scrii că au vândut Bulmezoai cu fiorii parte lor din Suceveni lui Costachi din Giurunești (Foltești, vedi Docum. X) în: 23: de galbini și am dovedit că moșie Sucevenii să împarte în 5 părți pi Ghelbe și pi Honoghi pi Toadir i Candachie. i pe Hilina și din moșie Horceștii în gios moșie Băloșestii până în fântâna Uliului și sau dovedit că să împarti în patru părți pe Zhântu și pe Mălaiu și pi Surtă și pi Barza sinovii lui Coste nepotii lui Bălos. și din fântâna Uliului în gios moșie Tunșa și sau dovidit pentru ispisoc dela Petru Vodă din lét: 7054: Mai: 11: ci scrii că moșie lui Ioan și a Simii sau vinit în parte răsăritului iar lui Ioan în parte apusului și sau împărțit în patru părți. pi Stanciul și pi Lazor și pi Gavril: și și Elchi (Ilca) și au mai arătat că Sima au mai avut patru fiori anumi Cotman. Tomsa i Fabian. i Grigori ot Zăgarance și prin învoéla lor au luat Tomsa și Cotman din apa Bogdanii până în zare delului Bogdanii. Si din zare delului Bogdanii până în zare delului Vlădeștii și sus la rugul Racovii au luat Fabian și Grigorii ot Zăgarance.

(De aice, mai departe, comisiunea trece la alegerea

~~Hotărnică în scris~~
~~de Pavel Diaconu~~

pământurilor răzeșilor, în Coruști, Vlădești, Rădăești (pe Bogdana), Streșinești (pe Horueta), Hălărești, (pe valea Tutovei), Băleni (în județ Vaslui), după care, ca încheere, în acest act, urmează:) Și aşa sau încheet aceste și au rămas să le stăpânescă cei ci sau rădicat întru acest izvod.

7230 Febr. 26.

(Comisiunea) { *Chiriac Puruscan (?) biv vel...*
                  Costandin ot Delenii
                  Vasili Stoica ot Horiata rânduiți

Cozma paharnic răzăș ot nă bărșenii (Obârșenii ?)
din bătrânul Radului

Apostol Talpiș vornic di poartă răzăș

Ștefan Corne răzăș

Andrii Bole răzăș

Eu Parfeni Buicele răzăș

Eu Pavăl Parfeni răzăș

Eu Anton ot Tunsăști răzăș

Eu David Cucu răzăș

Eu Ioan Ghidul ot Hălăreștii

Eu Rojul ot Chițcanii

Eu Toadîr Mihalce ot Bălenii

Și acest isvod sau dat lui Andrii Bole și lui Parfeni să li fi de credință la tot némul ci sau trecut aice și am scris eu cu a lor disă Pavel Diac să să știi.

NOTE. Transcrisă după o copie de hotarnică, care e scosă de pe cea originală cam pe la jumătatea secolului trecut. Lucrarea aceasta, din 1722, motivată de jeluirea mai multor sate, „că le-au luat tătarii scrisorele și le-au ars”, — a avut de basă, — după cum se vede din ea, — în co-privește moșia Viștelești, pe o hotarnică vechiă, făcută de un *Toader Diacul Vel logofăt (?)*. Nu putem ști anul când a fost făcută această hotarnică vechiă, pentru că copietorul lucrărei, din 1722, a lăsat loc alb, acolo unde, în original, era trecut veleatul.

Posed o hotarnică vechiă, însă tot în copie, — ce este făcută, după cum se dice în ea, de un *Botăș Vel logofăt (?)* la anul 7079 (1571) August 15, și care, — după cum reiese din partea finală, a fost scrisă din nou, ca un fel de mărturie, în locul celei originale,

În timpul lui *Movilă Vodă* (probabil *Ieremia Movilă*, care a domnit dela 1595–1606). Iată cuprinsul acestei hotarnice:

Adică Toadir Vișteală ce au fost Vornic de Gloată de Bârlad precum veni și și hotără moșile Viștelești cu oameni domnești Vel logof Botăș ce sunt în ținut Tutovii pe apa Bogdăni hotărul tari la Dumbravă din gios sau pus, și treci piste deal despre soari răsari în codru până la Vlănic, iar în sus păr rugul dealului despre prăvăliie apei trii vaduri de moară, patru locuri de prisăci, iar despre apus până în apa Gădesei mai gios la fundul Smilișoarei la piscul cel nalt tij despre apus și am hotărât cu două-zeci și (loc alb) bătrâni am strâns și moșinași, au fost driaptă opină cumpărătură (loc alb) cu niamurili meli cu Catrina și cu Marie, și de hotar am dat căte doi galbini, și când am hotărât au fost Ivan Bălănescu și cu Ion Tunsul și cu Moveliță Sehan de Corăești și frățisau Samson și Bejan, (loc alb) și aștia sunt curteni din prejur moșilor, cari iau chemat logof de au hotărât cu dânsii cum au dat ei sămă. Veliat 7079 = să aibă aș face dresuri Gpod-luna Avgust = 15 = să aibă a stăpâni tot niamul lor, și cheltuiala sau făcut o bute de vin, și șasă berbeci, și cinci meră făină, și un cal logofătului în zilele Măriei Sale lui *Movilă Vodă*.

Eu Ion Tunsul am scris denainte lui Vel logofătu.

Ion Bălănescu Botăș Vel logofătu
Bole Vel Vornic Bejan
Mohală Pihaei (?) Bejan

Copie aciasta poslăduindusă din cuvânt în cuvânt și fiind întocma cu ce adevărată să încredească.

Ioan Vârlănescu Diaic

1812 luna April: 12:

Din cuprinsul acestei copii se vede că originalul a fost sărit și deci bucațile de hârtie, pe care se găsia scris, nu așa fost așezate bine, când s'a copiat, în 1812. Locurile lăsate albe de copiator, ne arată că pe acolo nu s'aș putut scrie.

În mărturia aceasta de hotarnică, făcută de Botăș, la 7079 (1571), intinderea moiei Viștelești este arătată ca și în acea a lui Toader Diaicul; ultimul însă adăuge și împărțirea ei pe bătrâni.

Trebuie să știm că hotarnicul Vasile Cuza, în 1741,—în ce privește laturea de apus și răsărit a moiei Viștelești, cum și Pascal Gane, în 1817,—la hotărâtul cîmpului moiei Suceveni și a Poenii Vladniculu, după cum se vede din docum. de sub anii respectivi, nu s'aș ținut de aceste hotarnice vechi. Primul a fixat ca limită despre apus, după socotința sa, a moiei Viștelești, zarea delului Gădesei, în loc de apa Gădesei; și la răsărit Cîma Por-

cului; iar cel de al doilea,—față de o hotarnică, din 7115 (1607), presintată de Bolesții,—n'a ținut în samă arătările rězěșilor moșiei Viștelești că moșia Suceveniș ar face parte din a lor.

Ne având înainte originalele hotarnicelor amintite (a lui Botăș *Vcl logof.*) și T. Diacul *Vcl logof.*) greu sămestă acum a le declara autentice sau ne autentice și deci a curma o nedumereire ce am și anumē: dacă din vechime Suceveniș făcea uș partea din Viștelești sau din Horgoști, și—dacă Viștelești mergeau spre apus până în apa Gădesei sau numai până în zarea Gădesei.

XXXIX.

Iași, 1725 Iunie 17.

Iliana, sata Andrei Stolnicesei Mustețoe, vinde Spătarului Păladi părțile sale de moșie din trupurile: Suceveniș, Horgoști, Tunșesti, Băloșaști,—drept 2 boi și 4 leți (1 leu nou 38 bani), pe care ocine le avea numita de pe moșul său Vasile Pleșca, fost logofăt al triile, dobândite de acesta ca dani, de la diserit rězěș în anul 7206 (1698).

Adecă eu Iliana fata Andrei Stolnicesăi Mustețoe, sora Pleșcăi ceau fost logofăt al triile făcutam încreșindat zapisul miu la măua dumsale Spătarului Păladi, precum eu de nime selită nici asuprită ci di a me bună voe am vândut dumsale a me driaptă ocină cari este la ținutul. Tutovii pre apa. Bogdăni. un zapis dila Sandul ficiarul lui Dumitrașco Bălat să fămei sal(e) Irinii nepot lui Ștefan din Banca pi un bătrân întreg. din sat din Suciveni di danie din vălet—7206=un zapis dila Ancuța Scântooae fata lui Ionașco Băltag și dila ficiarui ei tij (*asemene*) de danie. cu un loc de prisacă la săliște la Horgoști și cu loc de fănață până în matca părăului. din vălet—7206—† un zapis dela Nastase Bostaca și dela ficiarui lui Onilă și Ursul tij de danie pe o parte de ocină din sat din Tunsăști parte Ioani Buzdugăneșăi fetei lui Bălan nepoata Marcului. cari aciasta parte au fostu dată danie lui Năstasie Bostaca de Ștefan ficiarul Ioanii din Vălet. 7206=† un zapis dila Macsin ficeorul

Petresă(i) și dila fămee lui Anița și dila ficiorii săi tij de danie din sat din Tunsăști din parte lui Jevđian din vălet—7206=un zapis dila Vasilachi di danie din sat din Băloșesti - din a trie parte din bătrăpul lui Lavric din vălet—7206=† un zapis dila Lazar di danie din sat din Băloșăști din parte di gios dispre răsărīt ci sar alegi parte lui dispri alți frați ai lui din vălet—7206 —cari acești părți di ocini ci scriu mai sus. au fost date danie unchiumiu lui Vasili Pleșca ceau fost logofăt al triili. Deci eu liam văndut dumsali Spătariului Păladi. drept doi=boi și patru lei bani. Deci ca săi fie dumisali drept ocini din tot locul cu tot vinitul în veci precum scriu zapisile. Si acest zapis lam făcut dinainte a mulți oameni buni și boeri. carii sau iscălit mai gios. și eu încă pentru mai mare credință mi-am pus și pecete: și zapisile acestor părți de ocini ci scriu mai sus toate liam dat la măna dumisale Spăt. Păladi—și eu gavril Moimăscul (?) diacul di cămară—am scris zapisul cu zisa dumsale llenii.

U Ias L 7233=Luni 17.

Iliana ● fata Alecsandrii Stolnicesăi Mustețoe

Mihalache.....

.....
Agapii ● Pălici moșan vechi
Cari sau tămplat și la toat(e) zapisăli cele vechi
când au cumpărat Pleșca o füst

NOTĂ. Zapisul e scris pe prima fōe a unei cōle de hărtie riglată, pe care se vede ca marcă de fabrică literele I A S, apropiete, așa că daă cuvēntul Ias. Literele acestea aū înălțimea de 15 m. m.

XL.

1732 August 14.

Ion Grigorie Ghica Voievod împuernicește pe Obreja Sătarul să stăpăniască niște părți de ocină a lui Gheorghe Cărlan și a lui Stavăr, din Viștelești, Sărbănești și

de la Împușita, în ținutul Tutovei, — în schimbul unor părți de ocină de la Rășcani și Giurcani, ce i se vânduse pe ne dreptul.

~~Io Grigorie Ghica V Vda boj. milost. Gospodar zemli Moldavscoi. Datam carte Domnii mele lui Obreje Sătariul, să fie volnic cu carte Domnii mele a opri și a stăpăni niște părți de ocină a lui Gheorghită Cărlan și a lui Stavăr. ceau ei la Văștelești și la Serbănesti și la Împușita. ce săntu pe Bogdana în ținutul Tutovei. pentru căci jelui Obreje Sătariul că acești oameni Gheorghite Cărlan și Stavăr au vândut niști părți de ocină a lui Stefan Sătariul tatăl lui Obreje și lui Vasilie a unchiu său din Rășcani și din Giurcani de la ținutul Fâlcicului pre apa Elanului. precum arată și carte dela Antioh Vodă. scriind cum Stefan și Vasilie sau fost jeluit Domnii lui Antioh Vodă pe Gheorghite Cărlan și pi Stavăr pentru aceli părți de ocină ce leu vândut ei rău deci să aibă ași lua și de a zăce din pâne din fănat din prisăci cu stupi din grădini cu legume din tot locul cu tot venitul de obiceiu și nime să nu se impotrive cărtii gpd. Iar ei di or ave ceva mai mult a răspunde săși e dresali să vie față la divan.~~

(L. P. D.)

Lt. 7240 Av. 14.

Vel Logofăt

NOTE. Documentul scris pe hârtie cu linieturi, având înăltime 30 c. m. 8 m. m. și lățimea 21 c. m. Are ca semn de fabrică literele A K care au înăltime de 14 m. m.

Sigiliul domnesc e întipărit cu roș. Pe contra pagină a actului se află semnat: *Toader Hrum* (saū Hruzi), care sămnătură, după felul scrierii, este a scriitorului acestei cărți domnesti.

XLI.

Iași, 1738 Noemvrie 21.

Ion Grigorie Ghica Voevod poruncește Medelnicerului Neculaei Jora, să creceteze jeluirea ce i-a săcut Macsin din

~~Bogdana în privința facerii bisericii de către Agapie Păliciu în locul a celei arse de pojar și care fusă făcută de Budacul; că, la facerea acestei biserici din nou, Agapie Păliciu a disgrapat din ea pe Budacul, fondatorul prim și a pus în locul lui pe Simeon.~~

~~† Ion Gligorie Ghica Voievod b. milost. господар земи Moldavscoi. Scriem. Domne me la boeriu nostru duminalui Neculai Jora med. facem știri dumitali că domnii meli neu geluito Macsin. din Bogdana pe Agapie Păliciu. și pe Simion. zicând Macsin cum având o parte de moșie în fundul Bogdanii Făstilishti. (Viștelești). carili parte de moșie au fost vănduto Budacului. și dila Budacul zis cum cau răscumpărato. un nepot a lui anumi Buciumașiu Diaconu carili pe ace parte di moșie au fost săcut Budacul și biserică. iar Agapie Păliciu. trabă nau avut la biserică. și fiind arsă di pojar. iar Păliciu. sau sculat. și au făcuto la loc întărie lui murind Simion. lau disgrapat pi Budacul din biserică sau pus pi Simion în locul lui. di carili iată căți scriem dumitali viind carte Domnii meli. să cauți săi chemi față să li ei sama cu bună dreptate. fiind precum jeluit. șar hi ace biserică pe moșie lui. și ei nar ave trabă să cauți dumnata precum vii socoti carhi cu dreptate. săi asezzi. iar nici pătând așeza. și sar tragi la divan. să li dai zi cu o mărturie la măna cui sar vini ca să avem stire.~~

U Ias It. 7247 Noemv. 21.

(L. P. D.)

NOTE. Porunca de față este scrisă pe o colă de hârtie răglată, îngălbinită puțin de vechime, având înălțimea 33 c. m. 3 m. m. și lățimea 21 c. m. 2 m. m.

Ca semn de fabrică, are o coronă, sub care este o mică ghirlandă între literele P R și sub aceste un medalion format din 8 globulete mici.

Pecetea are forma octogonală și este întipărită cu roș. Are înălțimea și lățimea cam de 17 m. m. Pe ea se vede capul de bou încunjurat de o ghirlandă.

Biserica lui Agapie Păliciū, făcută în locul celei a lui Budacu, de care se vorbește în acest document, este acea cu hramul Sf. Niculaș, din satul Bogdana, ce a existat până la anul 1818, când s'a făcut actuala cu vre o 10 metri ceva mai spre apus de aceea. Aci nu trebuie să înțelege biserică, ce a fost când-va pe locul numit până astăzi, în satul Bogdana, „la țintirim”, cuprins acum în grădina lui Iordachi Cheilnu.

Cu toate felicitări
XLII.

1739 Maiu 30.

Raportul lui Toader Cuza și Pascal, către Măria sa Vodă, care i însărcinase să cerceteze ne înțelegerea ce avea Obreja (Sâtariul) aprobul cu Agapie Păliciū, pentru niște livezi cu pomii din siliștea Vișteleștilor.

Milostive și luminate Doamne să fii Mărie Ta sănătos facem știre Mării Tali că viind Obreji aprobul cu lumanată porunca Mării Tali jăluind Mării Tali că are mari strâmbătate dispre Agapie Pălici zicând Obreji că în trecuții ani au fost scos Agapie Pălici o carte gd la răposatul (lon) Păladi Vel Vor ca să li aliagă părțile lor unii dispre alții din săliște Veșteleștilor ci sint în fundul Bogdănii și să li hotărască și la câmp și să li hotărască și livezile c sint în pădure. făcute de moșii lor. iar răposatul Păladi Vor au orănduit pe Neculai Talpiș ca să vie la acia săliște a Veșteleștilor și să strângă oameni bătrâni și megieși și să li hotărască iar Neculai Talpiș au vinit dar la câmpu nau hotărât au făcut săliște pe giumatate de sat și au împărțito în patru părți dar acum am văzut noi scrisorile lor și p(r)ecum își spun iai moșie lor este dreptă să să împartă în sesă părți ci noi Doamne pe luminată porunca Mării tali am mers acolo la acea săliște și am vîzat oameni bătrâni și alți megieși de prin pregiur și stăini și am găsit luată jerâște casei a lui Toadir Sâtariului cari au fost pe locul casei lui Andronic unchiu său ce au fost răscumpărat Toadir Sâtariul dela Cenchi (Tenchiu) moșii lui Obreji și este dată acea jarește de

Zonțiu (grănicer la Vor)

casă în hliza lui Agapie Pălici iar din dial de casa lui Toadir Sitariului mai în pădure au fost prisaca lui Toadir Sitariul care pentru jarește casei și pentru locul prisăcei mărturisește Macsin și cu Budacul oamini bătrâni cu sufletili lor p(r)ecum sint a lui Toadir Sitariului că au fost trăitori la acel loc iar din dial de prisaca lui Toadir Sitariului am găsit o livadă de pomi a lui Carpân ceau fost ginere lui Toadir Sitariului iar mai din dial de livada lui Carpân am găsit un loc de prisacă a lui Costantin tată lui Toader Sitariului frate lui Andronic și acel Carpân să afle unchiu lui Agapie Pălici și pentru căci stăpânește Agapie Pălici livada lui Carpân iau dat Neculai Talpiș acea hliză carii cuprinde jerăște casei și locul prisăcii lui Toadir Sitariului parte lui Obreji și dupăce au hlizât Neculai Talpiș lui Agapie Pălici iau dat mărturie la mâna ca să li strice casăli lui Obreji și a lui Stavăr arătând îa mărturie p(r)ecum sint casăli lor în hliza lui Agapie Pălici și mai arată Neculai Talpiș în mărturie lui p(r)ecum sănt niște slove tocmite întrun zapis a lui Obreji dar noi Mărie Ta am luat sâma a celui zapis și nam. aflat nimic rău și pe mărturie lui Talpiș au scos Agapie Pălici o luminată carte a Mării Tali la d-lui Neculai Jora Med. ca să strice casa lui Obreji și a lui Stavăr și tâmplândunii și noi acolo cu porunca Mării Tali când au venit soroc dela dumnilui Jora Med. ca să iasă Obreji și Stavăr din casă să li răspască casăli și mergând noi cu toții căti niam tâmplat acolo și niște arătat Macsin și cu Budacul și au mărturisit cu sufleteli lor pe unde este locul gardului a livezii lui Carpân și am aflat 7 pași din cuptorul casei lui Stavăr celui bătrân unde au fost prisaca lui Costantin Sitariul până în chiotoare tinzei casei lui Vasili Stavăr și am aflat 8 pași din chiotoare casei lui Stavăr la vale până în gardul pomilor lui Carpân (nu se poate ceti.....) unde au fost casa lui Stavăr celui bătrân și în pomii lor și am aflat 17 pași din gardul livezii lui Carpân până la vale până în casa lui Obreji și au fost mai hultuit și niște prisăcari a lui Lupan niște pomi în

livada lui Toadir Sitariul moșul lui Obreji și arătândune Macsin și cu Budacul pe unde au fost livada lui Carpân Agapie Pălici nau priimit ci au luat brazda în cap și au mersu de au mai mărit livada lui Carpân și au cuprins și pomii carii iau hultuit prisăcarii lui Lupan și acmu este mare zavistie și gâlceavă între dânsii pentru livezile pomilor și mare amestecătură între dânsii căci au hultuit și au pus pomi unul în livada altue și în toate toamnili scuturatul pomilor face bătăi și gâlcevi ci noi Doamne am socotit căi drept săș tie cineși livada sa și di au și hultuit sau au pus pomi unul în livada altue să fie lipsiți de acei pomi și atunci or fi odihniți toți iar Mărie Ta ca un Domn milostiv vei giudeca cum a fi mila Mării Tali.

Let 7247 Mai 30.

Robii Mării Tali

Toadir Cuze i Pascal

NOTĂ. Raportul de față e scris pe o jumătate cölă de hârtie riglătă,—din care cea-l-altă jumătate e pordută. Are înălțimea de 32 c. m., 5 m. m. și lățimea de 22 c. m. 2 m. m. N'are marcă de fabrică; poate că acăstă să fi fost pe jumătatea de cölă percută. Ambetele iscălituri, din acest act, sunt făcute cu aceiași mâna care a scris actul, adică de T. Cuza; se vede că al doilea însărcinat, Pascal, nu știa să scrie.

XLIII.

1741 Martee 30.

Hotarnica săcută de Vasile Cuza, în urma însărcinării ce a avut de a alege părțile de moșie ale lui David Cucu și ale vîrului său Anton Ghelbe, din hotarul Botoșaniști, Sărbașeni și Negrișeni.

H O T A R N I C Ă

După poronca cinstitui Vorniciei obștiei de la Cnejii Moldavii ci meu adus David Cucul și vărul său Anton Ghelbe, ca să le aleg părțile lor de moșii și a fraților lor

100% 100%
Petric
Petru Doro

din hotarul Botoșăstii Sărbănestii Negărlestii și eu următor fiind am mers la fața locului și strângând toți răzășii din bătrâni de jos și de sus și întrebându din cina tragi acești jălutori iar ei au mărturisit întru adevăr că trag din bătrânu Petrica iar Petrica să împarte pe trei bătrâni anumi Ghelbe și Doroftiia și Măriia și din Doroftiia să tragi David Cucu cu frații lui și din Ghelbe să tragi Anton și cu ai lui și din Măriia nu au dat nimine spătă de nem. Si eșind un nem pălicisc zicând că ar tragi și ei din Măriia și eu cerându ca săș dei spătă de nem și ei nau putut ca săș dei spătă și nu lem dat parte de moșii și sau dovidit că sănt omeni streini iar nu rădăș și am lăsat parte Mării la cii doi frați ai ei pân când vor vini curgătorii din trânsa și vor da spătă de nem Iar făcând funii de zăci stânjini și stânjinul de opt palme și mergând la hotarul Botoșăstii lem dat șapte funii și puind pietre și mergând la hotarul Sărbănestii lem dat cinci funii și puind petre și mergând în sus cu toți răzășii la hotarul Negărlestii și lem dat șapte funii după spătă și dovezile ce meu înfătoșat și puind petre și întrebând pe răzăși dî acese hotare de sus pomenite până unde merg aceste părți de moșii și meu scos o hotarnică veche Kirika Obreji și mam lămurit că mergi din apa Bogdanii la apus peste delul Măgariului până în apa Gădesăi Iar eu luând pre toți răzășii și mergând la capătul moșii ca să afli adevărul stăpânirii răzășilor și eu socotind cu dreptul să fie pe zare Gădesăi și puind acolo piatră și apucându zare în jos și făcându bouri până în capătul Botoșăștilor și dândule și analog piste apa Bogdanii în capătul Sărbănestilor dispre răsărit în Sărbănestii din apa Bogdaniei până fa Comă Porcului după cum eu și ciilanți bătrâni și dând lui David Cucu șapte funii după soma stânjinilor dî apus lem dat și analog dî păduri bastină și cumpărătură scotind David Cucu un zapis de cumpărătură dî la un popa Sămion Cojoce dî sasă zeci și doi stânjani și iam dat întru a sa stăpânire și puind petre despre ses în margene lunciei Si dî acolo în sus dând șapte funii cur-

~~10 = 10
10 = 10~~

~~42
172~~

gătorilor din Ghelbe și dându de acolo în sus iar săpti funii partea Mării până în margine unei vălcele și puindu altă peiatră și de acolo mergându în spre răsărit pe Coma Porcului în drumul cel mare și puindu peiatră dispărțitore de Suciveni cari aceste hotără de moșii două săpte zăci și doi de stânjini să împart pe acești trei bătrâni și parte Mării au rămas la acești doi frați parte răsăritului și a apusului ca să fii dumilorsali și urmașilor dumitorsi de odihnă.

1741. Mart. 30.

Vasale Cuza păharnic Hotarnic

Vasile Stavăr răzăș față	Andrei Buciumaș față
Neculai Bahluian față	● Eu Todosă răzăș față
● Eu Dumitrașcu Cernat față	
● Eu Ion Mihoci ot Horăiata față	

NOTE. Originalul pe o bucată de hârtie îndoită în formă de colă,—având înălțimea 26 c. m., lățimea 16 c. m. 4 m. m.; iar ca marcă de fabrică literele : F F A, cu înălțimea 17 m. m.

Hotarnica vechiă, pe care a scos-o Kirica Obrejă, nu poate fi alta decât una din acele de care se vorbește în Notele de sub doc. XXXVIII.

Dealul Taberei, din comuna Bogdana, să cheme, pe la 1741, și Dealul Magartului.

Marginea unei vălcele este probabil acea a Târniciorei, ce este pe cota apusana a dealului Coma Porcului.

David Cucu, de loc din Horiata, era nepot Dorostieș și acesta — nepotă Petrică.

Palma întreb. la această măsurătoare avea lungimea 27 c. m.

Pe dealul Coma Porcului a fost în vechime drum mare,—pe unde probabil că se făcea comunicațiunea între Galați și Iași, în timp când acesta ar fi fost anevoiosă pe drumul cel mare de pe valea riului Bârlad, pe la orașul Vaslui, ce vine la răsărit—nord de comuna Bogdana. Drumul ce trecea pe Coma Porcului se poarta în valea Racovei și de aice,—pe la Bordea,—mergea la Iași.

XLIV.

1741 Iulie 7.

Ion Grigorie Ghica Voevod rănduiește pe Postelnicul Toader Cuza să cerceze și să alეgă livedile lui Obreja aprodul, ce i s-ar fi înpresurat acestuia de Agapie Păliciu.

† Ion Grigorie Ghica V. Vd. bojiu mlt. Gospodar zemli Moldavscoi. scriem domnie me la boeriu nostru. Toader

Cuzei post. îți facim stire că aice la domnie me. neau
jeluitu Obreje aprobul pe Agapii Pălici dicând că în-
presoră sii mănâncă nisti livedă. cari aceli livedă săntu
dela moșusău Toader Sătariul și dela Holban și dela un
Andronachie. și feind acele livedă văndute. lear hi răs-
cumpăratu și ne arătă și zapis de răscumpăraturi— și dăsă
că ari mari supărare dispre (dispre) Agapie. pentru cari
iat căti scriem viinduți carte domnii meli să cauți să te-
scoli să mergi acolo și săl chemi fati cu dres ce ar ave-
zapis și să chemi omni bătrăni răzăsi să giudici cu drept-
tate precum să cadi. și săi alegi livedale. să faci si o
inărturie incredintată. la măna cu(i) sar căde. trăgăndusă
la divan să avem stîré aceasta scriem.

Lt. 7249 Iuli 7=.

(L. P. D.)

NOTĂ. Scrisă pe o jumătate colă de hârtie riglată, îngălbinită de vechime și fără semn de fabrică. Are înăltimea de 31 c. m. 4 m. m. și lățimea 19 c. m. 2 m. m. Pecetea domnescă, mică, întipărită cu roș, are suăltimea și lățimea de 19 m. m.

XLV.

Fără an, (probabil 1742) Iunie 25.

Raportul Postelnicului Toader Cuza cătră un Stolnic (Ion Bogdan) prin care face cunoscut cele constatare la fața locului, asupra pricinelor lui Obreje și Stavăr cu Agapie Păliciū, pentru liveile lor dela silștea Vișteleșilor, pe Bogdana, cum și în privința ogoruluī Lunguluī,— tot de acolo.

Ciustite dumnta Stolnice să fii dumnta snătos. facem stire dumtali pentru pricinile lui Obreje și a lui Stavăr ce au cu Agapie Pălici pentru liveile lor dela sălisté Văstaleșilor pi Bogdana după cum mai poftit. dumnată ca să mergu să adeverescu vii ști dumnta că am mers dar alți oameni mai bătrăni între dănsii nuau fost fără di

Macsin și alt om bătrănu anume Ion pentru livada carii au ȣis Agapie înainte dumtale că au făcut. Stavăr casa în livada lui am aflat. 7 pași din cuptorul lui Stavăr celui bătrănu până în chiotoară tindăii casii lui Vasili Stavăr. și mai sint 8 pași din chiotoară casii lui Vasili Stavăr până în gardul pomilor lui Carpănu și rămâni casa lui Vasili Stavăr pe locul prisăcii undi au fost casa lui Stavăr celui bătrănu așe au mărturisit Macsin și cu Ion. Si am aflat 16 pași din seciul liveđii lui Carpănu de la vale până în casa lui Obreje au fost mai intrat Carpănu gineri lui Toader Sitariul de sau lătit livada lui pe locul lui Obreje și pi din sus de casa lui Obreje. sint *pomi bătrăni puș de Toader Sâtariul și sau mai aflat și niști pomi meri peri nuci puși de prisăcării lui Lupanu cându au fost acelu* toc vândut la dănsu Agapie au inheratu o samă de pomi și ȣiei că sintu a lui din sus de casa Sitariului a lui Costantin au fost casa lui Andronic brat lui Costantin Sitariul și au vânduto Sansonu (Samson). ficiarul lui Andronic și au răscumpărat Toadir ficiarul lui Costantin Sâtariul și au făcut casă Agapie ȣiei că este a lui dar eu am vădut locul casei lui și au mărturisit Macsin. și pricindusă Vasili Stavăr cu Agapie pentru pomii cii bătrăni au dat Agapie o palmă pisti obrazu lui Stavăr cinci meri miau arătat Macsinu că iau săpat Ionu făcănd casă în pomi ne feindu nici rădăcinile merilor nici Ionu nau tăgăduit. zeci perji au rădicat Macsin cu sufletul lui că iau săpat Simion făcănduși casa în livada lui. pentru ogorul Lungului ai ȣis dumnta să mergu să vădu cum sint ogor de ogor am mers cu Agapie și cu fratisău Pascal și cu nepotusău Ion și cu Stavăr. și cu Obreje și am aflat din ogorul Lungului până în ogorul lui Stavăr 66 pași dar mai sint 2 ogoare din vali de aceste și mai aproape dumnta vei giudeca după cum vii socoti dumnta aceasta facem ȣtire dumtale și fiu dumnta snătos.

Al dumtali. mai mic frate

Toader Cuza post

Iunie 25.

NOTE. Scris pe o foie de hârtie riglată, îngălbinită de vechime. N'are nică un semn de fabrică.

În el nu se arată anul, — dar probabil că această constatare s'a făcut pe la 1742, după cum reesă din numele persoanelor și a pricinile dintre ele.

XLVI.

1743 Maiu 12.

Hotarnica moșieț Viștelești, făcută de Postelnicul Toader Cuza și de Medelnicerul Gavril sîn Vasile Jicnicerul.

H O T A R N I C Ă

Din porunca Mării Sali Domnului nostru Ion Neculai Costandin Voevod bî milost Gpdr zemli Moldavscoi.

Hotarnica p(r)ecum sau hotărât siliște Vîsteleștilor în fundul Bogdanii la ținutul Tutovii cu porunca gd și a dumisali Ion Bogdan Vel Stolnic (fiind dumnialui giudecător ținutului) și sau măsurat tot satul (tot locul) cu funii și sau făcut pământul de 22 pași și pasul de 6 palmi om di mijloc și sau împărțit tot satul Vișteleștilor pe 12 bâtrâni p(r)ecum arată scrisorili lui Obreji și frăținisău Vasili și vărusău Vasili Stavâr (și a vărului său Gligoraș) și Lupul (Dar) strămoșii lor (acestor de mai sus numiți au fost) șesă frați anumi Costantin Sătariul și Andronic și Holban și Dura și Cârste și sora lor Draga cari cuprindu scrisorili acestor șesă frați giumătate de sat (di Vîstelești) parte de gios. Iar Macsin și cu frățisău Pavăl și cu vărul lor Tănasă Buciumaș și cu nepotusău Ion Buciumaș și cu strănepotusău Neculai Buciumaș iarăș pe șesă frați strămoșii lor (au fost) anumi Nichisor med(el-nicerul) și Costișor și Tutovanul și Vlașin și Stârce cu nepoții lui și Zăvanti strănepot lui Viștrial iarăș pe acești șesă frați sau vînit giumătate de sat (de Viștelești) parte de sus p(r)ecum arată scrisorile lor însă dintracești șesă bâtrâni stămoșii lui Macsin 5 bâtrâni cuprind scrisorili

Ior iar un bătrân nari scrisori dar au dat sam(ă) (Macsin) p(r)ecum că dintracel bătrân este niam mai aproapi și sint și scrisorili acelu batrân la acel niam ce noi iam dat di (în şese luni) săş aducă acel niam scrisorili să să dovidiască și fiindu scrisorili buni să cuprindă acel bătrân tot să tie Macsin giumătate de sat p(r)ecum sau înpărțit iar ne aducând scrisorili acel niam a lui Macsin (până în ziua ci sau pus ca să să dovediască) ca să cuprindă. acel bătrân să să împartă pe unsprici frați. Dar avându Macsin un bătrân (a lui) cumpărături parte Cârstii în parte de gios în parte lui Obreji și avându și Obreji giumătate de bătrân din parte lui Zăvanti în parte de sus în parte lui Macsin sau învoit amândoi înainte noastră Obreji cu Macsin și au mai dat Obreji lui Macsin pământ (din parte lui) până sau plinit lui Macsin un bătrân și dela Obreji și au făcut schimbu amândoi nici să aibă triabă Macsin în parte de gios nici Obreji în parte de sus. (dar au arătat Agapie Păliciu un zapis la hotărât scriind întracel zapis precum au răscumpărat Costantin Sâtariul cu frații lui niște părți de loc din Viștelești și scrie acel zapis că sau făcut înainte lui Bucium Vel Vornic în tărg în Bârlad și Bucium Vornicul nu era iscălit în zapis. ci noi văzând că nu este iscălit Bucium Vornicul în zapis nu l-am ținut în samă și di sa întâmpla vre o dată să să ivască acel zapis iscălit de Bucium Vornicul să nu se tie în samă că cu vicleșug făcut). și din purcesul dintăi am început a măsura din hotarul Negrilestilor în sus costisesc dispre soare apuni vatram satului până în apa Bogdănnii și în susu costisi(i) păn din sus de casa lui Pascal și din vali întrun dâmbu (am pus o piatră) că păn acolo sau făcut tot vatră de sat pentru căci că păn acolo sint tot liveți și vatram satului au cuprins păn acolo 32 funii 1 pas pol cari sau vinit pe un bătrân cati 2 funii pol și parte boeriască (Vornicului Paladi sau dat din sus) sau vinit 4 funii 12 pași pol pe parte Stârcii și cu a nepoților lui și din parte lui Zăvanti și din parte Durăi (a treia parte) după cum arata scrisorii și (din piatră) mergându în gios puin

semni din groapi în gios unde sau plinit 4 funii 12 pasi
pol parte boeriasca sau pus o piatră dila vali di casa lui
Pascal și dila piatră în gios sau dat parte lui Macsin și
fratinișau lui Pavăl și lui Tănăsa Buciumăș cu niamul lor
vatră de sat 12 funii pol fără ci sau (mai) luat din
parte lui (Macsin) și sau dat în parte boeriasca (Vorni-
cului Paladi) și au mers parte lui Macsin în gios pî la
biserică (și cu tintirimul bisericii) și la vali până în malul
pârăului (ci vini dila dial și acolo să plinesc lui Macsin
12 funii pol) căci că până acolo cuprindu-l ivedile strămo-
silor lui Macsin și din malul pârăului în gios sau dat lui
Obreji și cu niamul lui p(r)ecum arată mai sus i sau dat
vatră de sat 15 funii (pe 5 frați câte 3 funii de frate)
căci că din pârău în gios sau aflat cu doavadă că au fost
ivedili și jirăstili casilor strămoșilor lui Obreji și măsu-
randu din pârău în gios și undi sau plinit 12 funii sau
pus o piatră (și din pârău în gios sau dat 3 funii
lui Andronic și dila Andronic în gios sau dat 3 funii
lui Holban și dila Holban în gios sau dat 3 funii
lui Costantin Sâtariul din gios de Costantin Sâtariul
sau dat 3 funii Durăi și acolo sau plinit 12 funii a patru
frați și sau pus o piatră) osăbindusă 4 frați de sora lor
Draga iar dela piatră în gios i sau dat și Dorostii fetii
Dragăi vatră de sat 3 funii (și aceste 3 funii merg) până
în hotarul Negrileștilor și cu ce i sau mai vinit parte
Cârstii. (căci că acești strămoși lui Obreje au fost feciori
lui Gavril nepotii lui Toader Vîsteală precum arată și
scrisorile lor) și de aici am trecut pîsti apa Bogdănii dis-
pre răsărit și am măsurat din hotarul Negrileștilor în sus
și am dat Dorostii fetii Dragăi loc de farină iarăș 3 funii
și undi sau plinit 3 funii am pus o piatră în sés și merge
hliza (aciasta loc de tarină) la dial (spre soari răsari) până
în drumul cel mari unde să hotărăște cu Sucevenii și acolo
în dial drept piatră sau facut o groapă și dela piatra din
sés sau dat loc de tarină (acelor patru frați moși) lui Obreji
și cu niamul lui (câte 3 funii de frați cari fac) 12 funii
ciniși drept hliza lui (la vatra satului li sau dat loc de ta-

rină) și unde sau plinit 12 funii sau pus iarăș o piatră în sés și merg la dial tot alături cu hiză Dorostii) și în dreptul pietrii la dial sau făcut o groapă. și dela piatra cea din sés sau dat loc de țarină lui Macsin iarăș drept hiză lui. 12 funii pol și la dial drept piatra (lui) sau făcut o groapă. și dela piatra cea din sés sau dat loc de țarină boerescu (Vornicului Paladi). 4 funii (pol) și unde sau plinit 4 funii (pol) sau pus o piatră în sés și la dial drept piatră sau făcut o groapă și dela piatră din sés iarăș sau mai dat lui Obreji și cu niamul lui loc de țarină 7 funii 20 pași (Insă Dura a fost vândut niste părți Vornicului Paladi, a triia parte din parte lui. și la hotărât sau dat acea a triia parte din parte lui din loc de tarină și fănat în parte de sus Vornicului Paladi. Iară când vor împărți Obreji cu niamul lui să să tie în samă acea a triia parte vândută parte Durai) și unde sau plinit aceli 7 funii 20 pași sau făcut o groapă în sés. și la dial (sau făcut) altă groapă și dela groapa din sés sau mai dat lui Macsin și cu niamul lui iarăș loc de țarină 10 funii 13 pași și unde sau plinit 10 funii 13 pași sau făcut un boăr și dila boăr la dial sau făcut o groapă și dela boăr în sus sau mai dat loc de țarină și de fănat tot la un loc parte boeriască (Vornicului Paladi). 12 funii 1 pas și unde sau plinit 12 funii 1 pas sau făcut o groapă în sés din dial de coada heleșteului Durai și dela această groapă în sus sau mai dat loc de fănat lui Obreji și cu niamul lui 22 funii 16 pași și unde sau plinit 22 funii 16 pași sau făcut groapă în sés și la dial sau făcut altă groapă și dela groapa din sés sau mai dat lui Macsin și cu niamul lui loc de fănat 19 funii 12 pași și unde sau plinit 19 funii 12 pași sau făcut o groapă și un boăr și vatra satului căt cuprinde di(n) malul pârăului Bogdăni dispre apus merge la dial pisti dialul Magariului și la vali pân (în dialul Gadesai) unde să hotărăste cu hotarul Florestilor. iar hizâli carii trec mai sus de vatra satului înblă din zare dialului Magariului să se coplească răsărit să poceara la vali și să se întoarcă din sus de casa

isprav. de tânutul Tutovii îți facem în stri că aice la domnie me ne au dat jalobă Neculai Oprisan mazil dela tânut Tutovii zicând că ari giumentate de satu de Viștelești parte de sus: cari esti hotărăt și stălpit de cătră altă rezeș darâ o sam de răzeși din parte de giosu: au case pe parte lui din susu: în mijlocul levezilor lui și facu mult pagubă străcândui pomii: și nici alții streini nu se pot hrăni pe locul lui fiind acii oamini cu ședire acolo și esti păgubăs și di vînîtuș moșii. osăbit di cătă străcăciune și fac: și zisu că li au zisu în câteva rânduri ca să și mute casăle pe hlizale lor fiind hlizale alăture și le au dusu și soroc dila dumne hat. Dumitrașcu Paladi când era ispravnic: ea săș mute casăle și ei totu nau întălesu: di carii cerșind dreptate la domnie me: iată cătă scriem luănd carte domnii meli: să aduci și pe acii oamini di față: și să le ei sama și de vreme că moșie lui esti hotărăt și aleasă di cătră părțale acelor rezeși: și ei șed cu casăli pe parte lui di moșii și nu ari nici un folosu dila dănsii și din pricina lor nici altăi streini nu să potu hrăni pe parte lui și încă și fac și străcăciuni livezilor: ci di va fi după cum neau jăluit să le dai poroncă: ca săși mute casăle pi hlizile lor: și săi lasă parte lui di mosie ca să să hrănească altii streini dila carii să să poată folosă și el din vînîtuș moșii: iară di va fi pricina întralt chip iarăs să ei sama și să giudeci și săi așezi acolo după cum a fi mai eu dreptate. hotărănd pricina perin (prin) carte de giudecat iară ni odihnindusă vre o parte după giudecata și așezare ce vei face să le dai zi de sorocu și săi trimiți difață la divan. Aceasta scriem.

(L. P. D.)

Lt 7263 Oct. 9.

Vel Logofăt.

NOTE. Documentul pe o colă de hârtie riglată, îngălbinită ceva prin vechime, având înălțimea de 33 c. m. 5 m. m. și lățimea 21 c. m. 6 m. m.

Marca fabricei este arătată pe una din foile călei prin o

XLVIII.

1744 Decembrie 9 dñe.

Bătrânul (Costantin) Budacul dă, aproape de moarte, o mărturie scrisă, prin care atestă că Pălicești n'ați nici o trébă pe moșia Soitului, unde Gachie (Agapie) și săcuse o casă.

Ade căte ( ) Budacul dela Bogdana scriu și mărturisescu cu sufletul meu. Înainte lui Dumnezeu și la totă giudecata . . . . de moarte. când mai mărturisit pe mine. preutul Stefan Bosta(ca) în casa. lui Obrejio. când vre să muru. pentru moșie Soitului unde sau facut Agapie Păliciu casă. că eu sinât om. de 83 de ani și eu știu casa Soitului. și zănicul Soitului. și liveile Soitului. de meri de nuci. de perji iară Palicești. sau Gachie. nau nici o treabă. ou aure (o are) pe hizle lor iară nu pe locul Soitului că casa au făcu to rău. așe știu. și așe mărturisescu cu sufletul meu înainte lui Dumnezeu. și la totă judecată. când vrem sa moru. și pentru mai mare credință meam pusu și degetul.

Vlt 7253 Msja Decembri dni 9.

● Budacul.

NOTĂ. Scrisă pe un petic de hârtie riglată, fără marcă de fabrică. Pe Budacul acesta îl chemă Constantin, după cum se știe acă din cele-lalte documente.

XLIX.

1754 Octombrie 9.

Matei Ghica Voevod însărcină pe Leon Imbu, Ispranicul finutului Tutova, să mergă ca să astămpere neînțelegerea dintre masilul Necula Oprișan, rezeușul proprietar a jumătate din satul Văștelești, parte de sus, și alți rezeuș din parte de jos, - ca aceștia, de va fi cum jefuitul arată, să-și rădice casele de pe parte de moșie a lui.

† Ion Mateiu Ghica V Vda bojiu milt Gpdr. zemli Moldavscoi : Credincios boeriu domnii meli Leon Imbu

NOTE. După hotarnica originală, care e scrisă de mâna Postelnicului Toader Cuza pe o colă hârtie riglată,—înaltă de 32 c. m. și lată de 22 c. m. Marca de fabrică a se vede pe tabloul de facsimile.

Posed și 2 copii vechi scosă de pe acăstă hotarnică originală (în jumătatea întâia a sec. trecut), în care sunt făcute de copiatori șre-care adăosuri explicative. Pe aceste, găsind de cuvintă a le intercală și eu în text, le-am pus în parentese.

Tot cu ajutorul acestor copii am complectat și un număr de cuvinte ce lipsesc—din text, din cauză că o bucațică de hârtie ca 14 c. m. p., din fâoaia ultimă, s'a rupt și pierdut.

Trebue să stim, că hotarnica acăsta, din 1743 Maiu 12, este cea mai importantă pentru trupul de moșie Viștelești;—pe ea s'a sprijinit în tot d'auna sătenii respectiv, când au avut de curmat neînteligeri ivite între dinși dela rezegie.

XLVII.

Fără dată (probabil 1744.)

Rădeșit, Macsin, Stavăr și Obreje, din Bogdana, vădend cartea de blestăm adusă dela Mitropolitul, daū o mărturie scrisă, prin care atestă că Păliceștii n'aū trébă pe moșie Soitului și deci Agapie Păliciu a făcut rău casa pe moșia Soitului.

Adecă eu Macsin a Saftii dela Bogdana și eu Stavăr ot tam și eu Obrejie ot tam scriem și mărturisim cu sufleteli noștri ca să fie de mare credință ori la ce giudecată sar întâmpla că viindu preutul Ștefan Bostaca cu carte de blestăm dela Mitropolitul pre giudecată ceau fostă judecată dumnelui Spatariul Dumitrașcu Paladie cu Agapie Pălici neputând îndrepta să ne facă noao carte de blestăm noao răzeșilor noi văzând carte ce de blestăm am mărturisit cu sufletili noștri dréptate temândune de blestăm si de afurisenie cumu că Agapie nare trébă si au făcută casa rău că moșie e Soitului iară Păliceștii nau trébă pre locul acela și așe stim și așe mărturisim cu sufletile noștri și pentru mare credință am pus și degetili.

Mac sin Sta var O brejie.

NOTĂ. Scrisă pe un petic de hârtie, fără marcă de fabrică și fără dată; probabil însă pe la finele anului 1744 sau pe la începutul anului 1745, de șre-ce este vorba de acelaș lucru, de care se vorbește și în mărturia dela No. XLVIII.

lui Pascal. hiza de tarină și de fână umbără din drumul cel mare dinspre răsărit din hotarul Sucevenilor trec piste (apa) Bogdana spre apus și mergu alături cu vatra satului păn unde să hotărăște cu Floreștii. Iar pentru 2 pogoani și giumătate de vie ce este a lui Obreji făcute de dânsu și acum la hotărât sau vinit în hiza lui Macsin au dăruit Macsin lui Obreji locul a celor 2 pogoani pol înainte noastră să săpăniască vie cu paci (Obreje). hindu în păduri făcute din topor și pin ne știință, iar și pin livezi încă sau pus boari osăbindusa una de alta. iar pentru livezili cu pomii lor așe liam hotărât giudecata. carii or fi pus pomi sau or fi hultuit și ar fi știut că sint livezili de baștină (și ar fi) știut a cui sint și acmu sau vinit în hiza altue. să fie lipsit acela ce iau pus (sau iau hultuit) di acii pomi. să rămâne acii pomi a cui au fost de baștină. iar pentru pomii ce or fi pus pin ne știință și acmu sau vinit în hiza altue acel cu hiza să pue alti pomi căti pomi ar fi pus acel om și el să pue în hiza lui și păn or faci pomii cii tineri roadă să săpăniască el livada cu pomii iar de a zece săs ia acela a cui i hiza iar cându or faci pomii cei tineri roadă atunci sor ține cineș roada din livada lui. (iar pentru niște săpături a lui Obreje ce au fost făcut din topor de moșii lui și acmu sau vinit în hiza lui Macsin iar făcând Macsin altă săpătură lui Obreja atunce săsi tie cineși săpătura în hotarul său. Iar un capăt di ses și codrul în sus au rămas ne impărtit. să le tie Macsin și cu Obreje. Si codrul merge în sus pănă în zarea dialului dispre Racova ci se întâlneste cu moșie Florestilor și merge spre apus prin fundul Similișoru pănă în zarea dialului Gădesăi și merge zarea dialului în jos pănă în drumul morii cel vechiu și de acolo merge spre răsărit pănă în hotarul Negrileștilor și sau încheet tot satul Vîsteleștilor). noi așe am socotit și am hotărât cu porun(ca) gospod și a dumisali Stolnicului. și niam iscălit.

Toader Cuza post ical

17251 Mai 12.

Gavril Med săn Vasile jic

coronă mică, sub care sunt 8 globulete mici, dispusă în forma unui strugure de pomică; iar pe cea-l-altă fose se zeresce VI R BABE sub care se arată 1752,—se vede că anul fabricării hârtiei.

Sigilul domnesc, având diametru 5. c. m. e înălțat cu roș. După cât se poate zări, pe margine e numele Domnului Matei Ghica, cu titulatura în slavonește,—după obiceiul; iar la mijloc, în partea stângă, capul de bou cu steaua între coarne, și la dreapta, se pare a fi un vultur cu crucea în cloacă,—având ambele aceste embleme d'asupra lor o coronă.

L.

1754 Oct. 10.

Matei Ghica Vodă înpoterniceste pe Neculaiu Oprișan Buciumaș mazil și pe frații lui ca să-și stăpântască și dijmuiască a lor dréptă ocină și moșie ce așe pe apa Bogdăni, la funduri, anume Viștelești.

+ Ion Mateiu Ghica V Voda bojiiu milostiiu Grădar zemli Moldavscoi Datam carte Domnii mele lui Neculaiu Oprișan Buciumaș mazil și fraților lui dila tănutul Tuttovii: să fie volnici cu carte Domnii mele și stăpâni și a dijmui a lor dreaptă ocin și moșie ci au la tănutul Tuttovii pe apa Bogdăni la funduri anume Viștelești: giumentate de satu parti di susu: Deci după ispisocu de întăritură ce are dila Vasilie Vod din vlt: ( ) să aibă a lua de a zece din tarini cu pâne și din fănată din prisaci cu stupi din grădini cu legumi și din livezi cu pomi și din tot locul cu tot venitul pe obiceiul și nimi să nu ste în potriva cărtării Domnii mele: iar carii vor ave mai mult a răspunde săsie drise și scrisorile ce vor ave și să vii la divan întralt chip să nu fie că așe esti poronca Domnii mele.

Lt 7263 : Oct. 10.

(L. P. D.)

Vel logf.

NOTE. Documentul scris pe o colă hârtie riglată, îngălbinită ceva prin vechime. Are înălțimea de 33 c. m. 3 m. m. și lățimea de 21 c. m. 4 m. m. Locul alb din text l'am pus aice în parentesă.

Sigilul ca la documentul XLIX.

LI.

Iași, 1761 Maiu 23.

Ion Teodor Voevod rănduește pe Const. Sturza Medeln. și pe Const. Jora biv vel Sulger ca să cerceteze pricina dintre Obrejie Sătariul cu Neculaï Oprișan și Vasile Haliciu, în privința iazului săcut de Töder Sătariul și pe care acum, acești din urmă, voiau a-l ezi din nou și a pune astfel stăpânire asupra lui.

Ioan Theodoru. Voevoda. boiu. Milost. Gpdar. zemli. Moldavscoi—Scriem domnie mé la credincioșii boiarii Domnie meli dumnia lor—Costandin Sturzé. Vel Mru. i Costantin Jora biv vel Sulgeru facem știre dumnilor voastre. că aice la domnie mé. au datu mare jalubă. Obreje Sătariul. și cu faviorii lui. anume, Kirică. ce sau răspunsu nepoți și strănepoți lui Toader Zveștală. pe Neculai. Oprișanu. și pe unu. Vasile Haliciu. zicându acești mai susu. numiți. precum au ei o moșie. anume satul Zvistelenii acolo pe Bogdanu. la ținutul Tutovei. pe care moșie arătară. ei. și scisori. dela Ștefan. Vodă. și dela Vasile Vodă. încehetu. totu satul Zvâștelenii. a strămoșului lor. Toader. Zveștală. și zisără cau totu stăpănitu ei acel satu Zvâșteleștii cu totu hotarul. moșii. și părintii lor și ei păna acum. totu cū pace și avăndu. ei. acolo și un iazu. săcut de moșul loru. Toader Sătariul. și acum în deastă vară sau sculatu Neculai. Oprișanu și cu Vasile Haliciu. și sau apucatu săle. izască. acel iazu în tărie lui. și leau zisu. să nulu izască iazul. și ei nu înțelegu. și să plăngu de mare strămbătate. Pentru care iată ca vă scriem dumnilor voastre negreșitu săi aduceti fată. și să le luati. sama foarte cu amănuntul și cu bună dreptate. atăta pe scisori. cătu. și pe mărturii. a bătrăni. cum au stăpănitu moșie. părintii lor. și precum. vă. afla mai cu dreptate. atăta din scisori. cătu și din mărturii. a bătrăni. ce vor

arăta căne părțile să le hotărăti moșie și toate pricinile. ceor ave intre dănsii și să dati carte de giudecată la care parte să căde. ori di a fi altă poveste. și nuiți pute. așeza. acolo să le dați zi și cu o mărturie. precum veți afla. ca să vie să stea față la divan.

Ulas let 7269 Maiu 13.

(L. P. D.)

Procur. *Vel Logofăt*

NOTE. Scris pe o colă hârtie riglată și îngălbinită ceva de vechime, având înălțimea de 30 c. m. 7 m. m. și lățimea de 21 c. m.

Semnul de fabrică a se vedea pe tabloul de faecsimile.

Pe pagina din urmă a călei, se află o însemnată poșterioră, în cuprinderea următoare: «A patra parte din Horești ot Tutova pe apa Bogdănii sănt a Obrejii și a fraților săi de pe bătrânul lor. Petri i pi zapise, tij a patra parte otam a moșii lui, Niaga fata lui Văstel care ..... stăpănit pe zapisă».

Pecetea domnească e în formă octagonală și întipărită cu roșu, având înălțimea de 3 c. m. și lățimea de 2 c. m. 8 m. m.

LII.

1763 Iulie 5.

Grigorie Ioan Voevod rânduiese pe Costandin Sturza biv vel Medelniceriu și pe Costandin Jora biv vel Sulgeriu, ca să cerceteze jeluirea lui Obreje Sătariul și fețorilor acestuia asupra lui Neculaiu Oprișan și Vasile Haliciu, în privința unui iaz și a altor pricini, ce vor avea între dinșii, dând mărturie hotarnică și carte de judecată la care parte se va cădea.

+ Ion Grigorie Ioan V. Voda bojiu milost. Gpdar zemli Moldavscoi, credincioși boerii domnii meli Dumne Costandin Sturze biv vel Med i Costandin Jora biv vel Sulgeriu vă facem stire că Domnii meli au jăluit Obreje Sătariul cu fețorii lui, ce sau răspunsu nepoți și strănepoți lui Toader Zveștială, asupra unui Neculaiu Oprișanu și Vasile Haliciu. tot dela ținutul Tutovii zicând acești

jălitorii, precum au o mosie anume Zvestelenii pe Bogdăna la tînuit. Tutovii pe care mosie arătară și ispisoaci și cărti Gpdu, și cum cau stăpănitu totu hotarul acei mosie moșii, părinții și ei totu cu paci avăndu acolo și un iaz făcut de moșul lor de Toader Sâtariu și de vro 2 ani acel Neculaiu și cu Vasilie sau apucatu în tărie lor sau ezitu, iazul, și cu strămbătate sau acolisitu de moșie lor Pentru care cerșidu dreptate iată că vă scriem dumne: Văzăndu carte domnii să aduceti de față pe acel Neculaiu și Vasile și stăndu să le luati sama foarti cu amăruntul pe scrisori și pe mărturisirea a oameni bătrâni, atâtă pentru iaz și moșie cătu și pentru toati pricinili ceor aveintre dănușii și scrisorili să le lămuriți cari sor afla bune și cari or ești răli, și moșie jălitorilă ce sa afla driaptă, să o și stălpiti cu pietri hotără să stăpăniască cu paci să e sfârșit pricina dăndu și mărturie hotarnică și carte de giudecată, la care parte sa căde, ca de ar veni vre unii să mai jăluiască să avem știre prin mărturie dumne: Aceasta scriem.

7271 Iulie 5 d.

(L. P. D.)

Proc. Vel logos.

NOTĂ. Seris pe o colă hârtie riglată, înaltă de 30 c. m. 6 m. m. și lată de 21 c. m. 5 m. m.

LIII.

1763 Septembrie 28.

Scrisoarea lui Andrei Bole, din Bogdănița, pe care dând-o ficiorilor săi, aproape de mórte, povestește în ea cum a șezut la temniță în Iași, cheltuelele ce a făcut cu acea împrejurare, din pricina vărului său Vasile Bole, care furase un cal și cum vărul său ne putându-l alt-sel despăgubi i-a dat partea de moșie din Suceveni și din Horgești.

Adeca eu Andrei Bole facutam scrisoare me la măna ficiorilor miei lui Ioniți și lui Vasilachi și preotului

Era vorba de

lui Catmar?

fost era moarte?

81

Miron și a copiilor lui Toader nepoțiielor miei: pentru e năpastes ce am tras eu pentru vărumieu Vasile Bole cari furând el un cal a Ungurului din Suseni în zilele Mării Sale lui Gligori Vodă la vreme Moscalilor: care mai înainte vreme perise și = 4 = boi boerești din Suseni și vădinduse calul Ungurului că lau furat vărumieu au fugit și viind armas pe urma tălahariului si negăsandul pe dânsul mau luat pe mine și mau dus la Ești (Iași) și mau inchis în temniță și am șezut patru săptămâni inchis dar mergând Agache Pălici și cu Costandin Bujoraru la Chișinău și au găsit calul Ungurului și lau adus la Ești și văzând boeriu că au găsit calul cerea și boi: la mine și mergând Ion Lungul la Chișinău pentru un om anume Parfenie și mergând pe Bacău sus aproape de sat și au găsit boi în vacile satului și iau luat și iau dus în sat la Vornia și au întrebat cine au adus acești boi aice iar Vornicul a zis iar Vornicul au dat samă ca iau adus Simion fieorul popii lui Alcazi din Suseni iar Lungul au adus boi: acasă fiind el slugă la boeriu și vădând boeriu boi: mau scos dela încisoare și mau chemat în casă și au zis boeriu iartămă că țau fost năpastes și miau dat drumul și am dat un leu colacul boilor și am dat patru lei cheltuéla Ungurului și am dat patru lei pe un șal di țarigrad și un leu banciuboi (?) și am mai cheltuit în temniță patru lei și patru săptămâni pentru vărumieu Vasilie și ne având eu cei lăua miéu dat parté lui de moșie din Suciveni și din Horgești așa mărturisesc cu sufletul mieu păcum că am pătit aceasta care știi și frati-mieu Costandin și Costandin Bujoraru. Această mărturie am făcuto înainte părintelui ieromonah Ghenadi duhovnicul mieu și am dato fieorilor miei și mam și iscălit să săștie.

Andrei Bole

*Lit 7272 Sept. - 28 -
Ermonah Ghenadi martur*

NOTE. Scris pe $1/2$ colă îndoită, care jumătate de colă, în întregimea ei, are înălțimea 32 c. m. și lățimea 22 c. m. Ca marcă de fabrică are un arc cu săgeată, cam la mijlocul felei.
Amintindu-se de un Gligori Vodă, care a domnit înainte de anul 1763, data documentului de față, și de vreme sau venirea Moscalilor, pu-tem afirma că Andrei Bole a suferit năpastesea, de care ne vor-bește, în acest act, în anul 1739.

LIV.

1763 Octom. 29.

Gregorie Ioan Voevod scrie lui Enachi biv vel Sulger, Ispravnicul ținutul Tutovei, și lui Costandin Jora Sulger, să cerceteze și să judece tōte pricinile despre care s'aū jelluit Neculaiu Oprișan asupra lui Toader Neștian, Toader Mălaiurău și Lupul Croitorul.

¶ Ion Grigorie Ioan Vo Voda boj. milt. Gpdar zămli Moldavscoi Credincioși boerii domnii mele Dum. Enachi biv vel Sulger Ispravnic de ținutul Tutovei i Dum. Costandin Jora Sulger. vă facem știre că Domnii mele au dat jalobă Neculaiu Oprișan, nepotul. lui Nechifor Med. mazil ot Tutova zicând. că ari o moșie. anumi Vișteleștii. în fundul Bogdănii. ot Tutova cari moșie zis că esti. hotărâtă. și stălpit. și de cătiva ani. și sădu. niști omini pe ace moșie și pără la o vreme tot sau dat. venitul. moșii iar acu de 3 ani în coce nu vor să de. venitul. moșii și de 3 ani în coce nu poat să tie grădină. nice prisac că săntu 3 vite a unui Toader Neștian și a lui Toader Mălaiurău și în toti anii strică gardurile și intră de iau măncat cătva somă de curechiu din grădină și au intrat aceli vite și intro prisacă a jălitorului și iau stricat 2 stupi și iau măncat și 12 meri hultuiți. den pământu și un Lupul Croitoriul iau ucisu 4 rămători și esti jălitorul păgubaș. De cari cerșand dreptati de la Domnie me iat că vă scriem Dum. Iuându carte Domnii mele. să aducet și pe acei omni defaț și să stat să le luati sama cu amăruntul la toat pricinile și după cum veț. afla Dum. cu cale și cu dreptate. săi giudecat și ce săr căde de înplinit săi și înplinit. hotărând pricinile pren carte de giudecat. iar ne odihnindusă vre o parte cu zi de sorocu. și cu mărturie Dum. săi trimet la divan aceasta scriem.

L. 7272 Oct. 29.

L. P. D.

Proc. Vel logos.

NOTE. Pe o colă hârtie riglată, înalt de 32 c. m. 6 m. m., și lat de 22 c. m. având ca marcă de fabrică, la mijlocul fără prime, literile: C B T, cu înălțimea de 2 c. m. și sub aceste un C cu înălțimea de 15 m. m. Pe fâșea a doua sunt 3 figuri, ce se vor arăta pe tabloul de facsimile.

LV.

1763 Decr. 2.

Constantin Bujoranul dă zapis, după 36 ani, la mână lui Ion Buciumaș, pentru vinderea părței de pămînt de pe un bîtrân, din partea de sus a moșiei Viștelești, drept 2 boi buni.

17
17
17
Adeca eu Costantin Bujoranul făcutam zapesul meu la mână lui Ion Buciumaș de nime silit nici asuprit ce de a me bun voe am vândut un bâtrân din sat din Vistelești din fundul Bogdănii din parte de sus cari am avut dila moșimeu Costandin Budacul cari și dumisali iau fost cumpărătură dela Tutoveni cu tot viințul și din câmp și din păduri și cu vad de mori în părăul Bogdănii drept 2 boi buni dinnainte a mulți omni buni și ne făcând eu zapesu atunce când am luat boii ci ou (a) trecut vremi di atunce și pân acemu 36 ani cei dideiu acest zapesu di ace moșie dinainte a multă omeni buni de cări de va ești moșie bun so stăpânescă dumnalui cu pace după cum serie mai sus iară de a ești moșie ră să aib ai da moșie pentru moșie din moșile mele ceoi ave lămurite casă stăpânescă cu pace și făr gălceavă el și fiorii lui și tot sămîntie lui în vecă și pentru credința mem pîsu degetul un (în) locu di pecete ca săi fie de credință:

1763 Decr. 2:

Eu Costantin ● Bujoranul

Eu Ioniță săn Bujranul ●

Eu ● Obreji Eu ● Toader Mălaiurău

Neculai Bostaca Eu ● Dumitru Păduri

Erod Toader diaconu Bostaca

C. Sturzu biv vel Medelnicer

Constantin Jora Sulger

NOTĂ. Zapisul e scris pe o fōe de hārtie riglată și fără semn de fabrică. Din cei semnați în el,—numai 4 iscălesc cu propriul lor condeiu. Din aceștia, cei 2 din urmă, C. Sturza și C. Jora, sunt boerl hotarnici,—cunoscuți din alte documente, așa că iscăliturile lor dau o mai multă tārie actului.

LVI.

1765 Ianuarie 10.

Lista Scrisorilor (Documentelor) ce au presentat Obreja Sătarul și Ion Sătarul, înaintea biv vel Șâtrarului Constantin Gândul, însărcinat de Vel logofătul Ștefan Rusăt ca să cerceteze pricinile ce aveau numiții rezesci cu Iordachi și Vasile Tănciul, pentru moșia Viștelești, dela Bogdana.

Din poronca d-lui: Ștefan Rusăt vel logofăt: fiind rânduit cu țidulă de am luat sama Obrejii Sitariului, și lui Ion Sitariului, pentru pricina ce au avut, cu Iordachi și Vasile Tănciul, pentru niște părți de moșii de Zveste(l)e)stii dela Bogdana ot Tutova, și după ce cu amăruntul cercetari ceam făcut în frica lui Dumnezeu așe am găsit cu dreptate după cum scrie mai gios.

let 1765: Ghem = 10 =

Scrisorile ce au arătat Obreja pe satul Vi(s)telești

Lt 6972 Oct. 20 — Un suret de pe un ispisocu dela Ștefan Vodă, tot satul Veștilești sau dat lui Toader Zvestială luând alți frați a lui parti întralte hotare—

Lt 7089 Săpt. 4 — Un suret de pe un ispisocu dela lancul Vodă, pentru giumătate de satu de Zvestelești, ceau avut cumpărătură Gheorghe Vel: logofăt: dela nepoții lui Toader Zvestială, și dela Sora fata Magdii, și dela nepoții de frate a iai, Simion și Mihailă și dela sora lui (lor) Antimia, ficiarii lui Nistor, aciastă giumătate de sat au făcuto schimbă Gheorghe logofăt: au dato Simii ficiarului Solomii nepotu lui Ghindă, strărepotu lui Bailă celui bătrân, și Sima ficiarul Solomii au dat lui Gheorghe logofăt: din satul Bălăești (Băilești) din giumătate de sat a patra parte,—

Lt 7099 Iuni 3. — Suret dela Petru Vodă, de pâra ce au avut Gavril Sitariul nepotul lui Toader Zvâșteală, pentru giumatate de sat de Zveștelești ot Tutova, precum au cumpărat Gavril dela Sima ace giumatate de sat, ceau fost luato și Sima dela Gheorghi logofăt: cu schimbu, și sau fost sculat, Ionașcu și Vasile ficiarri Costii păhărinicelul nepoții Simii să o întoarcă dela Gavril, și iau dat giudecata să o întoarcă.

Lt 7145 Săpt. 27 — Suret dela Vasile Vodă, de pâra ceau avut, Costandin Sitariul ficiarul lui (său) Toader, și ginerile lui (său) Dumitrașcu, strănepoții lui Toader Zveszială, tot pentru aciastă giumatate de sat de Zveștelești, ceau fost luato Sima schimbu, și apoi au vânduto lui Gavril, și iar au rămas pe niamul Simii să fia cumpărată bine lui Gavril, și cu ce giumatate ce le rămăseseră a lor ne vândută și cu aciastă giumatate de sat ce au fost vândută lui Gheorghe logofăt: ceau fost dato Simii schimbu, și au răscumpărat Gavril dela Sima, iar au venit satul întreg la niamul lui Zveszială.

Dela aciastă vremi încocace, ce sau dovedit cumpărături din niamul Simii să să ţiia în samă.

Lt 7145 Ghен: 20 = Un ispisocu dela Vasile Vodă, precum Nechifor Med: au cumpărat dela Lazăr ficiarul Anghelinii i nepot Scutăriții, din giumatate de sat de Zveștelește din parte de sus a șesa parte, cu parte din vaduri de moară, și de locuri de prisacă și de câmpu, și din păduri drept = 10 = galbeni buni

Lt 7145 Ghен. =21 = Un suret tij dela Vasile Vodă, iarăș Nechifor au cumpărat dela Cârste ficiarul lui Gavrlașcu, din giumatate de sat de Zveștilești parte din gios, însă a șesa parte drept = 8 = galbeni buni, pe care zapis ari și întăritură dela Vasile Vodă, din let 7153 Ap: 1 =

Aceste zapis ce sau găsit fără de nice o pricina buni cuprind din giumatate de sat a treia parte, adică, făcândusă ace giumatate de sat în = 6 = părți = 2 părți

să ia ei pe aceste zapisă, și rămân a niamului vechiu, iar de să vor mai găsi niscaiva zapisă buni, p(r)ecum or scriia întracelă zapisă or lăua parti—iar pentru casale lor și livezele fiind că sint așezăți dela părinții lor, să li să de parte lor din siliști, unde le sint casale și livezile cât le sa veni parte lor.—

Iarăș au mai arătat un zapis *lt: 7194 = Fevr. 5 Iordachi și Vasile strănepoții Simii, ce au dat samă . . . a popii lui Boștacu, cumpărătură dela Andoni fiorul lui Bahluian și dela fâmeia și fiorii lui, precum au vândut Văt(avu): lui Lupan din sat din Vestilești din parte de sus a patra parte, ceau avuto dela unchiu lor Vlasin, iar lui Vlasin iau fost cumpărătură dela Sima și dă samă că au dat și dresul cel vechiu, Văt: Lupan care acum nu să afle, pentru acest zapis au pus pricină Obreja, de vreme că Sima când au vândut ace giumătate de sat, ceau avuto de la Gheorghe logofăt iarăși lui *Gavril nepotul lui Stefan (?) Viștrial*, niamului Obrejii și nu rămas la niamul Simii moșii să vândă, și dovidindusă că au stăpânit cu acest zapis și nau pus pricină bătrâniilor, atunci pe zapis ce să veni să stăpâniască.—*

Kostantin Gândul biv vel řetrar

Stefan Rusăt Vel logof

Vasile . . . diac za divan am scris acest perilipsis

NOTE. Seris pe o colă hârtie riglată, îndoită în lung, care disdoită și așezată la loc, are înălțimea de 31 c. m. 5 m. m. și lățimea de 12 c. m. 5 m. m. Marca de fabrică: **C B T**, cu înălțimea de 25 m. m., având aceste dedesubt un C, cu înălțimea de 14 m. m. Lista acăsta este vizată prin sub-semnătura *Vel logofătului Stefan Rusăt*.

Diacul Vasilie . . . dela Divan, scriind acest perilipsis, a cunoscut grăsit cifra unimelor dela veleatul Docum. Marelu Stefan, edat la No. II, adică buchi (2) în loc de zembla (7); asemenea și diua liberărei Docum. dela Petru Vodă, edat la No. VII,—adecă *Iunie* în 3 în loc de 10.

Din Docum. com. Bogdana, se cunosc numai două persoane cu numele de familie *Viștrială* (Zvâștrială) ambii fiind și cu numele de boțezi *Toader*: primul *Toader Viștrială* cunoscut din Doc. dela

Ştefan Vodă, din 1468, și cel al doilea Toader Viștișă Vornicul de
gleată din Bârlad, de care se vorbește în hotarnica din 1571 (Note,
sub Doc. XXXVIII) și din alte documente ale com. Bogdana. Crede
deci că din greșală alcătuitorul sau copiatorul acestei liste a
numit pe Gavril nepot a unui STEFAN Viștișă.

LXII.

1765 Maiu 18.

Grigorie Alexandru Ghica Voievod înpoternicește pe
Neculaiu Oprisan mazil și pe frații și neamurele acestuia
să-și stăpântască giumatate satul Văstelești, primindu-și
dijma pe obiceiul, și numai din grădini cu legume să nu iee.

Ion Grigorie Alexandru Ghica V Vda Bojiu Milt
Gpdaré zemli Moldavscoi, Datam carte Domnii meli, lui
Neculaiu Oprisan mazil ot Tutova, și altor frați și nia-
muri a lui strănepoții Pah: Costii și lui Nechisor Med.
și după spisoacu dela Alexandru Vodă și a spisoaci dela
Vasilie Vodă ceau arătatu pi satul Văstelești ot Tutova
ot bărsie Bogdăni, să fie volnie a stăpâni giumatate satul
cu tot venitul din tot locul, și dijma di pi totu hotarul
din toate săș e pi obiceiu. venitul moșii, Adică din țarini
din toate sămănăturile din fâneți din prisăci, cu stupi din
vii din pometi și din ( ) din toate pi obiceiu. ce nu-
mai din grădini cu legume să nu e, pentru cari poroncim
Domnie me dum: Isp. de tinut de sar și arăta vreunii
înprotivitori a nuș da venitul moșii, pe unii ca acie săi
supui să urmeze cum arătăm mai sus înplindu și veni-
tul moșii păr la cel puținu, ce avându cineva mai mult
a răspundi să vie să ste de față la divan, cu scrisori cear-
ave Aceasta poroncim.

1765 Maiu 18.

Procit. Vel logoft.

NOTE. Scris pe o cără hârtie riglată, puțin îngălbinită de
vechime, având înălțimea de 32 c. m. 6 m. m. și lățimea, de 22 c. m.
Marca de fabrică ca la Doc. LIV.

Sigilul întipărit cu roș, e în formă octogonală. Are înălțimea
de 17 m. m. și lățimea de 16 m. m. Apoi este așa pus că abea se
zerește pe el capul de bou.

LVIII.

1765 Iulie 9

Grigorie Alexandru Ghica Voevod dă o carte de volnicie lui Ion (Gorie), pentru a stăpâni și a se solosi de partea Ghelbel, din moșia Horgești.

† Ion Grigorie Ghica V. Voda: Bj: Milost. Gospdar Zămlă Moldavscoi Datam carté Domnii mei, lui Ion și altor niamuri a lui răzășii de moșie Horgești dela ținut: Tutovii să fie volnici cu carté Domnii mele, a opri și a stăpâni a lor driaptă ocină și moșii Horgești parte Ghelbii luând de a zăcă din fărini, din sănață, și prisăci cu stupi: vor lua din cinzăci unul, iar fiind mai puțini vor lua câte: o păra de stup, și din traltile di toate numai den grădini cu legumi: să nu e, aşijderé să e și dela cei ce sunt șezători cu case pe numita moșii câte: un leu de casă pre anu, după hotărârē testamentului, iar cari nu sar supune aș da venitul pentru unii ca aceie poroncim Domnie me D-ta: ispr: de ținut: să le faci zapt supuindui și înplinind dela ei venit, iar carii vor ave mai mult a răspundi să vie de față la divan că să răspunză cu drese și scriitori ce vor avé, Aceasta poroncim.

1765: Iulie; 9

L. P. D.

Procit: Vel Vornic

NOTĂ. Actul e scris pe o colă hârtie riglată, înalt de 32 c. m. și lat de 22 c. m. și 5 m. m., zăridu-se pe hârtie ca marcă de fabrică, două figură asemenea unor plute de candelă, de acele de tipice îndoite, sistemul întrebuită în biserică. Dacă va mai fi vre-o figură nu se distinge, fiind că urmăză imediat sigiliul mic domnesc, în formă cam octagonală și cu capul de bou în mijloc, inițialele numelui Domnului și, jos, anul 1764.

LIX

1765 Iulie 25

Trei membri din familia Bostaca dau o mărturie la mâna Antoneștilor și a lui Ion Gorie, prin care adeve-

Ce fel de Iurăz

resc că aceştia au răscumpărat dela dânsit nişte porfiuri de moie, din Suceveni și Botăşestii.

Scriem această mărturie a noastră la mâna Antoneștilor, și a lui Ion Gori, pentru nește zapise, ce liau răscumpărat, dela Bostăcește pentru Suceveni, i pentru Botăşestii precum știm că cu acele zapise, am stăpânit, noi Bostăceștii, și am cosit, la Suceveni, și la Botăşestii, și zapisele au fostu, cumpărate, de moșul, nostru Lupan, și ei leu răscumpărat de la noi și pentru credință nem și iscălit, =

*Eu Gheorghie Bostaca Diacon,
Eu Neculai Bostaca*

1765 Iulie 25

Eu Lefter Bostaca

NOTĂ. Actul e scris pe o fose ($\frac{1}{4}$ de colă) de hârtie riglată, ne având semn de fabrică.

LX.

1766 Noemvrie 30.

Alegerea, în prezență mai multor rezești, a părților de moie cuvenite Vornicului Ioniță Palade, din hotarul Negileștilor și din hotarul Sucevenilor, după zapise.

Răzeșii și împregiurașii ceau fost la hotărârul acestor moșii ce să număsc.

Neculai Oprișan ot Horieta răzăș de Tunsăsti Ioniță brat ego tij (fratele lui, asemene), preotul Bostaca tij (asemene), preotul Gheorghie Coțman răzășu de Tunsăsti și de Tomceaști, Ioniță săn Sandul tij, Ioniță Cârcot răzăș de Tunsăsti, Ion Bostaca tij, Obrejă Sătar răzăș de Tunsăsti i de Tomceaști, Chirica Diaconu săn Obrejă tij Costandin Stavăr tij Toderășco brat ego tij Gheorghie Anton j Stefan săn ego tij (fiul lui, asemene) Mafteiu Anton L Stratută săn ego tij, Ion brat ego tij, Tomă brat ego Vasale Cioară tij, Enachi săn ego tij, Macarie săn tij, Echim brat ego tij, Toderășcu tij, Ion săn Armeni Vasale brat ego tij, i Vasale Harlici tij, Costandin

nepot lui Obrejă tij, Năstasăe tij, Lupul brat ego tij, i Lupul Strechi răzăs de Bălăsești, Ioniță săn ego tij, Gheorghie brat ego tij, Stefan brat ego tij, Toader brat ego tij i Stefan tij Mănilă Ghigă tij, Andreiu Diaconu tij, Gheorghie Ghigulită tij, Dumitru Ghidul tij, Axintii brat Lupului Strechii tij Lazăr Ghidul tij Luchiian săn Strechii tij, Costandin Stavăr tij Vasale Vrăncian tij, Ion Vrăncian tij Petre Cucul zăt (ginere) Vrăncian tij, Ion Tonțul tij Vasale brat ego tij, Păldi zăt Obrejă răzăs de Sărbănești, Costandin zăt lui Obrejă tij, Năstasiia brat ego tij Lupul brat ego tij, Sandul Pălici tij Stefan Pălici tij Toadir Pălici tij Ilie Pălici tij Ursachii nepot Soțului răzăs de Negrilești Andriias Bole monah răzăs de Suciveni Calistru Bole monah tij, Ioniță Bole văt(av) tij, Vărlan Bole egumen tij popa Miron zăt Bolii tij Miron Vârnava zăt Ion Bolii tij Costantin popa ficiar popii lui Miron tij.

Din luminata poruncă a Pre înălțatului Domnului nostru Măria Sa Grigorie Alexandru Ghica V Vod, am mersu pentru hotărâtul acestor moșii, ce să numescu mai sus a dumisali Ion Pălade Vel Vor ce sănt dela răposat părintili dumisali Ion Păldi biv vel Spătar cumpărături și danii: După poroncă am strânsu pe toți răzășii și împregurașii ce să numesc mai sus și deci împreună cu toți am măsurat toate moșile cu funii de două zăci de stânjani și stânjânul de opt palme, și din fiște care moșie pe zapese intre toți răzășii am ales toate părțile d-sale Vornic: de cătră părțale răzășilor și liam stălpit cu petre și cu bouri, și acesti părță de moșie ce sau ales duminalui sănt din tot locul cu tot venitul cu cânpu de arat cu pădure cu locuri de prisăci cu locuri de fânați și cu locuri de iaz cât vin părțile dumisali, și așe dupăcum arăt mai sus că sau ales de cătră părțale răzășilor, și sau stălpit cu pietri am dat aciastă mărturie hotarnică dumisali Ioniți Păldi Vel Vorn: săi fie de credință să i să facă și dres gospod de întăritură.

Vlet=7275=Noem.—30—

C. Sturza Vist.

Gheorghie (Pleşescu)

HOTARNICA NEGRILEȘTILOR DESPRE APUS.

383 — stânjini Negrilești despre apus din Șarbănești în sus păna în Zvâștelești iar lungul să începi despre răsărit din apa Bogdăni și mergi spre apus și mergi despre apus peste dal (dél) și pen (prin) codru peste Smilișoara Sacă păna în zare dialului despre Smila ce cu apă, și neștiindusă în căți bătrâni înblă avestu satu nici cum să chiamă bătrâni sau scos părțale după cum au dat samă răsășii.

*Cum sau ales părțile d-sali Vorn. Ionită
Păladi pe zapisă=*

63 stânjani — 4 — palme pe un zapis dela Zăvantie feierul lui Toader Măloșcu nepotul lui *Vestal Vornicu* și cu femeie sa Nastasie și cu feierii săi Neculaiu și Irina și Mărina strănepoții lui *Zvâștali Vornic*: și cu sorosa Zmaranda tij fata lui Toder Măloșcu nepoata lui *Zvâștal Vornicu* ce au vândut lui Neculaiu Buhuș din a triia parte de sat giumătate la Vlet — 7175 — Mart — 4 —

1667

16 stânjani pe un zapes dela Areton și dela femeia sa Maria fata Dorii ce au vândut d-sali Neculaiu Buhuș Vtor: logofăt. și Neculaiu Buhuș au vândut d-sali Spatar Ion Păladi Vlet 7175 — Mart — 3. —

1667

79 stânjani — 4 — palme fac. și sau ales pe din gios despre Șarbănești, și sau stălpit cu — 2 — petri una dengios despre Șarbănești și alta din sus despre părțale răzășilor: și au rămas părțale răzășilor în sus păna în hotarul Zvâșteleștilor = 303 — stânjani — 4 — palme.

Un loc de vie tij mai are d-lui Vorn. Ion Păladi în părțale răzășilor pe un zapis dela Savin feierul lui Ne-

culaiu Buhuș drept—15—lei la Vlet 7175—Ghen—20—și acest loc de vie este din dial de *vie lui Zavantie*, lângă *vie lui Gavril Pălici*.

HOTARNICA SUCEVENILOR

— 847 = stj. câmpul Sucevenilor din hotarul Horgeștilor însus pe drûmul cel mare pe zare dialului despre Bogdana ce se numește pe *Coama Porcului* până supt codru în dreptul unii sălcii ce este în vale despre răsărit la matca *părăului Sucevenilor*, și acest câmpu al Sucevenilor îmblă din zare dialului despre apus spre răsărit peste *vale Sucevenilor* păr în zare dialului despre Bogdănița, și la zare aceé despre răsărit iaste iară codru cu dumbravă, și înpărtândusă pe—5—bătrâni anume *Candachie* fata Iorgiei Hotnogului ce au ținuto *Iorga Bole* pârcalab : și sora ei *Tofana* ce au ținuto *Mețcu* (?) și altă soră a lor *Mosă* lui *Chiriac Stegar*,—2—frați ai lor : ce nu le să știe numile—să vine de bătrân căte—170—stânjini.

Cum sau ales părțile d-lui Vorn : Ionuță Paladi pe zapisă—

170 — stânjâni un bătrân fătreg pe un zapis dela Sandul feciorul lui Dumitrașc Bolat și Irina nepota lui Stefan din Banca ce au dat danie lui Vasâle Pleșca tretii logofăt : și Iliana fata Alexandri Stoln: Mustecioi soara Pleșcăi au văndut-o d-sali Spatar Ion Paladi la—Velt—7206—Dech—8—

— 25 — stânjâni—2—palme pe uu zapis dela Marica fata Ionii fetii lui Mihaiu (?) cu fiu său Nelu-laiu ce au vândut d-sali Spatariului Ion Paladi —la velet—7224—fevr—25—

= 195 = stânjâni—2— palme fac — și sau ales aceste părți a d-sali Vornicului pe din gios pe despre Horgești și

sau stâlpit pe zare dialului despre apus pe lângă drum cu—2—petre una din gios despre Horgești alta din sus despre părțale răzășilor aşijdere și în costișa despre răsărit sau stâlpit iarăș cu—2—petre în dreptul celor despre apus și au rămas părțale răzășilor în sus pân supt codru în salce ce se numești mai sus—657=stânjâni iară din salcie în sus *codrul cât fine vale Sucevenilor* pe amândouă costișile din zare în zare păr în fundătură în zare despre Lipovăț, și *codrul nu sau măsurat nici sau înpărțit aurămas la stăpânire tuturor după împărțala câmpului pe bătrâni și întracest codru drept fundul Bogdăniții este o poiană ce să numește Vladnic care dederă samă Boleștii, că este făcut de moșii lor din codru, și au avut iaz în părău acei poeni nau trabă alți răzăși întrace poiană cum niau arătat și o scrisoare de la d-lui Vorn Ioniță Păladi precum fiind Andriu Bole slugă la răpusatul Ion Paladi Spatar părintile d-lui Vor(nicul) au fost rămas dator dintr-o slujbă cu—7—galbini, și pentru acei bani—au fost pus zălog parte lor din Suceveni un bătrân și cu ace poiană ce se numește Vladnic cu—zapisă, și viind să împartă d-lui Vornic(ul) acele—2—zapisă, și fiind Andriu Bole slugă vechiu de casă d-sa le și avându Andreiu Bole un sfior anume, Toader Bole slugă la d-lui Vornic și cununândul d-lui au făcut milă cu dânsul și iau dat moșie și poiana ce era zălogit(ă).*

Const. Sturza Vist. Gheorghie (Pleșescu)

NOTE. După hotarnica originală, care, fiind privitor pe mai multe moșii, încă din timp s'a disfăcut în foii și s'a uș dat pe la acei ce stăpâniau moșiiile respective: așa ne putem explica de ce o foie, în care este vorba de Suceveni, am găsit-o la d-l Hărisiadi; alta, în care este vorba de Negrilești, la Ilinca Păliciū, din Bogdana; și alta, privitor la Tomceaști,—la Gh. Juverdianu, din Bogdănița. Si vor mai fi și pe la alții. Eș am transcris numai părțile privitor la Negrilești și Suceveni.

Răzășii, cari au luat parte la alegera portiunilor de pământ din Negrilești și Suceveni, a Vornicului Ioniță Păladi,—au luat parte la alegera părților de moșie a acestuia boieriū și din alte sate, după cum se vede din titlul de la începutul actului de față.

Documentul acesta are înălțimea de 31 c. m. și lățimea de 21 c. m. 5 m. m. și e scris pe hârtie riglată. Marca de fabrică a se vede pe tabloul de facsimile.

7206
5707
1697

LXI.

1768 Iunie 29.

Grigorie Ioan Calimah Voevod poroncște boerilor: Lupul Costachi biv vel Ban, Costantin Jora biv vel Sulger și Costin Catargiu biv vel Clucer, Ispravnicul ținutului Tutova, să alegă și să hotărască moșile Horgestit și Costeștit,—după jeluirea săcută de preutul Miron și Ioniță Bole.

+ Ion Grigorie Ioan Kalemah V Vda bojiu Milost. gpdar zămlı Moldayscoi. Cinst: credincioș boerii Domniei mele Dum: Lupul Costachi biv vel Ban i Dum: Costandin Jora biv vel Sulger i Dum: Costan Catargiu biv vel Cluc: Ispravnic de ținut: Tutovii, vă facem știre că aice la Domnie me au dat jalobă preutul Miron și Ioniță Bole, dicându cum că ar fi avăndu: 2 moșii anume Horgestii i Costeștii pe Horiiata acolo la ținut Tutovii, care moșii fiind împresurate dispre alți răzăș, au cersut dela Domnie me ca să li aliagă și să să hotărască moșile lor de cătră alți răzăș, pentru care iată scriem Dumnv. văzându carte Domnii mele să vă sculați și să mergeți la aceste moșii de mai sus arătate, și străngându pe toți răzășii și înpregiușii, de amândouă părțile, întâi să cercetați toate scriitorile și așe pe arătarea scriitorilor și mărturie a omeni bătrâni să alegeti și să hotărăti moșile jeluitorilor osăbit de cătră alți răzăși, stălpindule și cu pietre hotără să dați și mărturie hotarnică însămnii îscălită de Dumnv: și de căti să vor întămpla la hotărât însă păna nu vor fi toți răzășii de față, să nu îndrăsniti a face ace hotărâre, și așe fiindu cu priimire tuturor răzășilor să să încredințaze și cu zapisu unul la măna altue iar ne odihnindusă vre o parte cu alegire și hotărâre ce le veți face acolo să le dați di de soroc și cu mărturie Dumnv: să vie la divan, aceasta scriem.

(L. P. D.)

1768: Iuni 29.

Procur Velu Logofat

NOTE. Documentul e scris pe prima pagină a unei cărți de hârtie riglată, având înălțimea de 28 c. m. 4 m. m. și lățimea de 20 c. m., îngălbinit ceva de vechime.

Ca marcă de fabrică, are pe prima fose chipul cam al unei urne cu o coroană suprapusă; iar pe fose a doua,—aproape de colțul din dreapta,—jos, literile: M B

Sigilul, întipărit cu roș, reprezintă la mijloc capul de bœuf (care nu se cunoște bine), având de ambele părți către un leu, iar deasupra o coroană între un busdugan, la dreapta, și o sabie la stânga.

Horești, este un trup de moșie în cuprinsul com. Bogdana; Costești de Horaiata însă sunt la răsărit de satul Unțești (plasa Simila) și se numesc așa spre a-i deosebi de Costești de Albia și Costești de Bilăhoi, ce vin la răsărit medă-nópte,—de cei d'întei.

LXII.

1770 Iunie 15,

Nastasia, soția reposatului preot Stefan Bostaca, dăruiește nepotului ei, Miron Vârnăv, baștina și cumpărăturele ce are în hotarul Negrileștilor, în fundul Bogdănei, cu îndatorire de a o îngriji pe ea și pe familia ei, după moarte.

Adecă eu Nastasă preotisa popii lui Stefan Bostaca ci mi sau schimbăt numile și călugării făcutam acestu zapisu al nostru de danii dumisale nepotului meu: Miron Vârnăv precum să să știe că di nimine siliți nici asupriți ci di a noastră bună voi mam sfătuit eu cu fiorii mii anumi preotul Grigoras și cu Loftet călugărul cu toată seminție noastră, pentru un bătrân ci esti în fundul Bogdănei pe apa Bogdănei la țănutul Tutovii ci se chemă Negrilești ci ni esti și noo de danii dela Soitul și noi încă rămăind la vremi di bătrăneti am făcut danii dumisali cu toati cumpărăturile ci am mai cumpărat acolo tot pe acel hotar toată parte Negrileștilor ( ) dumisale danii ne clătită în veci cum și urmașilor dumisale din niam în niam ca să stăpănească cu paci și dumnjalui să aibă a ne căuta și după moarte noastră am lăsat cu limbă de moarti se ni grijască ca pe nești creștini iar din nepoții noștri sau

din săminție noastră di sar scula cineva ca să strice danie aceasta să fie ne ertat de Domnul Dumnezău și de Mai căsa Precista și de 318 otici părinți de la Nechie și di mine o păcătoasă ferul piatra să putrezască, er trupurile lor să ste întregi. De căt dumnilui numitul mai sus Miron Vărnăv cari rămâni dator si ni porti grijile prin căt și va da mâna el și cu faviorii lui și cu nepoții cii va dăru Dumnezău au să stăpâniască ne răsuți nici o dată în veci atăt bastina căt și cumpărăturile ci am cari sănt știuti de toți răzășii și pentru mai mari credința am pus degitu în loc de peceti iscălind și faviorii mii fiind cu toată voe lor ca unii ci au cunoscut multă milă și agitoriu dela dumnelui Miron Vărnăv.

Let 1770 Junii 15.

*Eu Nastasâe am dat danie cu toată voie me
Erei Grigoraş Eu Neculai Bostaca
† Eu Leftir călugăr, cu toată voie me
Ion Chicul Monah. am fost față †.
Și eu dascal Parzeni am serisu cu zisa dumilor sale
și săntu martur.*

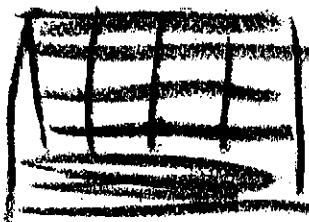
NOTĂ. Actul de față e scris pe o fōe de hârtie riglată și fără semn de fabrică,—îngălbenit ceea de vechime. Am pus în parenteze cuvēntul, ce nu s'a putut citi, fiind acolo hârtia ruptă.

LXIII.

1772 August 15

Neculaie Oprișan dă lui Ion Crâste și fraților lui mărturie hotărnică prin care li alege parte de livadă cuvenită din livezile moșului lor Stelian Sătarul.

Din poronca dumilor sale Ispravnicilor de ținutul Tutowii : am mersu la fundul Bogdănii la Viștelești avându pricină de judecată Ionu sin Châstii cu fratii lui Ioniță și Antohe pentru livezile moșilor lor lui Ștefan Sitarul cu Ion Sitarul și cu frateseu Grigori i nepotuseu Ursachi i nepotuseu Trohin am stâns împregiurașii megiesi și răzeși

~~Nefon, Sitar~~

Tribună fiscală nr.

21801 (Duc. CC VIII 194) 97 —

Dum. Alex. M., Vîni

pe diéconul Kirica Obrej i Stefan Pălici i Sandul Pălici i Costantin Sitaru i Ignat Pălici și Gheorghii Gălușcă i diéconul Gheorghii zăt Ilie și livezile sau înpărțit pe patru frați liveada pe din giosu a moșilor lor lui Stefan pe patru fiori a lui Dumitrașco i Alicesandru i Vasile și Iona sor lor. Iară din casa lui Stefan dispre răsărit am pus semne printre livezi. la vale spre răsărit a lui Vasile iară a lui Obreji pî din sus la vale mergu alăture spre răsărit și merii cei tineri sintu hultuiti de Ion Rotariul dară dela aceste livezi la dél asupra apusului păna în privalu ce sau făcut semne a lui Alicesandru i a lui Ion Rotariul iară în gios pe din délu de drum dispre apus este a Crăstii liveadă Tânără după cum au mărturisit înainte nostră, Sandul Pălici i Stefan Pălici i Costantin Sitarul am dat și eu această mărturie la măna lui Ionu Crăstii i fraților lui.

1772: Aug. 15:

Neculai Oprisan	Eu Diiaconul Kirica
Eu ● Sandul Pălici	Eu ● Stefan Pălici
și eu Gheorghe Găl(u)șchi	m'am tămplat la această Gheorghe Diacon mărturie
Eu ● Costantin Sitarul	Eu ● Ignat Pălici

NOTĂ. Actul de față, îngălbinit de vechime, e scris pe prima folie a unei jumătăți de colă de hârtie riglată. Ca semn de fabrică se vede, drept la mijlocul acestei jumătăți de colă, literele: S I M.

LXIV.

1773 Iunie 7.

Carte de volnicie dela Divan, prin care jeluiorit : Gheorghe Buciumaș, cu Ilinca și preotul Ioniță (Buciumaș), sunt înputerniciști a dijmui, după obiceiul, pe acel ce șed pe moșia lor, pe giumentate de sat din Viștelești (parte de sus), — rânduind în același timp, pe Ispravnicul finutul tutova ca să înpliniască pe acel ce nu-și vor da venitul moșiei și să cerceteze despre un Toderașc Mălaiurău dacă și-a săcut o pivniță în livezile lor.

Dela boerii Divanului a Cnejiei Moldovei

Aicé la Divan au dat jalbă Gheorghe Buciumaș, și cu Ilinca, împreună cu preotul Ioniță, că au giumentat de

sat din sat din Vestelești, la ținutul Tutovei, care să stă pânește și acum de dânsii, după scrisori, ce au, și acei ce săd pe această parte de giumătate de sat nu vor ca săș dei dejma, după obicei, și după hotărârea ponturilor, și cerându aceștia ca săș ia venitul moșii, iată dela Divan i sau dat această carte de volnicie, ca să aibă ași lúa dejma din toate după obicei, ca și venitul după case după hotărîre ponturilor, și d-voastre ispravnici de ținut dela acei ce nuș vor da venitul moșiei să înpliniți, cum și un om Toderașco Mălairău ce șar fi făcut o pivniță în mijlocul livezii acestora să cercetați, și de va fi așa săș rădice lemnul pivneței din livadă, iar de avé cevaș a răspunde să vie la Divan.

Balș logosăt

(urmăză alte cinci semnături de boeri, ne cetibile)
1773 Iunie 7.

Procit. *Vel Logosăt*
sau trecut la condica :

H

NOTE. Actul original este scris pe o colă de hârtie riglată, cam îngăbenită de vechime. Are înălțimea de 35 c. m. 7 m. m., și lățimea de 22 c. m. 5 m. m. Marca de fabrică a se vede pe tabloul de facsimile.

Pe o parte ne scrisă a cărei de hârtie sunt niște însemnări, care, după felul scrierii, sunt de sigur făcute de preotul Ioniță Buciumaș. — Iată-le :

„Izvod de cheltuiala ce am cheltuit la Ești (Iași) pentru „moșie din Zviștelești când mam giudecat cu diaconul Kirica Obreji și cu nemurile lui anume să să știe.

1776 Dec. 7. =

„II lei am cheltuit toată cheltuiala cu anasura cu tot: „osebit ce au mai cheltuit Ion fioru popii lui Tănăsă 2 „zloti pe o Carte Domniască tot atunce la ace giudecată :

„Al doile izvod di ce am cheltuit al doile pentru un „bătrân ce au zis diaconu Kirica să să împartă pe II „bătrâni: cari sau găsit înpărțit. atunce când sau hotărât de

*„Bogdan logosăt și pentru iaz când au înecat moără
„=anume să să stie 1779 Iunie 25.*

*„2 lei 10 parale când mam giudecat la Iordachi Fa-
„mandi și au fost rânduit Negruțu Ioniță.*

*„4 lei. când am fost la Ești de am adus Cărte Gospod
„Fevr. 2.*

*„4 lei 2 parale când au fost rânduiți Constantin sin
„Petru și Nechita Blăniță să cerceteze hotărâtura“.*

Sumele, de care se vorbește în actul de față și în notele preotului Ioniță Buciumaș, arătate aci, sunt, bine înțelese, după cursul vechiului. Cheltuielile se referă la judecata de care se vorbește în Doc. LXVI, și la cercetarea de care tratează Doc. LXX.

LXV.

1775 Iuli 1.

*Mărturia comisiunet, rînduită de Isprăvnicia Tutovei,
ceodă la mâna lui Ion Gorie, Masteiu Anton și Gheorghie
Anton, prin care se constată dreptul acestora de a stăpâni
niște părți de pămînt ușoară pe Toader Ghelbe, în moșiiile
Suceveni și Botoșani.*

Facem știre cu această mărturie a noastră că viind cinstit răvaș: D-sale: ispr.: Petrachi ca să luăm sama lui Ion Gorii și a totu nemului său pentru o parte de moșii Sucevenii ce ari strâmbătat de cătră Ioniță Bolei și de cătră toți frații lui noi încă din poroncă ce am avut am chemat pe Boleștii de fați și strângându și răzăși din pin pregior bătrâni și tinéri și făcând cercetare în frica lui Dumnezău am întrebat pe Ion Gorii din ci ném să tragi de ceri parte în Suciveni el au răspuns că să tragi din Vasâlca sata Ghelbii care parte de moșii ei au fost zălogit unui Lupan ce au fost moș Bostăceștilor cu zapis și încăpându zapisul lui Lupan la mâna nepotusău popii Bostacăi au răscumpărat Ion Gorii ace parte de moșii dela feriorii popii Bostacă cari și zapisul este în mâna lui Ion

Gorii aşijdere neu (ne-aŭ) mai arătat Ion Gorii și o mărturii ce ari și mărturii din mâna ficiorilor popii Bostacăi ca săş stăpânescă parte de moşii di Suceveni ce au răscumpărato dela dânsii după zapisu din : Vlet : 7192 : Mart : 10 : și vînd Ion Gorii că săş stăpânescă parte moșisa Vasalcăi fata Ghelbii ce au răscumpărat Ion Gorii dela Bostăcești iar fi stându Boleștii pricină cum că nari moși(e) noi încă am întrebat pe Ioniță Bole și pe frații lui – cu ce doavadă îl lepădă din moșii Boleștii au răspunsu cum că nu la apucat să stăpânescă depreună cu dânsii nici o dată la cari și Gori nau tăgăduit că nau stăpânit fiindcă parte lui au fost vândută lui Lupan moșu Bostăceștilor și au stăpânito Bostăceștii pănă ce au răscumpărato noi încă am întrebat pe răzăși împregiorași ce răspundu răzășii au răspunsu că au apucat stăpânindu pi Bostăcești pănă la răscumpărarea zapisilor răzășii anume Kirica diacon i Costantin Stavăr i Sandul Pălici *ot fundul Bogdanii* la cari am întrebat pe marturii de mai sus numiți și tu cu adivărat că este acest Gori nem Ghelbei ei au mărturisit cu sufletele lor că cu adivărat este nepot Vasilecăi fetii Ghelbii cei ce au vândut moșie lui Lupan și au răscumpărato el aşijdere neu mai arătat Ion Gorii și cu nemurile lui anume Maftiu Anton i Gheorghii brat ego : un zapis de părțile moșisău lui Toaderu Ghelbij=din : Vlet : 7195 =fevr : 6=iarăș vândut lui Lupan drept : 5 lei bani : buni și iată cu doavadă lau răscumpărat Ion Gori i cu Mafteiu Anton i cu Gheorghi Anton brat ego tot de la nepoții lui Lupan ficiarii popii Bostacăi *în cari zapis scrii parte de Botșesti și parte de Suceveni părțile lui Toaderu Ghelbi* noi încă am întrebat pe marturii de mai sus arătați sănt acești Antonești cu adivărat nepoți lui Toadiru Ghelbii ei au mărturisit înainte noastră cu sufletele lor că cu adivărat sunt drepti nepoți lui Toadiru Ghelbii și li sau căzut lor ca săş răscumperi parte lor de moșii ce au răscumpărato dela Bostăcești noi încă văzându dovezi ca acesti cu adivărat prin oameni marturi și prin scisorii ce au arătat lém dat această mărturii a noastră ca să le fi